

FOGLALKOZTATÁSI HELYZETELEMZÉS

„Mezőtúri járási foglalkoztatási együttműködések”

TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00007
azonosító számú projekt

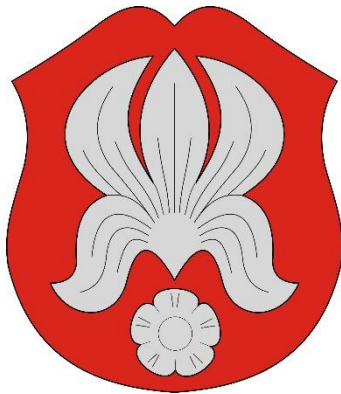
KÉSZÍTETTE: Megakom TANÁCSADÓ IRODA

Kézy Béla

Komádi Mónika

Róka László

Juhász Attila

MEGBÍZÓ: MEZŐTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2017. ÁPRILIS

A HELYZETELEMZÉS A „MEZŐTÚRI JÁRÁSI FOGLALKOZTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK” CÍMŰ PROJEKTHEZ KAPCSOLÓDÓAN KERÜLT KIDOLGOZÁSRA.

AZ ELKÉSZÜLT DOKUMENTUM MEZŐTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK A TULAJDONA. BÁRMELY RÉSZÉNEK FELHASZNÁLÁSA CSAK AZ ÖNKORMÁNYZAT ELŐZETES ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETŐ	4
1.1	A FOGLALKOZTATÁSI HELYZETELEMZÉS HÁTTERE ÉS CÉLJA	4
1.2	MÓDSZERTAN	4
2	AZ ELEMZÉS FÖLDRAJZI TERÜLETÉNEK BEMUTATÁSA	7
3	HELYZETFELTÁRÁS	8
3.1	ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI-TÁRSADALMI HELYZETKÉP	8
3.1.1	Társadalmi jellemzők	8
3.1.2	Általános gazdasági jellemzők	11
3.2	MUNKAERŐ-PIACI HELYZETKÉP	20
3.2.1	Gazdasági aktivitás	20
3.2.2	Munkanélküliségi tendenciák	21
3.2.3	A munkaerő-kereslet bemutatása	26
3.2.4	Közfoglalkoztatás	29
3.3	A SZAKKÉPZÉSI RENDSZER BEMUTATÁSA	31
3.3.1	A szakképzési rendszer főbb változásai az elmúlt időszakban	31
3.3.2	A szakképzés meghatározó szereplői a járásban	33
3.3.3	A szakképzés helyzete a járásban: folyamatok és megállapítások	34
3.3.4	Szakmaszerkezeti javaslat	36
3.4	GAZDASÁGFEJLESZTÉSI IRÁNYOK, VÁRHATÓ BERUHÁZÁSOK ÉS AZOK FOGLALKOZTATÁSI HATÁSAI	38
3.4.1	Fő kitörési pontok és kihívások	38
3.4.2	Stratégiai célrendszer	39
3.4.3	Ismert beruházások	41
3.5	GYERMEKELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK HELYZETE	44
3.5.1	A 0-5 éves korosztály bemutatása	44
3.5.2	Bölcsődei ellátás	44
3.5.3	Óvodai feladatellátás	46
3.5.4	Családi napközik a paktumterületen	47
3.5.5	Fejlesztési lehetőségek	47
3.6	IGÉNYFELMÉRÉS	48
3.6.1	Munkáltatói igényfelmérés	48
3.6.2	Álláskeresők és közfoglalkoztatottak kérdőíves felmérése	54
3.6.3	Fókuszcsoporthoz interjú	61
4	SWOT-ELEMZÉS	65
5	MELLÉKLETEK	67
5.1	TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLT GINOP PROJEKTEK A MEZŐTÚRI JÁRÁSBAN	67

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A Mezőtúri járás lakónépességének változása (2005-20015)	8
2. táblázat: A lakónépesség korcsoportos megoszlása (2001; 2011)	10
3. táblázat: A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettsége a Mezőtúri járásban (2001, 2011) ...	11
4. táblázat: Jász-Nagykun-Szolnok megye GDP adatai (2010-2015)	12
5. táblázat: A regisztrált és a működő vállalkozások létszámkategóriánkénti megoszlása a járásban (2011-14/15)	13
6. táblázat: a működő vállalkozások ágazati megoszlása a Mezőtúri járás településein (2014)	14
7. táblázat: A Kétpó területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint	17
8. táblázat: A Mesterszállás területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint	18
9. táblázat: A Mezőhék területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint	18
10. táblázat: A Mezőtúr területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint	19
11. táblázat: A Kétpó területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint	20
12. táblázat: A népesség gazdasági aktivitása a Mezőtúri járásban (2001, 2011)	21
13. táblázat: Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása a Mezőtúri járásban (2012-2016)	24
14. táblázat: Az álláskeresők korcsoportonkénti megoszlása a Mezőtúri járás településein (2016)	25
15. táblázat: Az új bejelentett álláshelyek száma a munkáltató TEÁOR kódja szerint (2016)	28
16. táblázat: A közfoglalkoztatottak átlagos havi létszámának alakulása a Mezőtúri járás településein (2013-2016)	29
17. táblázat: A feladat-ellátási helyek számának változása a középfokú oktatásban a Mezőtúri járásban	34
18. táblázat: MFKB javaslat hiány-szakképzésekre Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 2017/18 tanévre	36
19. táblázat: Szakmaszerkezeti javaslat Jász-Nagykun-Szolnok megyére a 2017/18-as tanévre	37
20. táblázat: A vállalkozások által a települési önkormányzatok felé jelzett beruházási/fejlesztési szándékok	42
21. táblázat: fejlesztési elképzelések a Mezőtúri járásban a kitöltött Munkaerőigényt felmérő adatlapok alapján (2016-os lekérdezés)	42
22. táblázat: A Mezőtúri járásban támogatásban részesült GINOP projektek összegző adatai	42
23. táblázat: Beérkező támogatási igények egyes TOP pályázati felhíváshoz JNSZ megyében (kivéve Szolnok MJV)	43
24. táblázat: Az állandó népesség és ezen belül a 0-5 éves korosztály alakulása a Mezőtúri járásban (2005-2015)	44
25. táblázat: A működő bölcsődei férőhelyek és a bölcsődébe beírt gyermekek számának alakulása a Mezőtúr járás városaiban (2005-2015)	45
26. táblázat: A családi napközikhöz kapcsolódó főbb adatok Túrkevéen és a Mezőtúri járásban	47
27. táblázat: Miért éppen ezeket a csoportokat alkalmazzák a legkevésbé?.....	51
28. táblázat: Az álláskeresők és közfoglalkoztatottak kérdőíves felméréseinek mintavétele	54
29. táblázat: A Mezőtúri járás SWOT elemzése gazdasági-foglalkoztatási szempontból	65

Ábrajegyzék

1. ábra: A foglalkoztatási helyzetelemzés kidolgozásának módszertana	5
2. ábra: A TOP-5.1.2-15 azonosít számú pályázati felhívás alapján elkészítésre kerülő dokumentumok elkészítésének folyamata	6
3. ábra: A Mezőtúri helyi és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei paktum területe	7
4. ábra: A Mezőtúri járás lakónépességének változása (2005-2015)	8
5. ábra: a Mezőtúri járás népmozgalmi folyamatai (2005-2015).....	9
6. ábra: Az állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása a Mezőtúri járásban (2005-2015)	10
7. ábra: A vállalkozások területi eloszlása a Mezőtúri járásban	12
8. ábra: A működő vállalkozások területi eloszlása a Mezőtúri járásban	13
9. ábra: A Mezőtúri járásban működő cégek megoszlása árbevétel szerint	17
10. ábra: A teljes népesség gazdasági aktivitásának megoszlása a Mezőtúri járás településein (2011)	21
11. ábra: A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása nemek szerinti megoszlásban a járásban (2012-2016, decemberi adatok)	22
12. ábra: A regisztrált álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása (2016 december).....	23
13. ábra: A regisztrált álláskeresők korcsoportonkénti megoszlása a Mezőtúri járásban (2016).....	24
14. ábra: Az egyes korcsoportok részesedésének összehasonlítása a járás településein	25
15. ábra: Az álláskeresők megoszlása a folyamatos regisztráció hossza szerint 2016-ban	26
16. ábra: A bejelentett új álláshelyek számnak területi eloszlása a Mezőtúri járásban (2016).....	27
17. ábra: A közfoglalkoztatási ráta alakulása a Mezőtúri járás településein (2013-2016)	30
18. ábra: A szakképzési rendszer átalakítása 2016. szeptember 1-től	33
19. ábra: A tanuló létszámadatok változása a középfokú oktatásban a Mezőtúri járásban.....	35
20. ábra: A hátrányos helyzetű tanulók arányának változása a nappali rendszerű szakképzésben	36
21. ábra: A Jász-Nagykun-Szolnok Megye területfejlesztési koncepciójának célrendszere	40
22. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája Stratégiai céljai és prioritásai:	41
23. ábra: A támogatásban részesült GINOP pályázatok megoszlása településenként	43
24. ábra: A Mezőtúri járás bölcsődéinek átlagos kapacitáskihasználtsága (2005-2015).....	45
25. ábra: Az óvodai férőhelyek és az óvodába beírt gyermekek számának alakulása a Mezőtúri járásban (2005-2015)	46
26. ábra: Az óvodák kapacitáskihasználtsága és az egy pedagógusra jutó gyermekek száma a Mezőtúri járás településein (2015).....	47
27. ábra: Elsősorban mi alapján választják ki a munkavállalókat?	49
28. ábra: Milyen csatornákat használnak a munkaerő felkutatására?	49
29. ábra: Melyek a legfőbb nehézségeik a munkaerő kiválasztásában/ felvételében?	50
30. ábra: Mely csoportokat alkalmazzák a munkáltatók a legkevésbé?	51
31. ábra: Jellemzően milyen foglalkoztatást elősegítő eszközöket alkalmaznak a munkavállalók alkalmazása során?	52
32. ábra: Melyek a legfontosabb (munkaerő-piaci) eszközök, amelyekkel növelni lehetne a foglalkoztatást a járásban?.....	53
33. ábra: Melyek lehetnek a foglalkoztatási együttműködések kialakítását/hatékonyágát akadályozó tényezők?	53
34. ábra: A válaszadók életkori megoszlása (%).....	55
35. ábra: Életkori csoportok a jelenlegi státusz szerint	55
36. ábra: Mi az oka a munkanélküliségnek?	57
37. ábra: Álláskeresési technikák alkalmazása és hatékonysága (%)	59
38. ábra: Tapasztalatok és igények a munkaerőpiaci szolgáltatásokra vonatkozóan (%).....	60

1 Bevezető

1.1 A foglalkoztatási helyzetelemzés háttere és célja

2015. decemberében „Helyi foglalkoztatási együttműködések” címmel, TOP-5.1.2-15 azonosító számon pályázati felhívás jelent meg, melynek célja volt, hogy a helyi szinten létrejövő vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, melyek segítségével - kialakított stratégiájuk mentén - képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják.

A pályázati felhívásra 2016. augusztus 31-én Mezőtúr Város Önkormányzata a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatalt konzorciumi partnerként bevonva támogatási kérelmet nyújtott be, amely a TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00007 azonosító számot kapta. A kérelem pozitív elbírálásban részesült, ennek megfelelően 2017. január hónapjában sor került a Támogatási Szerződés megkötésére.

A TOP-5.1.2-15 pályázati felhívás különböző szakmai dokumentumok kidolgozását írja elő. A dokumentum 3.2.4. fejezetében a 2. mérföldkő teljesítéséi határidejéig Megvalósítási Tanulmány beadására kötelezik a pályázót, ezt Mezőtúr Város Önkormányzata a pályázati hiánypótlás benyújtása során teljesítette. A felhívás 3.1.2 fejezetében Önállóan támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek között további dokumentumok elkészítése szerepel, melyek a következők:

- valamennyi releváns gazdasági ágazatra kiterjedő foglalkoztatási helyzetelemzés,
- az állami, illetve az illetékes kormányhivatal megyei foglalkoztatáspolitikai irányelveivel összhangban álló lokális és átfogó programjaival szinergiában álló, részletes foglalkoztatási stratégia,
- Foglalkoztatási Akcióterv.

1.2 Módszertan

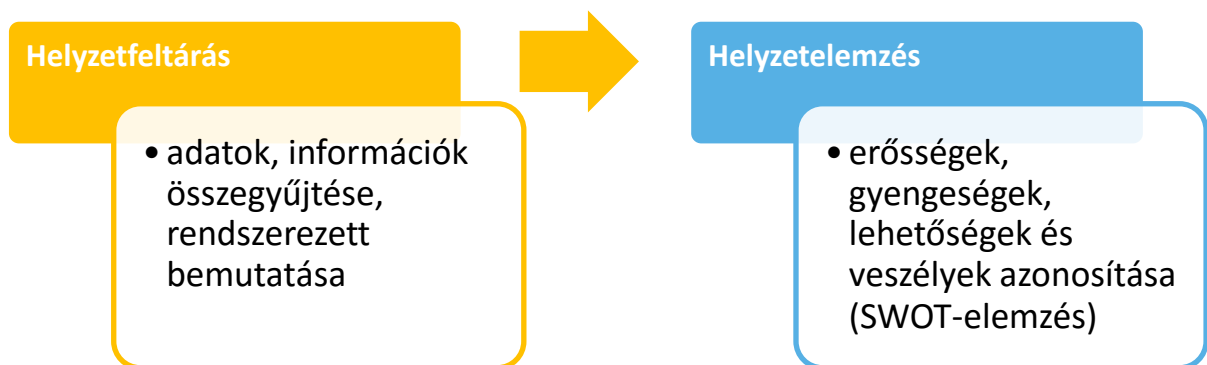
A foglalkoztatási helyzetelemzés a különböző forrásokból származó primer és szekunder adatokra, információkra épül.

1. **Szekunder adatelemzés:** az általános társadalmi, gazdasági, foglalkoztatási helyzet bemutatásához elengedhetetlen bizonyos statisztikai adatok összegyűjtése. Az adatok egy része nyilvános, közhiteles forrásból elérhető (pl. KSH, Belügyminisztérium közfoglalkoztatási adatbázisa, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, fejlesztési információk a palyazat.gov.hu honlapról), más része kizárólag bizonyos szereplőknél érhető el (pl. Kormányhivatal, Szakképzési Centrum stb.).
2. **Igényfelmérés:** a megyei és a helyi paktumok előkészítése során eltérő módszerekkel több igényfelmérés történt különböző célcsoportok körében – ezeknek az eredményeit beépítjük a helyzetelemzés releváns fejezeteibe:
 - kérdőíves felmérés lefolytatása történt a munkáltatók körében, továbbá a workshopokon is felszínre kerültek releváns információk;
 - kérdőíves felmérés a regisztrált álláskereső és a közfoglalkoztatottak körében, 152 fő bevonásával;
 - Fókuszcsoportos interjú az inaktív személyekről a célcsoportot jól ismerő szakemberek bevonásával.

3. **Dokumentumelemzés:** a helyzetelemzés kidolgozásának elemi részét képezi a releváns dokumentumok beható tanulmányozása és az abban foglaltak legalább közvetett megjelenítése az elemzésben. Ezek egyfelől szakpolitikai dokumentumok (pl. jogszabályok, módszertani útmutatók, ágazati stratégiák), másfelől megyei szintű koncepciók, stratégiák és egyéb dokumentumok.

A vizsgálatot alapvetően a paktumtértség egészére végezzük el. Azokon a tématerületeken, amelyek esetében szakmailag indokolt, és az adatok elérhetőek települési szintre is, a helyi paktumok adatait külön elemezzük – mindez támpontot jelent a térbeli különbségek feltárásához, a megyei és a helyi paktumok közötti szinergia megteremtéséhez, és a megvalósítás során a területi súlypontok azonosításához.

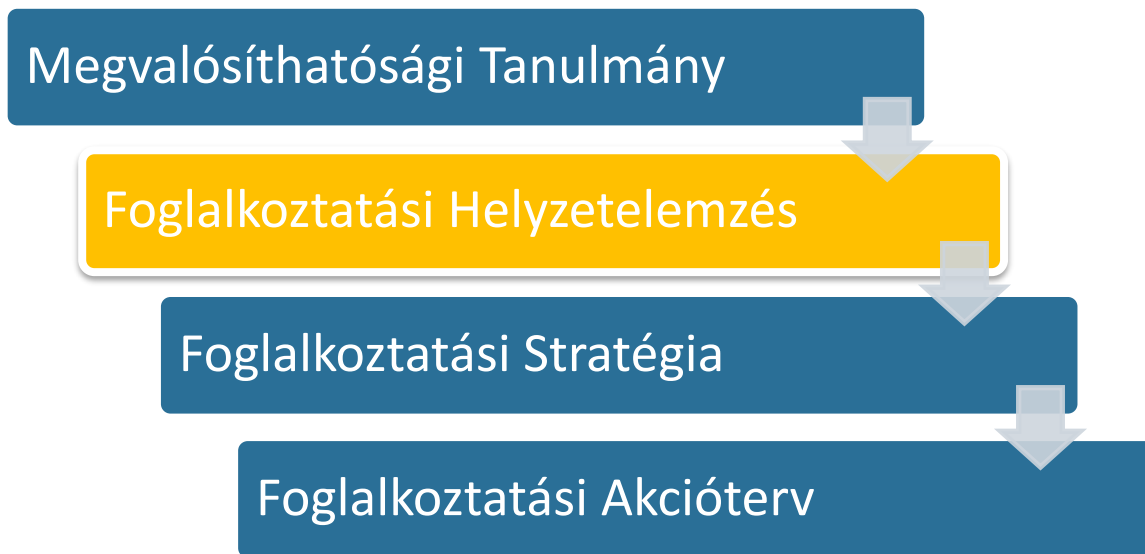
1. ábra: A foglalkoztatási helyzetelemzés kidolgozásának módszertana

Forrás: Saját szerkesztés

A helyzetelemzés során kiindulásként felhasználtuk a „Mezőtúri járási foglalkoztatási együttműködések” c. projekt Megvalósíthatósági Tanulmányát, az abban szereplő adatokat és információkat aktualizáltuk, más területi felosztásban (települések) értelmeztük, illetve számos olyan témakörrel egészítettük ki (pl. munkaerő-kereslet és -kínálat, szakképzés, beruházások, gyermekellátási szolgáltatások stb.), amelyek meghatározók a foglalkoztatási stratégia és az akcióterv kidolgozása szempontjából. A program keretében elkészítésre kerülő dokumentumok elkészítésének folyamatát az alábbi ábra szemlélteti:

2. ábra: A TOP-5.1.2-15 azonosít számú pályázati felhívás alapján elkészítésre kerülő dokumentumok elkészítésének folyamata

Forrás: Saját szerkesztés

A foglalkoztatás helyzetelemzés az alábbi fő fejezetekből áll:

- a bevezető további részében részletezzük a dokumentum kidolgozásának módszertanát;
- a 2. fejezetben bemutatjuk a paktum földrajzi területét, ami egyfelől az elemzés alapját adja, másfelől lehetővé teszi a megye területén található egyéb paktumok megjelenítését is – ez a paktumok közötti szinergia miatt különösen fontos;
- a 3. fejezet (helyzetfeltárás) a rendelkezésre álló és különböző módokon összegyűjtött adatok, információkra építve egy átfogó képet nyújt a paktumtárság jelenlegi társadalmi, gazdasági, foglalkoztatási helyzetéről;
- a 4. fejezet egy SWOT-analízist foglal magában, amely számba veszi a paktumtárság erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit foglalkoztatási szempontból.

2 Az elemzés földrajzi területének bemutatása

A Mezőtúr központú helyi foglalkoztatási paktum a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Mezőtúri járásában található települések (Mezőtúr, Túrkeve, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék) közigazgatási határain belüli területre terjed ki. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei foglalkoztatási paktum magában foglalja a megye valamennyi járásának területét Szolnok Megyei Jogú Város területének kivételével.

3. ábra: A Mezőtúri helyi és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei paktum területe

Forrás: <http://www.jaras.info.hu/jarasok-terkepe/jarasok-jasz-nagykun-szolnok-megyeben>; saját szerkesztés

A Mezőtúri járás területe 725,74 km², ezzel a megyei járasok között a harmadik legnagyobb területtel rendelkezik. Lakónépessége 2015-ben 26 767 fő volt.

3 Helyzetfeltárás

3.1 Általános gazdasági-társadalmi helyzetkép

3.1.1 Társadalmi jellemzők

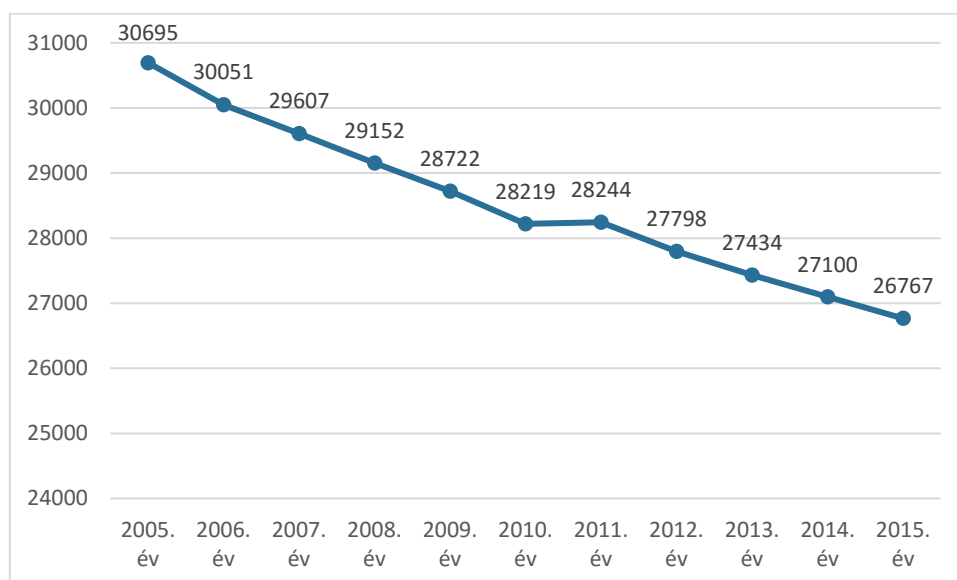
A járás demográfiai folyamatai nagymértékben hozzájárulnak a munkaerő-potenciál változásához, ezért az átfogó elemzéshez mindenképp szükséges a népesség meghatározott szempontok szerinti bemutatása.

3.1.1.1 A népességszám változása

A Mezőtúri járás **lakónépessége** 2015-ben 26 767 fő volt, az állandó népesség pedig 28 230 fő. A lakónépesség 48,8% férfi, 51,2%-a nő.

A lakónépesség a paktumterületen folyamatosan csökken: 2005-höz viszonyítva a járás közel 4 000 főt veszített, a csökkenés mértéke közel 13%.

4. ábra: A Mezőtúri járás lakónépességének változása (2005-2015)

Forrás: KSH

A legnagyobb csökkenést a járás települései között mind a lakosságszámban, mind arányaiban Mezőtúr szenvedte el, a járás lakosságvesztésének 68%-hoz a központ járult hozzá.

1. táblázat: A Mezőtúri járás lakónépességének változása (2005-20015)

	Kétpó	Mesterszállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve
2005. év	754	751	371	19179	9640
2006. év	751	751	351	18653	9545
2007. év	725	715	337	18436	9394
2008. év	723	711	327	18176	9215
2009. év	703	698	329	17943	9049
2010. év	697	698	326	17620	8878
2011. év	718	776	347	17418	8985

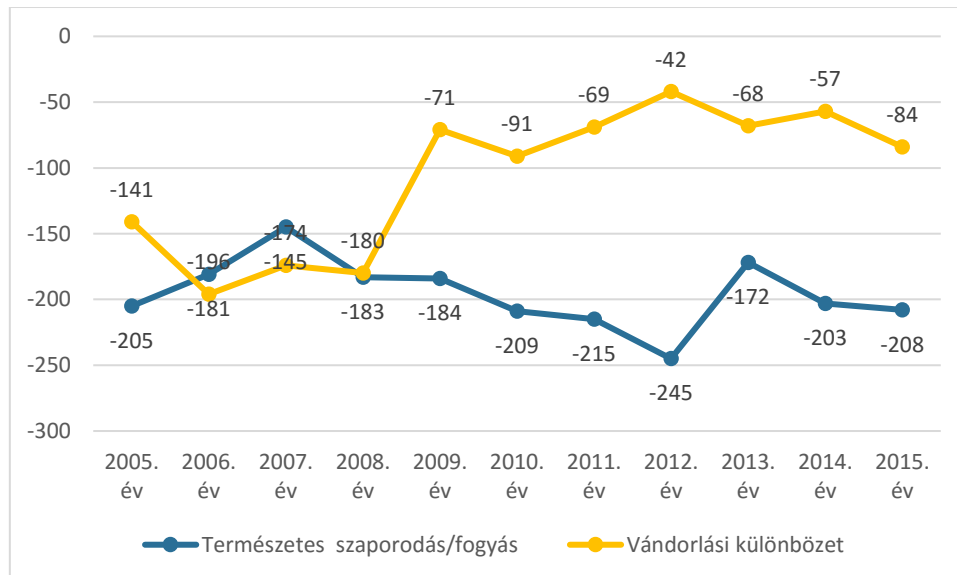
	Kétpó	Mesterszállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve
2012. év	723	755	340	17111	8869
2013. év	700	731	356	16898	8749
2014. év	690	702	355	16675	8678
2015. év	666	675	361	16502	8563
Csökkenés (fő)	88	76	10	2677	1077
Csökkenés (%)	12%	10%	3%	14%	11%

Forrás: KSH

A csökkenést két tényező együttes fennállása okozza:

- Az élve születések száma 2005-2015 között 223 (2012) és 276 (2005) fő között alakult, míg a halálozások száma 410 (2013) és 481 (2005) fő közötti szórást mutatott ebben az időszakban, tehát valamennyi évben **természetes fogyásról** beszélhetünk. A vizsgált időszak legkedvezőtlenebb éve 2012 volt, amikor természetes folyamatoknak köszönhető népességveszteség 245 fő volt.
- Valamennyi évben magasabb volt az elvándorlások száma az odavándorlásoknál. Ebből a szempontból a legrosszabbnak a 2005-2008 közötti időszak tekinthető. Az **elvándorlás** főbb irányai a megyeszékhely és a főváros, de egyre jellemzőbb a külföldi úti cél is. A folyamat elsősorban a fiatalabb, képzettebb társadalmi csoportokat érinti, amely hosszútávon kedvezőtlenül hat a térség munkaerőinátára.

5. ábra: a Mezőtúri járás népmozgalmi folyamatai (2005-2015)

Forrás: KSH

3.1.1.2 A népesség korcsoportos megoszlása

A népesség korcsoportos megoszlásában a 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok alapján az **előregedés** jelei tapasztalhatók. Mind a gyermekek, mind a munkaképes korú lakosság részaránya csökkent, növekedés egyedül a nyugdíjas korúak részarányában figyelhető meg. A térség munkaerőpiaca szempontjából kedvezőtlen, hogy a járás lakónépessége összességében öregebb, mint a Jász-Nagykun-Szolnok megyei átlag.

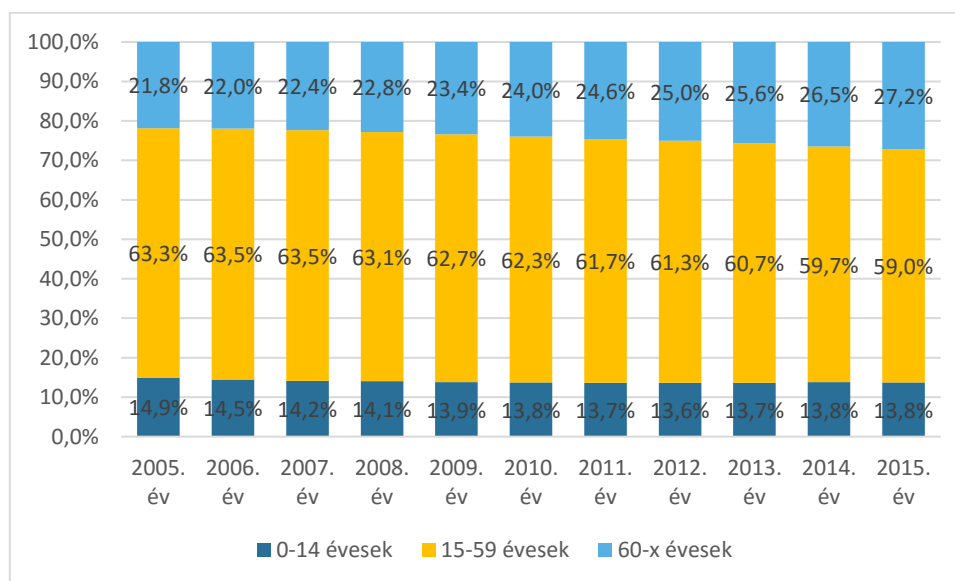
2. táblázat: A lakónépesség korcsoportos megoszlása (2001; 2011)

Terület	2001			2011		
	0-14 évesek	15-59 évesek	60-x évesek	0-14 évesek	15-59 évesek	60-x évesek
Jász-Nagykun-Szolnok megye	17,71%	61,03%	21,26%	15,06%	60,53%	24,41%
Mezőtúri járás	16,74%	61,93%	21,33%	14,24%	59,88%	25,88%
Kétpó	17,79%	61,47%	20,74%	13,86%	62,38%	23,76%
Mesterszállás	16,21%	51,38%	32,41%	10,71%	56,35%	32,94%
Mezőhék	13,38%	65,15%	21,46%	15,59%	53,24%	31,18%
Mezőtúr	15,99%	62,26%	21,74%	14,34%	59,09%	26,57%
Túrkeve	18,28%	62,03%	19,69%	14,31%	61,80%	23,89%

Forrás: KSH, népszámlálási adatok

A népesség folyamatos előregedését támasztják alá az állandó népességre vonatkozó statisztikai adatok is. Az állandó népességben 2005 és 2015 között a 0-14 éves korosztály részesedése 14,9%-ról 13,8%-ra a 15-59 éveseké 63,3%-ról 59%-ra csökkent, míg a 60 év felettek aránya 21,8%-ról 27,2%-ra emelkedett.

6. ábra: Az állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása a Mezőtúri járásban (2005-2015)

Forrás: KSH

A születéskor várható élettartamból következtetések vonhatók le a lakosság életminőségéről, beleértve a lakosság egészségi állapotát is – ez a munkavállalók rendelkezésre állása szempontjából lehet meghatározó. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a férfiak esetében ez az érték a 2001-es 67,43 évről 70,89 évre emelkedett, a nők várható élettartama azonban jelentősen nem változott (76,25-ről emelkedett 76,87-re). Az országos átlag mindkét nem esetében magasabb a megyei értékeknél: férfiak esetében a különbség 1,2, míg a nőknél 1,7 év.

3.1.1.3 Képzettség

A minőségi munkaerő egyik legmeghatározóbb tényezője annak képzettsége. A Központi Statisztikai Hivatal a népszámlálások alkalmával a 7 évesnél idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettségét is felméri.

A 2001 és 2011 között eltelt időszakban a **legfeljebb általános iskolai végzettséggel** rendelkezők részaránya 13,8% ponttal mérséklődött ugyanakkor a **középfokú végzettségűek** részaránya 33,8%-ról 44,5%, míg a **felsőfokú végzettségűek** részesedése 7,3%-ról 10,4%-ra emelkedett. A legnagyobb növekedést az okleveles egyetemi, főiskolai végzettségűek érték el, számuk 2011-ben 52%-kal haladták meg a 2001-es szintet. Őket követik az általános érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők (+25%), valamint a szakmával is rendelkező érettségizett munkaerő (+20%).

3. táblázat: A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettsége a Mezőtúri járásban (2001, 2011)

	2001		2011	
	Fő	%	Fő	%
Az általános iskola 1. évfolyamát sem végezte el	399	1,4	334	1,3
1-7 évfolyamot végeztek	6 467	22,0	3 463	13,1
Általános iskolai végzettséggel rendelkezők	9 067	30,9	6 528	24,7
Középfokú végzettségű, érettségi és szakmai oklevél nélkül	1 365	4,6	1 586	6,0
Középfokú iskola, érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	5 249	17,9	6 051	22,9
Érettségi általános oklevéllel	1 940	6,6	2 434	9,2
Érettségi szakmai oklevéllel	2 737	9,3	3 282	12,4
egyetemi, főiskolai végzettségű oklevél nélkül	537	1,8	320	1,2
egyetemi, főiskolai végzettségű oklevéllel	1 603	5,5	2 441	9,2
Összesen	29 364	100,0	26 439	100,0

Forrás: KSH, népszámlálási adatok

3.1.2 Általános gazdasági jellemzők

3.1.2.1 GDP

Egy adott terület gazdasági teljesítményének egyik legelismertebb fokmérője a bruttó hazai termék (GDP) mutató. Tekintettel arra, hogy a KSH települési szintű GDP adatokat nem közöl, ezért az elemzés fókuszában Jász-Nagykun-Szolnok megye teljes területe áll.

2010 és 2015 között a megye **GDP növekedése** meghaladta a 30%-ot, azonban részesedése a hazai GDP-ből mindössze 0,1% ponttal emelkedett 2,4%-ról 2,5%-ra.

Az **egy főre jutó GDP** közel 34%-ot emelkedett, ennek köszönhető a 3% pontos felzárkózás az országos átlaghoz viszonyítva, de az érték így sem éri el annak kétharmadát. A megyék rangsorában a felzárkózásnak köszönhetően Jász-Nagykun-Szolnok megye a 16-ról a 15-re lépett előre, azonban a legjobb helyezését 2013-ban érte el (14.).

4. táblázat: Jász-Nagykun-Szolnok megye GDP adatai (2010-2015)

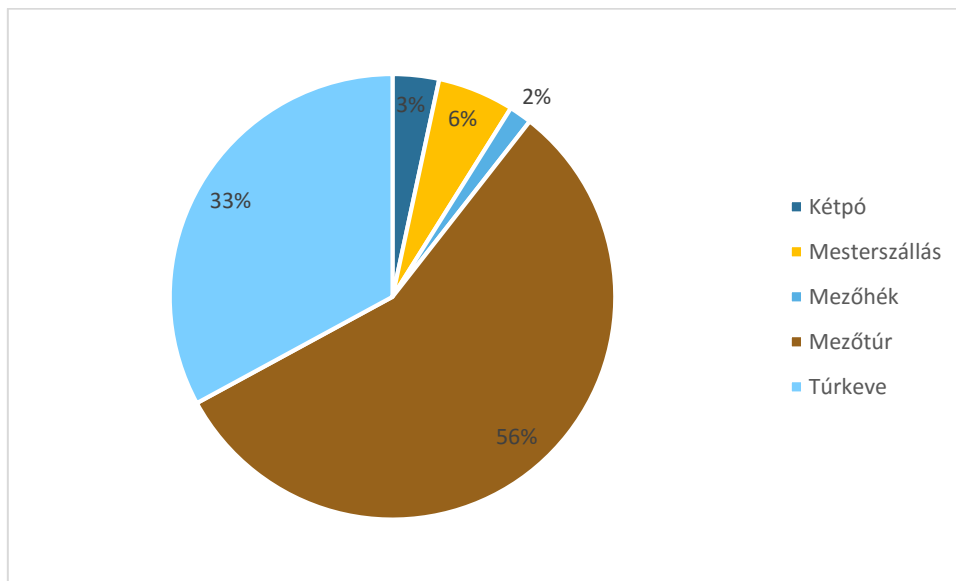
Megnevezés		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bruttó hazai termék piaci beszerzési áron	Millió Ft	645 088	708 815	725 071	767 351	809 644	840 102
	Az országos érték százalékában	2,4%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Egy főre jutó bruttó hazai termék piaci beszerzési áron	Ezer Ft	1 659	1 841	1 867	1 993	2 121	2 222
	Az országos átlag százalékában	61,3%	65,2%	64,6%	65,4%	64,6%	64,3%
	a megye sorszáma az egy főre jutó GDP szerinti csökkenő rangsorban	16	15	15	14	16	15

Forrás: KSH

3.1.2.2 Vállalkozásszerkezet

A Mezőtúri járásban a KSH nyilvántartása alapján 4 183 **regisztrált vállalkozás** található, ebből a társas vállalkozások száma 655 db, ez az összérték 15,6%-a. Ezer lakosra 156 vállalkozás jut a járás területén, ez meghaladja ugyan a megyei átlagot (138), de az országostól (172) elmarad. A területen a mezőgazdasági vállalkozások részaránya magasnak számít, meghaladja az 50%-ot. A térség vállalkozásainak száma folyamatosan növekszik. A vállalkozások 56%-a Mezőtúron található.

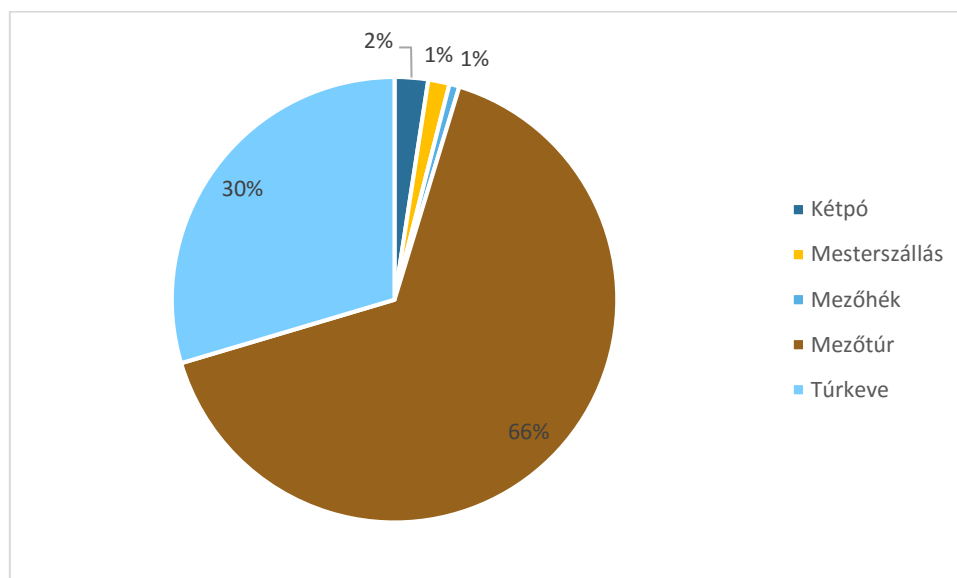
7. ábra: A vállalkozások területi eloszlása a Mezőtúri járásban

Forrás: KSH

A **működő vállalkozások** számáról a legfrissebb adatok 2014-ből állnak a rendelkezésre, eszerint tényleges tevékenységet 1 233-an folytattak, ez a regisztrált vállalkozások kevesebb mint 30%-a. Átlagos méretük kisebb az országos átlagnál. Az ezer lakosra jutó működő vállalkozások száma mindössze 45 db, ez megegyezik a megyei értékkel, azonban alacsonyabb az országos (66 db) átlagnál. Területi eloszlásukra koncentráltság jellemző, 66%-uk Mezőtúron található miközben a lakónépességnek mindössze 62%-a él a településen.

8. ábra: A működő vállalkozások területi eloszlása a Mezőtúri járásban

Forrás: KSH

A működő vállalkozások száma a regisztráltakkal ellentétben folyamatosan csökken, ennek mértéke 2011 és 2014 között 10% volt, ez leginkább a 20 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztatókat érintette. Ennek legfőbb oka, hogy az ekkora méret esetében a rendelkezésre álló tőkeállomány korlátozott, ezáltal jelentős mértékben kiszolgáltatottak a kedvezőtlen gazdasági folyamatoknak. A 20-49 főt alkalmazó vállalkozások száma a vizsgált időszakban mindössze 1 db-bal csökkent, míg az ennél nagyobbak száma stagnált vagy növekedett.

5. táblázat: A regisztrált és a működő vállalkozások létszám-kategóriánkénti megoszlása a járásban (2011-14/15)

Létszám	Működő vállalkozások száma				Regisztrált vállalkozások száma ¹					
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014 (GFO'11)	2014 (GFO'14)	2015
1-9/0-9	1294	1193	1181	1159	3943	4014	4081	4074	4066	4111
10-19	42	41	33	39	44	52	42	35	35	36
20-49	22	25	21	21	26	27	25	27	27	23
50-249	11	11	14	13	15	12	12	12	12	12
250+	1	1	1	1		1	1	1	1	1
Össze-sen	1 370	1 271	1 250	1 233	4 028	4 106	4 161	4 149	4 141	4 183
1-9/0-9	94,45%	93,86%	94,48%	94,00%	97,89%	97,76%	98,08%	98,19%	98,19%	98,28%
10-19	3,07%	3,23%	2,64%	3,16%	1,09%	1,27%	1,01%	0,84%	0,85%	0,86%
20-49	1,61%	1,97%	1,68%	1,70%	0,65%	0,66%	0,60%	0,65%	0,65%	0,55%
50-249	0,80%	0,87%	1,12%	1,05%	0,37%	0,29%	0,29%	0,29%	0,29%	0,29%
250+	0,07%	0,08%	0,08%	0,08%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%

Forrás: KSH

¹ A KSH adatbázisa a vállalkozásokat 2014 előtt csak GFO '11 szerint, míg azt követően csak GFO'14 szerint tartja nyilván.

A működő vállalkozások ágazati eloszlása

A paktumterületen a vállalkozások legnagyobb hányada a kereskedelem, gépjárműjavítás területén működött (21,9%), mellette viszonylag nagyobb aránnyal képviselik magukat a feldolgozóipar (10,9%), a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (9,6%), és az építőipar (9,2%) vállalkozásai.

A vállalkozások működési területét az egyes településekre lebontva a következőt láthatjuk:

- **Mezőhéken**, a járás legkisebb településén (lakónépessége mindössze 361 fő) működő vállalkozások mindössze 3 gazdasági ágra korlátozódnak, és az agrárjelleg dominál. Az egyes gazdasági ágazatok részesedése a következő: Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat: 55,6%; feldolgozóipar: 33,3%, építőipar: 11,1%. A járásban a legtöbb vállalkozást magában foglaló kereskedelem, gépjárműjavítás ágazat a településen gyakorlatilag nem létezik.
- **Mesterszállás** Mezőhékhez hasonlóan kis agrártelepülés, bár a lakosság száma jelentősen magasabb (675 fő). A legtöbb vállalkozás a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (26,3%), a kereskedelem, gépjárműjavítás és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (egyaránt 15,8%) területén működik.
- Habár **Kétpó** méretében közel azonos, mint Mesterszállás (lakónépessége 666 fő), gazdasági szerkezete teljes mértékben eltér attól. A vállalkozások legnagyobb hányada a kereskedelem, gépjárműjavítás (20%), az építőipar és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (egyaránt 16,7%) területén működik.
- A működő vállalkozások mennyiségét tekintve **Mezőtúr** legnagyobb gazdasági ágazata a kereskedelem, gépjárműjavítás (21,6%), mellette 10% feletti hányadot hasít ki magának a feldolgozóipar (10,7%) és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (10,6%).
- **Túrkevény** Mezőtúrhoz hasonlóan a kereskedelem, gépjárműjavítás (23,6%) és a feldolgozóipar (11,2%) a legerősebb ágazat, azonban a feldolgozóiparhoz hasonlóan a mezőgazdaság erdőgazdálkodás, halászat ágazatát vállalkozások szintén 11,2%-os arányt képviselik – érdekesség, hogy a működő vállalkozások gazdasági ágai alapján Túrkevény erősebb a mezőgazdaság, mint Kétpón, ahol ezen a területen mindössze 10%-uk végez tevékenységet.

6. táblázat: a működő vállalkozások ágazati megoszlása a Mezőtúri járás településein (2014)

Nemzetgazdasági ág	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Járas
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	3	5	5	48	41	102
bányászat, kőfejtés	0	0	0	1	0	1
feldolgozóipar	1	3	3	87	41	135
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0	0	1	1	2
vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződsmentesítés	1	0	0	3	0	4
építőipar	5	2	1	70	35	113
kereskedelem, gépjárműjavítás	6	3	0	175	86	270
szállítás, raktározás	3	0	0	42	13	58
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	5	1	0	47	26	79
információ, kommunikáció	0	0	0	22	12	34

Nemzetgazdasági ág	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Járás
pénzügyi, biztosítási tevékenység	0	0	0	33	11	44
ingatlanügyletek	1	0	0	26	10	37
szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1	3	0	86	28	118
adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	3	1	0	30	10	44
közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0	0	0	0	0	0
oktatás	1	1	0	35	11	48
humán-egészségügyi, szociális ellátás	0	0	0	43	20	63
művészet, szórakoztatás, szabadidő	0	0	0	18	9	27
egyéb szolgáltatás	0	0	0	43	11	54
Összesen	30	19	9	810	365	1233

Nemzetgazdasági ág	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Járás
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	10,0%	26,3%	55,6%	5,9%	11,2%	8,3%
bányászat, kőfejtés	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%
feldolgozóipar	3,3%	15,8%	33,3%	10,7%	11,2%	10,9%
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	0,2%
vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérsítés	3,3%	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%	0,3%
épitőipar	16,7%	10,5%	11,1%	8,6%	9,6%	9,2%
kereskedelem, gépjárműjavítás	20,0%	15,8%	0,0%	21,6%	23,6%	21,9%
szállítás, raktározás	10,0%	0,0%	0,0%	5,2%	3,6%	4,7%
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	16,7%	5,3%	0,0%	5,8%	7,1%	6,4%
információ, kommunikáció	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%	3,3%	2,8%
pénzügyi, biztosítási tevékenység	0,0%	0,0%	0,0%	4,1%	3,0%	3,6%
ingatlanügyletek	3,3%	0,0%	0,0%	3,2%	2,7%	3,0%
szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3,3%	15,8%	0,0%	10,6%	7,7%	9,6%
adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	10,0%	5,3%	0,0%	3,7%	2,7%	3,6%
közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
oktatás	3,3%	5,3%	0,0%	4,3%	3,0%	3,9%

Nemzetgazdasági ág	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Járás
humán-egészségügyi, szociális ellátás	0,0%	0,0%	0,0%	5,3%	5,5%	5,1%
művészet, szórakoztatás, szabadidő	0,0%	0,0%	0,0%	2,2%	2,5%	2,2%
egyéb szolgáltatás	0,0%	0,0%	0,0%	5,3%	3,0%	4,4%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Forrás: KSH

A gazdaságszerkezet főbb jellemzői

A **primer szektor jelentősége** a járásban lényegesen **nagyobb az országos átlagnál** (különösen Túrkeve, Mezőhék és Mesterszállás területén), ez azonban a korábbi megközelítéssel szemben nem tekinthető hátránynak, azonban ez a korábbi megközelítéssel szemben nem tekinthető hátránynak, mivel a mezőgazdaság mind vidékfejlesztési, mind foglalkoztatási szempontból számos lehetőséget rejt magában. Ilyen lehetőség például a helyi termékek felértékelődése, vagy a rövid ellátási láncok kialakítása, amelyeknek köszönhetően növekedhet a terület versenyképessége az olcsó mezőgazdasági és élelmiszeripari importtal szemben.

A térség ipari termelésében a **feldolgozóipar** dominanciája jellemző, ennek ellenére az élelmiszeripar súlya elenyésző. A járás hagyományosan erősnek számít a műanyaggyártásban, a gépipari tevékenységben, és a vetőmaggyártásban. A térségben több olyan vállalkozás található, melyek beszállítói tevékenységet égeznek multinacionális cégek számára az elektronika, az elektrotechnika és a gépipar területén. A járás gazdaságszerkezetében továbbá bedolgozó jelleggel jelen van a ruházati- és faipari tevékenység is.

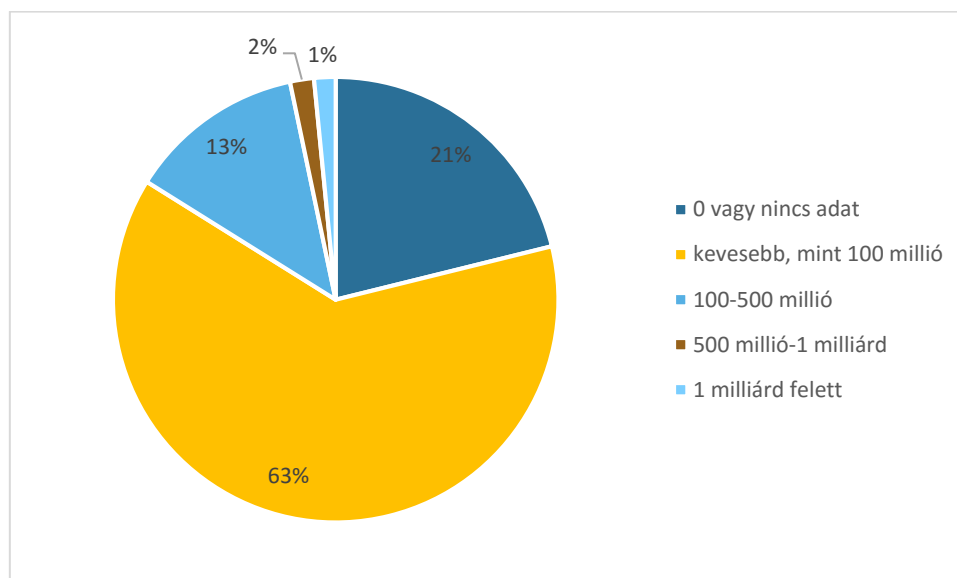
A kistérség fejlesztési koncepciója a gazdaságfejlesztés fő területeinek az élelmiszeripart, a mezőgazdasági termékfeldolgozást, a gép-, a fa- és a fazekasipart jelölte meg. Jelentős potenciál rejlik a Mezőtúri Ipari Park további fejlesztésében, a helyben előállított termékek minél nagyobb arányú feldolgozásában, valamint a feldolgozott áruk piacra jutásának támogatásában.

A vállalkozások nettó árbevétele

A járásban működő vállalkozások nettó árbevétele alacsonynak mondható, árbevétel alapján a megye 50 legnagyobb vállalkozása között olyan nem található, amely a Mezőtúri járásban működne. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Tervezési és Elemzési Főosztálya által kiadott TOP 50 2015 című kiadvány alapján a listára olyan vállalkozások kerültek be, melyek esetében az értékesítés nettó árbevétele meghaladta a 4,2 milliárd forintot, ehhez képest a járás legnagyobb vállalkozásának bevétele is 3 milliárd forint alatt maradt 2015-ben.

Az Opten céginformációs adatbázisa 406 céget tart nyilván a mezőtúri járásban, ezek 21%-nak az utolsó lezárt üzleti évében 0,- Ft volt a bevétel, vagy nincs róla információ. Fontos azonban megjegyezni, hogy ebbe a csoportba tartoznak azok a cégek is, melyek az alapítás dátuma miatt lezárt üzleti évvel nem rendelkeztek. A legnagyobb csoportba a kevesebb, mint 100 millió Ft bevétellel rendelkezők tartoztak, arányuk 63%. A 100-500 millió Ft nettó árbevétellel rendelkező cégek részesedése 13%, ettől nagyobb bevétellel mindössze 19 db rendelkezett, az 1 milliárd forintos határt 9-en érték el.

9. ábra: A Mezőtúri járásban működő cégek megoszlása árbevétel szerint

Forrás: opten.hu

A vállalkozások által foglalkoztatottak száma és főbb árbevételi adatai a járás településein

Kétpó területén az Opten adatbázisa 22 db céget tart nyilván. Az általuk foglalkoztatottak összlétszáma 109 fő, összesített nettó árbevételük 3,4 milliárd forint.

7. táblázat: A Kétpó területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint

Az 5 legnagyobb cég az értékesítése nettó árbevétele szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Árbevétel (millió Ft)
NHSZ Kétpó Kft.	3811'08 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	1050,65
CIBAKERT MAG Kft.	4621'08 Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	637,33
VERSIVET Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	486,2
ZO-HA TRANS Kft.	4941'08 Közúti áruszállítás	397,22
WAGNER TABAK Bt.	4726'08 Dohányáru-kiskereskedelem	296,92
Az 5 legnagyobb vállalkozás a foglalkoztatottak létszáma szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Foglalkoztatottak Létszáma (fő)
ZO-HA TRANS Kft.	4941'08 Közúti áruszállítás	22
VERSIVET Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	19
NHSZ Kétpó Kft.	3811'08 Nem veszélyes hulladék gyűjtése	16
BORÓK Kft.	5610'08 Éttermi, mozgó vendéglátás	10
COOPERATIVA Kft.	5610'08 Éttermi, mozgó vendéglátás	10

Forrás: opten.hu; ceginformacio.creditreform.hu

Mesterszállás területéről 8 cég szerepel az adatbázisban. Az általuk foglalkoztatottak létszáma mindössze 27 fő, az összesített nettó árbevételük 713 millió Ft.

8. táblázat: A Masterszállás területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint

Az 5 legnagyobb cég az értékesítése nettó árbevétele szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Árbevétel (millió Ft)
MESTER-PIG Kft	0146'08 Sertésenyésztés	484,93
KÉZSMÁRKI Kft	2219'08 Egyéb gumitermék gyártása	82,42
Pozderka Mg. Kft.	0163'08 Betakarítást követő szolgáltatás	71,72
MESTERVET Bt.	7500'08 Állat-egészségügyi ellátás	23,83
TA - MI Mezőgazdasági Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	18,3
A legnagyobb vállalkozások a foglalkoztatottak létszáma szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Foglalkoztatottak Létszáma (fő)
MESTER-PIG Kft	0146'08 Sertésenyésztés	15
TA - MI Mezőgazdasági Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	7
KÉZSMÁRKI Kft	2219'08 Egyéb gumitermék gyártása	4
Pozderka Mg. Kft.	0163'08 Betakarítást követő szolgáltatás	1

Forrás: opten.hu; ceginformacio.creditreform.hu

Habár **Mezőhék** területéről a cégbázisban mindössze 9 vállalkozás szerepel, ebből 3 nettó árbevétele is meghaladja az 1 milliárd forintot, emellett bevétel alapján a járás legnagyobb vállalkozása is a településen működik. A cégek összesített árbevétele meghaladja a 6,1 milliárd forintot, a foglalkoztatottak létszáma 232 fő volt a legutolsó ismert adatok alapján.

9. táblázat: A Mezőhék területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint

Az 5 legnagyobb cég az értékesítése nettó árbevétele szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Árbevétel (millió Ft)
Alcsiszigeti Zrt.	0141'08 Tejhasznú szarvasmarha tenyésztése	2908,16
MEZŐCSIR Kft.	4623'08 Élőállat nagykereskedelme	1664,82
VITALEGGS Kft.	0147'08 Baromfitenyésztés	1250,69
MESTER-AGRO Zrt.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	291,01
AERO-MESTER Kft	0161'08 Növénytermesztési szolgáltatás	19,7
Az 5 legnagyobb vállalkozás a foglalkoztatottak létszáma szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Foglalkoztatottak

		Létszáma (fő)
Alcsiszigeti Zrt.	0141'08 Tejhasznú szarvasmarha tenyésztése	150
MEZŐCSIR Kft.	4623'08 Élőállat nagykereskedelme	37
VITALEGGS Kft.	0147'08 Baromfitenyésztés	34
MESTER-AGRO Zrt.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	10
AERO-MESTER Kft	0161'08 Növénytermesztési szolgáltatás	1

Forrás: opten.hu; ceginformacio.creditreform.hu

A járás székhelyéről, **Mezőtúr** területéről az Opten adatbázisa 366 céget tart nyilván, összesített árbevételeük mintegy 26 milliárd forint, a foglalkoztatottak összesített létszáma a legutolsó adatok alapján 2 461 fő volt.

10. táblázat: A Mezőtúr területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint

Az 5 legnagyobb cég az értékesítése nettó árbevétele szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Árbevétel (millió Ft)
MONGOL-AGRÁR Zrt.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	2096,22
RAFI Hungaria Kft.	2612'08 Elektronikai áramköri kártya gyártása	2043,26
AGROHÍD Ipari Kft.	2573'08 Szerszámgyártás	1845,93
Baracsi-Paletta 97. Kft.	1624'08 Tároló fatermék gyártása	1288,84
MAKOR Kft.	4120'08 Lakó- és nem lakó épület építése	1118,33
Az 5 legnagyobb vállalkozás a foglalkoztatottak létszáma szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Foglalkoztatottak Létszáma (fő)
RAFI Hungaria Kft.	2612'08 Elektronikai áramköri kártya gyártása	527
LEDFAK Kft.	2712'08 Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása	173
Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft.	5629'08 Egyéb vendéglátás	126
MONGOL-AGRÁR Zrt.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	119
VART-Speciál Kft.	2511'08 Fémszerkezet gyártása	88

Forrás: opten.hu; ceginformacio.creditreform.hu

Az adatbázisban szereplő **túrkevei** cégek összesített árbevétele mintegy 9,6 milliárd forint a foglalkoztatottak összesített létszáma 796 fő a legfrissebb adatok alapján.

11. táblázat: A Túrkeve területén működő legnagyobb cégek az értékesítés nettó árbevétele és a foglalkoztatottak létszáma szerint

Az 5 legnagyobb cég az értékesítése nettó árbevétele szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Árbevétel (millió Ft)
KEVE-TÁP Kft.	4621'08 Gabona, dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	992,91
KEVI NÖVÉNY Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	807,63
MULTI-TERRA KFT	2562'08 Fémmegmunkálás	761,39
KEVEFÉM KFT	2511'08 Fémszerkezet gyártása	667
BÚZAVIRÁG Kft.	0111'08 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése	578,09
Az 5 legnagyobb vállalkozás a foglalkoztatottak létszáma szerint		
Cég neve	Főtevékenység	Foglalkoztatottak Létszáma (fő)
ELEGANT-KEVE Kft.	1413'08 Felsőruházat gyártása (kivéve: munkaruházat)	70
KEVEFÉM KFT	2511'08 Fémszerkezet gyártása	62
HERCEG PACKMAX Kft.	8292'08 Csomagolás	57
Gyógyfürdő Kft.	9604'08 Fizikai közérzetet javító szolgáltatás	36
MULTI-TERRA KFT	2562'08 Fémmegmunkálás	33

Forrás: opten.hu; ceginformacio.creditreform.hu

3.2 Munkaerő-piaci helyzetkép

3.2.1 Gazdasági aktivitás

A Mezőtúri járásban a 2011. évi népszámlálás idején a munkaképes korú lakosság **foglalkoztatottsági aránya** 53% volt, ez az érték elmarad mind a megyei (54,7%), mind az országos (57,9%).

A vizsgált területen az **aktivitási ráta** (a gazdaságilag aktívak és a munkaképes korú népesség számának hányadosa) ugyanebben az évben 63,2% volt, a megyei (64,1%) és országos (66,2%) értékekhez képest itt is elmaradás tapasztalható, de nem olyan nagy mértékben, mint a foglalkoztatottság esetében – ez a nagyobb munkanélküliségi rátának köszönhető.

2001-hez viszonyítva a paktumterületen 2011-re a gazdaságilag aktív népesség aránya megemelkedett, ez mind a foglalkoztatottak, mind az álláskereső magasabb számával is összefügg. Az inaktív keresők és az eltartottak száma viszont csökkent.

12. táblázat: A népesség gazdasági aktivitása a Mezőtúri járásban (2001, 2011)

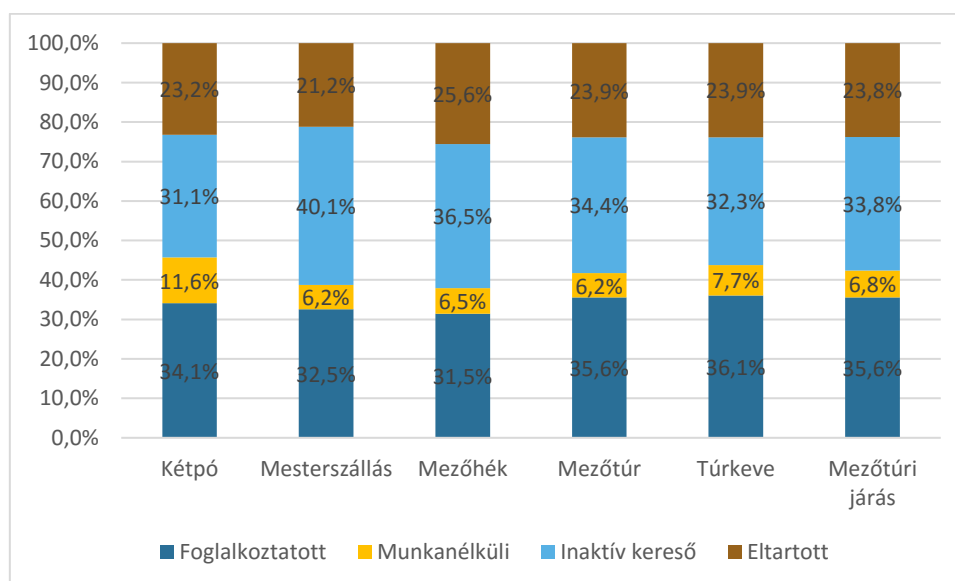
Mutató	2001				2011			
	Férfi	Nő	Összesen	%	Férfi	Nő	Összesen	%
Foglalkoztatott	5 058	4 259	9 317	29,7%	5 595	4 431	10 026	35,6%
Álláskereső	1 229	616	1 845	5,9%	1 001	917	1 918	6,8%
Inaktív kereső	4 498	6 494	10 992	35,0%	3 690	5 842	9 532	33,8%
Eltartott	4 435	4 794	9 229	29,4%	3 392	3 323	6 715	23,8%
Összesen	15 220	16 163	31 383	100,0%	13 678	14 513	28 191	100,0%

Forrás: KSH, népszámlálási adatok

Az egyes települések lakosságának gazdasági aktivitását vizsgálva az látható, hogy a gazdaságilag aktív népesség részaránya Kétpó területén a legnagyobb, a teljes lakosság 45,7%-a, míg a munkaképes korú, 15-64 éves népesség 66,2%-a tartozik ebbe a kategóriába. A mutató szempontjából a legrosszabb értékekkel Mezőhék rendelkezik, ahol a gazdaságilag aktívak aránya a teljes népességen belül mindössze 37,9%, de a munkaképes korú lakosságon belül sem éri el a 60%-ot.

A teljes lakónépességhez viszonyítva a foglalkoztatottak részaránya a két városban éri el a járási átlagot, a kisebb településeken elmaradás tapasztalható. Magas a munkanélküliség Kétpó településen. Az inaktív keresők részaránya a járási átlaghoz (33,8%) magasnak számít Mesterszálláson (40,1%), valamint Mezőhéken (36,5%). Az eltartottak arányában nagy szórás nem tapasztalható.

10. ábra: A teljes népesség gazdasági aktivitásának megoszlása a Mezőtúri járás településein (2011)

Forrás: KSH, népszámlálási adatok

3.2.2 Munkanélküliségi tendenciák

A mezőtúri járás területén 2016. decemberében összesen **848 álláskeresőt tartottak nyilván**, ez a munkaképes korú lakosság 4,4%-a. A relatív mutató jobb a Jász-Nagykun-Szolnok megyei átlagnál (5,88%), de az országos értéktől kismértékben elmarad (4%).

A járáson belül a **legnagyobb Mesterszálláson a munkanélküliség** (7,1%), a mutató Túrkeven is meghaladja a paktumterület átlagát, itt a munkaképes korúak 5%-a keresett állást a nyilvántartások szerint.

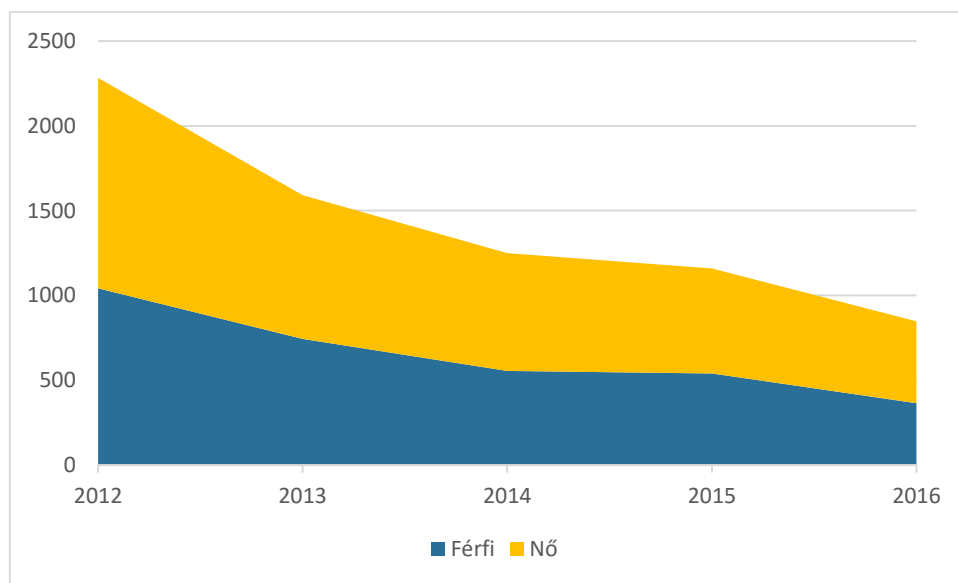
Az álláskeresők közel 93%-a a járás két városában él: a nyilvántartásokban Mezőtúron 471, míg Túrkevéen 315 álláskereső szerepel.

A **nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt években folyamatosan csökken**, 2012-ben még közel 2300 főt tartottak nyilván a Kormányhivatal adatbázisában.

3.2.2.1 Nemek szerinti megoszlás

2016. végén a nyilvántartott álláskeresők 43%-a volt férfi, 57%-a nő. 2012 és 2016 között mind a férfi, mind a női álláskeresők száma folyamatos csökkenést mutatott: 2012-höz képest a férfiak esetében 677, míg a nőknél 758 fővel csökkent a nyilvántartásban szereplők száma.

11. ábra: A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása nemek szerinti megoszlásban a járásban (2012-2016, decemberi adatok)

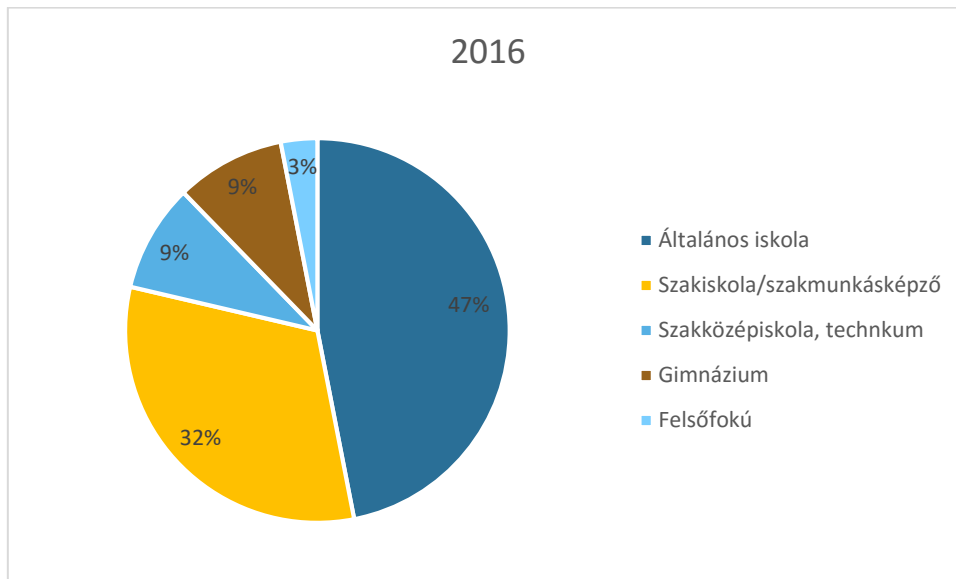

Forrás: Nemezeti Foglalkoztatási Szolgálat

3.2.2.2 Iskolai végzettség szerinti megoszlás

A nyilvántartott álláskeresők jellemzően alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek: a 2016 decemberi statisztikák szerint a Mezőtúri járásban nyilvántartott álláskeresők 46,9%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A középfokú végzettségűek között a legtöbben szakiskolát, szakmunkásképzőt végeztek, az álláskeresők közel egyharmada tartozik ebbe a csoportba. A szakközépiskolai vagy technikumi és a gimnáziumi képesítéssel rendelkezők aránya egyaránt 9-9%, míg felsőfokú végzettséggel a regisztrált álláskeresők mindössze 3,1%-a rendelkezik.

12. ábra: A regisztrált álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása (2016 december)

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Az álláskeresők iskolai végzettségét összehasonlítva a lakosság iskolai végzettségével az alábbi **következtetések** vonhatók le:

- A magasabb iskolai végzettség jelentősen hozzájárul a munkavállalás esélyeinek növekedéséhez.
- Habár a szakképzett munkaerőre nagy szükség lenne a munkaerőpiacon, ennek ellenére a szakiskolai/szaktanulmányképző végzettséggel rendelkező álláskeresők aránya magasanak mondható, különösen a szakközépiskolai/technikum végzettséggel rendelkezőkhöz viszonyítva. Ennek lehetséges okai: az oktatási rendszer elavult szaktudást biztosít, a képzésben megszerezhető szakmák nem felelnek meg a keresleti követelményeknek, a rendszerből kikerülők nem sajátítják el a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat.
- Általános gimnáziumi érettségivel nehezebb állást találni, mint amikor ahhoz szakképzettség is társul.

Az időbeli változást tekintve az látható, hogy a mennyiségét tekintve az általános iskolai, valamint a szakiskola/szaktanulmányképző végzettséggel rendelkező álláskeresők száma csökkent a legnagyobb mértékben, ennek okai:

- Ez a két csoport magas bázisról indult – a csökkenés mértéke 2012-höz viszonyítva magasabb, mint az egyéb végzettséggel rendelkezők kiinduló értékei.
- Az elmúlt években felfutó közfoglalkoztatási program jellemzően az alacsony végzettséggel rendelkezőket érinti.
- Az idősebb korosztály iskolai végzettsége jellemzően alacsonyabb a fiataloknál, a nyugdíjba vonulást követően már nem jelennek meg a foglalkoztatási nyilvántartásokban.

Ha az egyes csoportok csökkenésének arányait vizsgáljuk, akkor az látható, hogy a magasabb iskola végzettséggel rendelkezők száma csökkent a legnagyobb mértékben: mind a szakközépiskolai/technikum végzettséggel, mind a gimnáziumi érettségivel rendelkezők, mind a felsőfokú képesítésűek számának csökkenése a nyilvántartásokban meghaladja az álláskeresők teljes csökkenésének mértékét. Ez nagy valószínűséggel annak köszönhető, hogy a munkaerő-piaci kereslet a képzetesebb munkaerő felé mozdult el az elmúlt években.

13. táblázat: Az álláskeresők iskolai végzettsége szerinti megoszlása a Mezőtúri járásban (2012-2016)

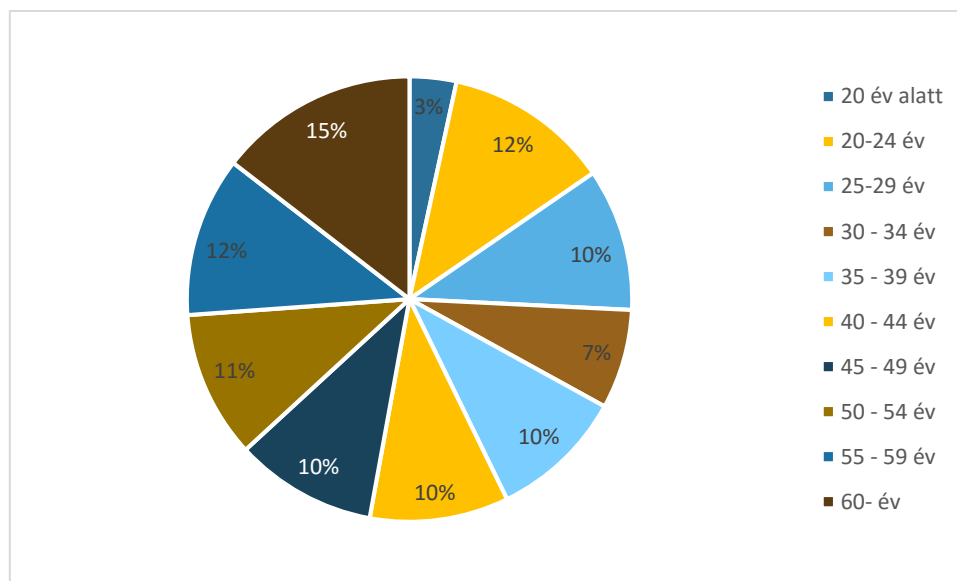
Végzettség	2012	2013	2014	2015	2016	Csökkenés mértéke	
						Fő	%
Általános iskola	986	689	463	503	398	588	59,6%
Szakiskola/szaktanulmány- képző	651	442	378	346	269	382	58,7%
Szakközépiskola, technikum	290	212	140	141	77	213	73,4%
Gimnázium	267	189	149	136	78	189	70,8%
Felsőfokú	89	59	34	34	26	63	70,8%
Összesen	2 283	1 591	1 164	1 160	848	1 435	62,9%

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási szolgálat

3.2.2.3 Korcsoport szerinti megoszlás

A nyilvántartott álláskeresők korcsoportok szerinti megoszlása viszonylag kiegyensúlyozottnak mondható, azonban az látható, hogy a leggyakoribbnak számító 10%-os részesedéstől a veszélyeztetett korcsoportok magasabb részarányt képviselnek. A legkevesebb álláskeresőt a 30-34-éves korosztályból találhatunk, arányuk mindössze 7%.

13. ábra: A regisztrált álláskeresők korcsoportonkénti megoszlása a Mezőtúri járásban (2016)

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

Az álláskeresők korcsoportonkénti megoszlásának településenkénti vizsgálatánál a 3 kistelepülést érdemes a 2 várostól elkülöníteni, mivel itt az adott korcsoportban 1-1 fő eltérés is nagyban befolyásolja az álláskeresők számán belüli részesedését.

Kétpó területén a 40-44 évesek és a 60 év felettek közül kerül ki a legtöbb álláskereső 6-6 fővel, amely azért számít kiemelkedőnek, mert a többi korcsoportban legfeljebb 3-an voltak regisztrált álláskeresők.

Mesterszálláson az 50-54 éves korosztály adja a legtöbb álláskeresőt, 8 fővel, de magasnak mondható a 20-24 éves (6 fő) és az 55-59 éves korosztályt képviselők száma is.

Mezőhéken a 3 fő a 60 év feletti korosztályból is magasnak számít. Az egyéb korosztályt általában 1-2 fő képviseli, azonban ki kell emelni, hogy a település lakosságának 55-59 éves korosztályának gyakorlatilag valamennyi tagja rendelkezett munkahellyel 2016-ban.

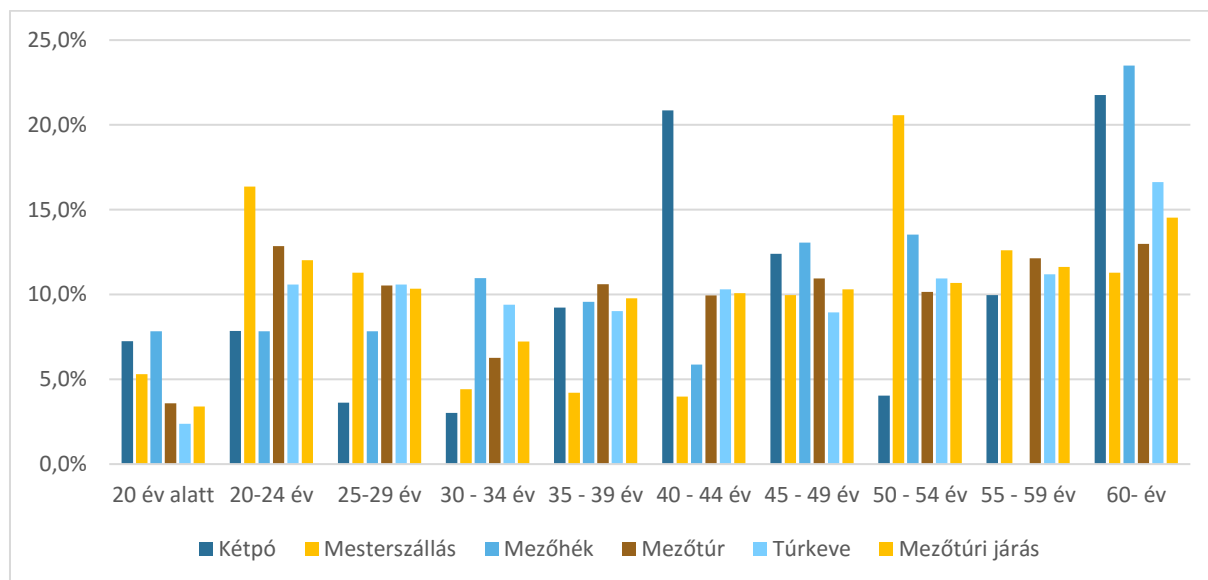
Túrkevén és Mezőtúron az álláskereső korcsoportonkénti megoszlása nagymértékben hasonlít a járási átlaghoz, azonban az adatok alapján **Túrkevén** a 60 év feletti lakosság elhelyezkedési esélyei lényegesen kedvezőtlenebbek bármely más korosztálynál a két település és a járás egyéb korcsoportjaihoz viszonyítva – a korcsoport részesedése 16,6% a település összes regisztrált álláskeresőjéből.

14. táblázat: Az álláskereső korcsoportonkénti megoszlása a Mezőtúri járás településein (2016)

	Kétpó	Mesterszállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve
20 év alatt	2	2	1	21	8
20-24 év	2	6	1	75	36
25-29 év	1	4	1	62	36
30 - 34 év	1	2	1	37	32
35 - 39 év	3	2	1	62	30
40 - 44 év	6	2	1	58	35
45 - 49 év	3	4	2	64	30
50 - 54 év	1	8	2	59	37
55 - 59 év	3	5	-	71	38
60- év	6	4	3	76	56

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

14. ábra: Az egyes korcsoportok részesedésének összehasonlítása a járás településein

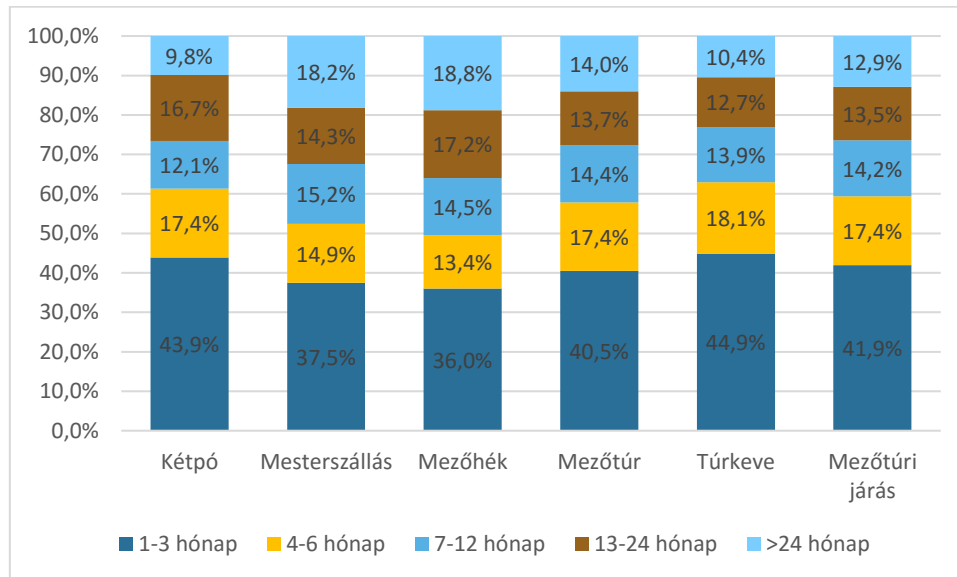
Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

3.2.2.4 Az álláskereső időtartama

A munka nélkül eltöltött időtartam jelentős mértékben befolyásolja az állással nem rendelkezők munkaerő-piaci (re)integrációját, illetve az álláskereső hatékonyságát. A Mezőtúri járás területén a regisztrált álláskereső 41,9%-a legfeljebb 1-3 hónapja szerepelt a nyilvántartásban. Az álláskereső

szempontjából kedvezőtlen, hogy a tartós (legalább 12 hónapja) álláskeresők száma meghaladta a 260 főt, és ebből 128-an már legalább 2 éve nem voltak képesek elhelyezkedni a munkaerőpiacon. A folyamatos regisztráció hossza alapján az álláskeresők Túrkeve területén találnak a leggyorsabban új munkahelyet, míg átlagosan a legtovább a Mezőhék lakossága szerepel a munkanélküli nyilvántartásokban.

15. ábra: Az álláskeresők megoszlása a folyamatos regisztráció hossza szerint 2016-ban

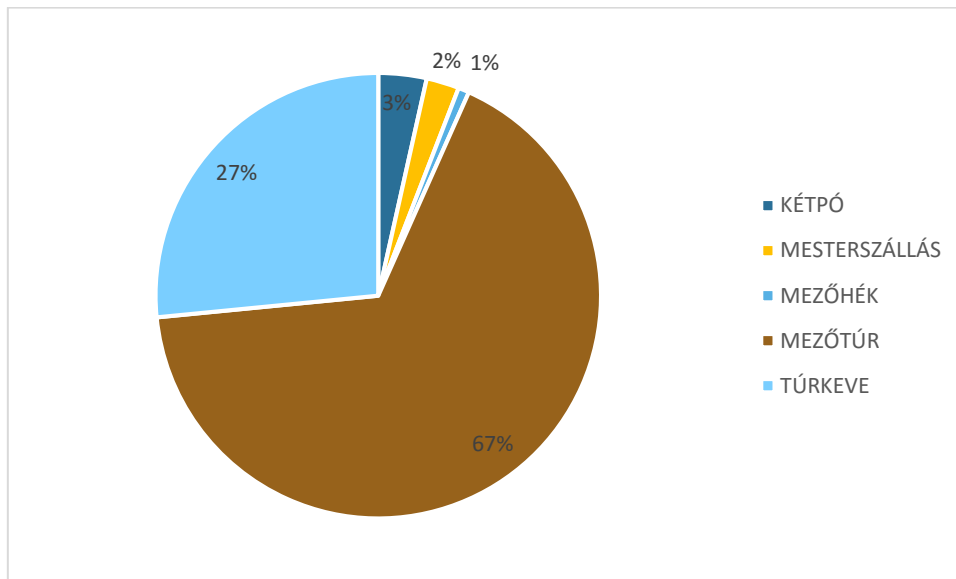

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

3.2.3 A munkaerő-kereslet bemutatása

2016-ban a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján 3 028 álláshelyt jelentettek be a **Mezőtúri járásban**, ennek kétharmada (2 022 db) Mezőtúrt érintette. A Kormányhivatalhoz bejelentett üres álláshelyek száma Túrkeven 804, Kétpón 106 Mesterszálláson 72, míg Mezőhék területén mindössze 24 db volt.

16. ábra: A bejelentett új álláshelyek számnak területi eloszlása a Mezőtúri járásban (2016)

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

Az új álláslehetőségek túlnyomó többsége (1 934 db) a **közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás** nemzetgazdasági ágat érintette, amely elsősorban a **közfoglalkoztatási program** keretében bejelentett munkalehetőséget foglalja magában. A közfoglalkoztatással részletesebben a következő fejezetben foglalkozunk.

A bejelentett álláshelyek nemzetgazdasági ágazat szerinti megoszlásában kiemelhető még az **ingatlanügyek** (236 db), azonban azon álláskereső, akik ezen a területen kívántak elhelyezkedni, kizárólag Mezőtúr területén tehetik azt meg. A meghirdetett álláslehetőségek a **Feldolgozóipar** területén haladták meg meg a 200 db-ot 2016-ban (216 db).

Legalább 100 munkavállaló számára állt rendelkezésre elhelyezkedési lehetőség a **kereskedelem, gépjárműjavítás** (109 db) és az **oktatás** (108 db) területén.

Kétpó területén a bejelentett új álláshelyek 93%-a a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás ágazatot érintette. 2-2 elhelyezkedési lehetőség adódott a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, illetve az építőipar területén. 1-1 új szabad munkahelyet jelentettek be a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás; a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és a művészet, szórakoztatás, szabad idő területén.

Mesterszállás területén a közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás túlsúlya még a kétpói adatoknál is szembetűnőbb (94,4%). Ezt az ágazatot leszámítva a településen kevés új lehetőségük adódott az álláskeresőknél: az építőipar területére 2 főt, a kereskedelem, gépjárműjavítás területére 1 főt vártak a munkáltatók. 1 bejelentett álláshelyről a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal nem rendelkezett adatokkal.

Mezőhéken 1-1 álláskeresőt vártak a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és a feldolgozóipar területére. A közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás gazdasági ágban 22 álláshelyt jelentettek be.

Mezőtúron a bejelentett álláshelyek 60%-a érintette a közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás ágazatot, emellett kiemelhető még az ingatlanügyek (236 db); a feldolgozóipar (144 db), a kereskedelem, gépjárműjavítás (98 db) és az oktatás (97 db) területe.

Túrkevén a közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás részesedése a bejelentett új álláshelyekből 66,2% volt 2016-ban. A bejelentett új álláshelyek szempontjából a feldolgozóipar (71 db) és az egyéb szolgáltatás (78 db) emelhető még ki.

15. táblázat: Az új bejelentett álláshelyek száma a munkáltató TEÁOR kódja szerint (2016)

Gazdasági ág	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Mezőtúri Járás
- Nincs adat	0	1	0	0	0	1
A Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	2	0	1	38	22	63
B Bányászat, kőfejtés	0	0	0	0	0	0
C Feldolgozóipar	0	0	1	144	71	216
D Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0	0	0	0	0
E Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	0	0	0	4	0	4
F Építőipar	2	2	0	46	29	79
G Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	0	0	98	10	109
H Szállítás, raktározás	0	0	0	5	7	12
I Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1	0	0	51	20	72
J Információ, kommunikáció	0	0	0	17	5	22
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0	0	0	0	0	0
L Ingatlanügyletek	0	0	0	236	0	236
M Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1	0	0	18	8	27
N Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0	0	24	4	28
O Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	99	68	22	1213	532	1934
P Oktatás	0	0	0	97	11	108
Q Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0	0	0	17	4	21
R Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1	0	0	10	3	14
S Egyéb szolgáltatás	0	0	0	4	78	82
T Háztartás munkaadói tevékenysége; termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	0	0	0	0	0	0
U Területen kívüli szervezet	0	0	0	0	0	0
Összesen	106	72	24	2022	804	3028

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal adatszolgáltatása

3.2.4 Közfoglalkoztatás

-A közfoglalkoztatás célja, hogy a programba bevont személyek sikeresen vissza-, illetve bekerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra. A tevékenység részletes szabályait a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény tartalmazza.

Közfoglalkoztatóként leggyakrabban a helyi önkormányzatok szoktak megjelenni, de egyéb szereplők is feltűnhetnek ebben a szerepkörben: nemzetiségi önkormányzatok; helyi és nemzetiségi önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása; költségvetési szervek, egyházi jogi személyek; közhasznú jogállású szervezetek, civil szervezetek; az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetek, vizitársulatok, erdőgazdálkodók a 2011. évi CVI. törvényben meghatározott feladatok végrehajtása érdekében; szociális szövetkezetek, vasúti pályahálózat-működtető szervezetek meghatározott feladatkörökben; kötelező önkormányzati feladat ellátásában közreműködő, törvény alapján kijelölt közérdekű szolgáltatók. A program koordinációjáért a Belügyminisztérium a felelős.

Közfoglalkoztatottak azok a legalább 16 éves személyek lehetnek, akiket a kormányhivatalok illetékes osztályai regisztrált álláskeresőként tartanak számon, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvényszerinti rehabilitációs ellátásban részesülnek.

3.2.4.1 A közfoglalkoztatás helyzete a Mezőtúri járásban

A közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlagos száma a Mezőtúri járásban 2016-ban 1 107 fő volt, ennek közel 90%-a a terület két városára koncentrált: Mezőtúron 634, Túrkevéen 358 fő vett részt a programban. A három kistélepülésen ennél sokkal kevesebb volt a közfoglalkoztatott ebben az évben: az átlagos havi létszám Kétpón 53, Mesterszálláson 46, míg Mezőhéken 16 fő volt.

A közfoglalkoztatás rendszere egyre kiterjedtebb, kiemelt szerepe van a munkanélküliség csökkentésének folyamatában, ez két adatsorral is bizonyítható.

A közfoglalkoztatottak havi átlagos létszáma 2013 és 2016 között 56%-kal emelkedett a járásban, ennél nagyobb emelkedés volt tapasztalható Kétpó (+71%), Mezőtúr (+63%) és Mesterszállás (+59%) területén. Habár a közfoglalkoztatottak átlagos havi létszámában a járás területére vetítve folyamatos emelkedés volt tapasztalható, ez a több település esetében nem áll fenn: Kétpó és Mezőhék területén 2014-ben volt a legmagasabb a létszám. Habár Túrkevéen a programban a legtöbben épp 2016-ban vettek részt, a közfoglalkoztatottak számának alakulásában egyértelmű trend nem rajzolódik ki.

16. táblázat: A közfoglalkoztatottak átlagos havi létszámának alakulás a Mezőtúri járás települései (2013-2016)

Mutató	Év	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Mezőtúri járás
Közfoglalkoztatottak száma	2013	31	29	15	390	245	710
A közfoglalkoztatottak számának változása (2013=100%)		100%	100%	100%	100%	100%	100%
Közfoglalkoztatottak száma	2014	56	30	19	489	309	903
A közfoglalkoztatottak számának változása (2013=100%)		181%	103%	127%	125%	126%	127%
Közfoglalkoztatottak száma	2015	53	36	17	519	299	924
A közfoglalkoztatottak számának változása (2013=100%)		171%	124%	113%	133%	122%	130%
Közfoglalkoztatottak száma	2016	53	46	16	634	358	1107

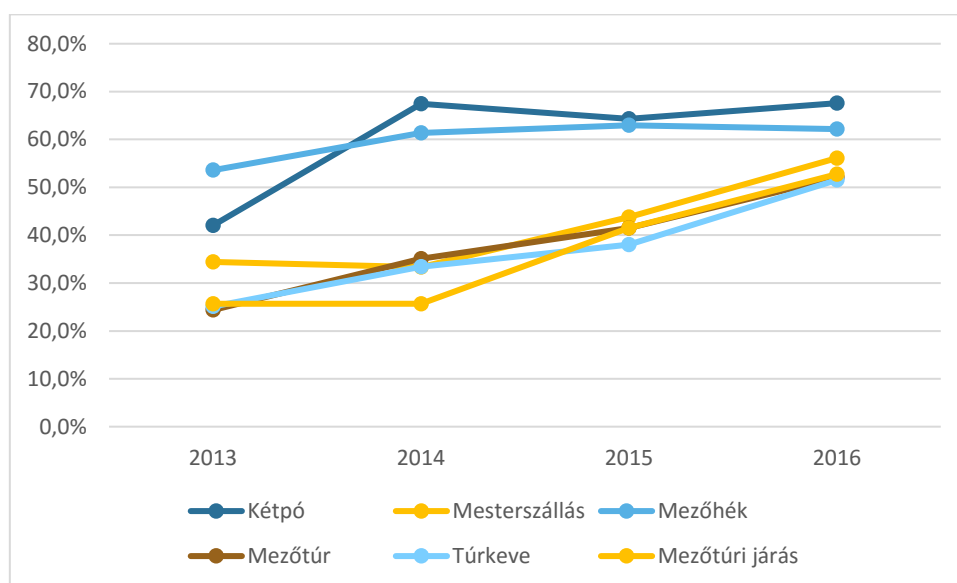
Mutató	Év	Kétpó	Mester-szállás	Mezőhék	Mezőtúr	Túrkeve	Mezőtúri járás
A közfoglalkoztatottak számának változása (2013=100%)		171%	159%	107%	163%	146%	156%

Forrás: <http://kozfoqlalkoztatas.bm.hu/>

A közfoglalkoztatás szerepének erősödését mutatja a **közfoglalkoztatási ráta** is, amely a közfoglalkoztatás súlyát mutatja a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyítva. A mutató értéke 2013 és 2016 között 25,7%-ról 52,7%-ra emelkedett a járásban.

A közfoglalkoztatási rátából látható, hogy több település esetében (Kétpó és Mezőhék) a közfoglalkoztatottak számának csökkenéséhez valószínűleg a munkaképes korú lakosság csökkenése is hozzájárult.

17. ábra: A közfoglalkoztatási ráta alakulása a Mezőtúri járás településein (2013-2016)

Forrás: <http://kozfoqlalkoztatas.bm.hu/>

3.2.4.2 A közfoglalkoztatási rendszer működési tapasztalata, felülvizsgálata

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a közfoglalkoztatási rendszer a **céljait erősen korlátozott mértékben képes teljesíteni**. A rendszer hatékonysága alacsony, nagy a programban való beragadás esélye, a kilépés esélye az eltöltött időtartam növekedésével folyamatosan csökken (2013-ban azon személyek közül, akik a programban legalább 9 hónapig vettek részt, csak az 5%-uk volt képes az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni)².

A program relatíve alacsony hatékonyságát és az elmúlt években történő folyamatos növekedését tekintve az jelenleg inkább alkalmas a versenyszférában megjelenő munkaerőhiány generálására, mint az álláskeresők versenyképes munkához való juttatására. Fontos lenne a program felülvizsgálata, nagyobb együttműködés szükséges a Belügyminisztérium, a foglalkoztatási nyilvántartással foglalkozó kormányhivatalok és a munkaerőpiacon megtalálható munkáltatók között, amelynek hatására egy hatékony munkaerő-közvetítési rendszert lehetne kialakítani: ennek eredménye a közfoglalkoztatott végleges kilépése a közfoglalkoztatotti státuszról a primer munkaerőpiacra. Érdemes lenne a géppel is elvégezhető kétkézi munkáról való hangsúlyt áttolni a programba belépők munkáltatói igényeknek való

² Lásd: 2015. évi országjelentés – Magyarország a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló részletes vizsgálattal

átképzésére, emellett tovább könnyíteni a közfoglalkoztatottak álláskeresését, például a képzettségének megfelelő álláslehetőségek bemutatásával.

A közfoglalkoztatás alacsonynak tekinthető hatékonyságát a magyar Kormány is felismerte, és lépéseket tett annak megreformálására. Ennek eredménye a 2017. március 20-án elfogadott **1139/2017. (III. 20.) Korm. határozat**, mely a közfoglalkoztatással kapcsolatban a következő intézkedések, szabályok bevezetését indítványozza:

- A közfoglalkoztatottak álláskereséssel kapcsolatos helyi és helyközi utazási költségeinek megtérítése,
- A 25 év alattiak programba bekerülésének korlátozása: csak azok a személyek vonhatók be a programba, akik számára az ifjúsági Garancia Program nem kínál megfelelő lehetőséget,
- Az önállóan elhelyezkedni képes személyek programba való bekerülésének korlátozása: azok vonhatók be a közfoglalkoztatási programba, akiket a járási hivatal három alkalommal a munkáltató oldaláról felmerülő probléma miatt sikertelenül próbált kiközvetíteni, vagy nem tudott 3 hónapig megfelelő álláslehetőséget felajánlani,
- 2018. június 1-től felmenő rendszerben korlátozásra kerül a programban való részvétel időtartama hároméves időszakon belül egy évre, kivéve, ha az álláskereső önhibáján kívül a versenyszférában nem tud elhelyezkedni,
- A közfoglalkoztatási programban résztvevők maximális számát 2020-ig maximum 150 ezer főre csökkentik,
- Hangsúlyosabb szerepet kap a Start munkaprogram, melynek keretein belül nagyobb összegű foglalkoztatási és képzési támogatás kerül kiosztásra,
- Vizsgálni szükséges a közsféra intézményei esetében a közfoglalkoztatottak saját állományba való bekerülésének lehetőségét és annak forrásigényét
- Komplex munkaerőpiaci programok szervezése szükséges Uniós és hazai forrásból a közfoglalkoztatásban történő bennragadás megelőzése érdekében,
- A közfoglalkoztatottaknak rugalmas módon ki kell szolgálnia a mezőgazdaságban szezonálisan megugró munkaerőszükségletet,
- A közfoglalkoztatással érintettek azon belül is kiemelten a hátrányos helyzetű, 16–18 év közötti korosztály – munkaerőpiaci (re)integrációjához leginkább szükséges és megfelelő, személyre szabott munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz és képzésekhez valóminél szélesebb körben való hozzáféréseinek biztosítása,
- A mentális, szociális, egészségi okból foglalkoztatásba nehezen bevonható álláskeresők számára speciális közfoglalkoztatási programok megvalósítása,
- Szociális szövetkezetek alakításának segítése.

3.3 A Szakképzési rendszer bemutatása

3.3.1 A szakképzési rendszer főbb változásai az elmúlt időszakban

Magyarország kormánya 2015-ben fogadta el a „Szakképzés a gazdaság szolgálatában” című koncepciót. A dokumentum kimondja, több, a modern termelésbe bevonható, jól képzett és megbízható, széles körű alapismeretekkel rendelkező szakmunkásra és technikusra van szükséges az országnak. Ennek érdekében 4 kitűzött **célt** tartalmaz a dokumentum:

- **A gazdasági igények kiszolgálása:** ennek keretében a szakmunkás és technikus képzésben résztvevők számának növelését kívánják elérni. Részcélként került megfogalmazásra a nappali

rendszerű iskolai szakképzés korhatárának kitolása vagy megszüntetése, a felnőttoktatási formák kiterjesztése a gyakorlatorientált szakmákra, a HÍD programok felülvizsgálata és egy ösztöndíjrendszer kialakítása.

- A **duális képzés erősítése**: a munkaerőpiac által elvárt készségek és kompetenciák a leghatékonyabban gyakorlati úton sajátíthatók el, ezért szükséges a képzésbe kapcsolódó munkáltatók és a tanulószerveződések számának növelése. A cél eléréséhez kamarai garanciavállalás is hozzájárul.
- A **szakképzés presztízsének növelése**: az első célhoz hasonlóan ez is a szakképzésben résztvevő tanulók számának növelésére irányul, azonban ez a cél főleg a tanulók és az oktatók karrierrútjának, életpályamodelljének kialakítására fókuszál.
- A **szakképzési rendszer fejlesztése**: a képzés minőségének, hatékonyságának, eredményességének növelését célozza.

Az országos szakképzési intézményrendszer átalakításának egyik első lépése a szakképzési centrumok kialakítása volt, ekkor a korábban a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott szakképző intézmények a Nemzetgazdasági Minisztérium alá kerültek. A szakképzési centrumok létrehozásának célja a helyi igényeknek jobban megfelelő szakképzési rendszer kialakítása – a kisebb szervezeti egységben a szakképzési centrumok hatékonyabban reagálnak a változó munkaerő-piaci igényekre, ezáltal gyorsabban megvalósul a szakmaszerkezet összehangolása, optimalizálása.

2016-ban **további változásokat** vezettek be:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását végző speciális szakiskolákat szakiskolákra nevezték át.
- A korábbi szakiskolákat a szakközépiskolák váltották fel. Az itt tanulók 3 év alatt OKJ-s végzettséghez juthatnak, további két év tanulással megszerezhetik az érettségi bizonyítványt is.
- Az egykori szakközépiskolák megnevezése szakgimnáziumra változott. Ebben az intézménytípusban 4 év képzést követően a diákok érettségi bizonyítványt és OKJ-s szakmát kapnak, emellett további 1 vagy két év tanulással lehetőség van magasabb szintű (technikusi) szakképzettség megszerzésére is.

18. ábra: A szakképzési rendszer átalakítása 2016. szeptember 1-től

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.2 A szakképzés meghatározó szereplői a járásban

A Mezőtúri járás szakképzést nyújtó iskoláinak túlnyomó többsége a **Karcagi Szakképzési Centrumhoz** tartozik. Az intézmények a következők:

- **Karcagi SZC Teleki Blanka Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma** (Mezőtúr, Dózsa György utca 17.). Az intézmény által indított képzések: vállalkozási mérlegképes könyvelő kizárólag esti képzés keretein belül); pénzügyi számviteli ügyintéző; kereskedő; gyakorló ápoló; dietetikus szakács (kizárólag esti képzés keretein belül); vendéglátásszervező (kizárólag nappali munkarend szerint); vízgazdálkodó-technikus (kizárólag nappali munkarend szerint).
- **Karcagi SZC Mezőtúri Szakközépiskolája és Kollégiuma** (Mezőtúr, Földvári út 8.). Az intézmény által indított képzések: asztalos; ipari gépész; hegesztő; kőműves és hidegburkoló; szakács; pincér; női szabó; eladó.
- **Karcagi SZC Ványai Ambrus Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája** (Túrkeve, József Attila utca 23.). Az intézmény által indított képzések: hegesztő; járműfényező; karosszerialakatos; eladó. Érettségi után: autószerelő; autóelektronikai műszerész; utótechnikus; kereskedő; informatikai rendszerüzemeltető; gazdasági informatikus.

A Karcagi Szakképzési Centrum intézményei mellett a **Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium Általános Iskola és Óvoda** (Mezőtúr, Kossuth Lajos út 2.) folytat szakképzési tevékenységet. Az intézmény által indított képzések: informatikai rendszerüzemeltető, mezőgazdasági gépésztechnikus

A térség szakképzési rendszerének megkerülhetetlen szereplője a **Jász-Nagykun-Szolnok-Megyei Kereskedelmi és Iparkamara**. Az intézmény által ellátott feladatok a következők:

- A gazdálkodó szervezetek képzőhelyé minősítése, nyilvántartása, ellenőrzése
- Tanulószerződés tanácsadói hálózat működtetése
- Gyakorlati szintvizsgák rendszerének működtetése

- Szakmai vizsgálónöki és vizsgabizottsági tagok delegálásával kapcsolatos feladatok ellátása
- Hazai és nemzetközi tanulmányi versenye (pl.: SZKTV, OSZTV, EuroSkills, WorldSkills) szervezése
- Pályaorientációs tanácsadás
- Mesterképzések
- Szakmai követelményrendszerek gondozása
- Gyakornoki program szervezése
- Szakmai továbbképzések szervezése/lebonyolítása

A **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság** egy konzultációs, javaslattevő, véleményező és tanácsadói jogkörrel felruházott szervezet, melynek illetékességi területe a megye teljes területére kiterjed. A Bizottság részt vett a megye szakképzés-fejlesztési koncepciójának elkészítésében. A szervezet javaslata alapján kerül kormányrendeletben meghatározásra a fenntartóknak előírt szakképzési irányok és az ahhoz kapcsolódó beiskolázási arányok, emellett feladata a decentralizált fejlesztési forrásokkal kapcsolatos bizottsági javaslatok megtétele is.

3.3.3 A szakképzés helyzete a járásban: folyamatok és megállapítások

A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa 2015-ig tartalmaz adatot a középfokú oktatási **feladatellátási helyek** alakulásáról. 2005. és 2015. között a gimnáziumi feladatellátási helyek száma stagnálást mutatott, azonban a szakközépiskolai-, valamint a Szakiskolai és speciális szakiskolai³ feladatellátási helyek száma csökkenést mutat. Szakközépiskolából 2007 és 2014 között mindössze 3 működött a járásban, ez 2015-ben emelkedett 4-re, de számuk így sem érte el a 2005-06-os szintet.

17. táblázat: A feladat-ellátási helyek számának változása a középfokú oktatásban a Mezőtúri járásban

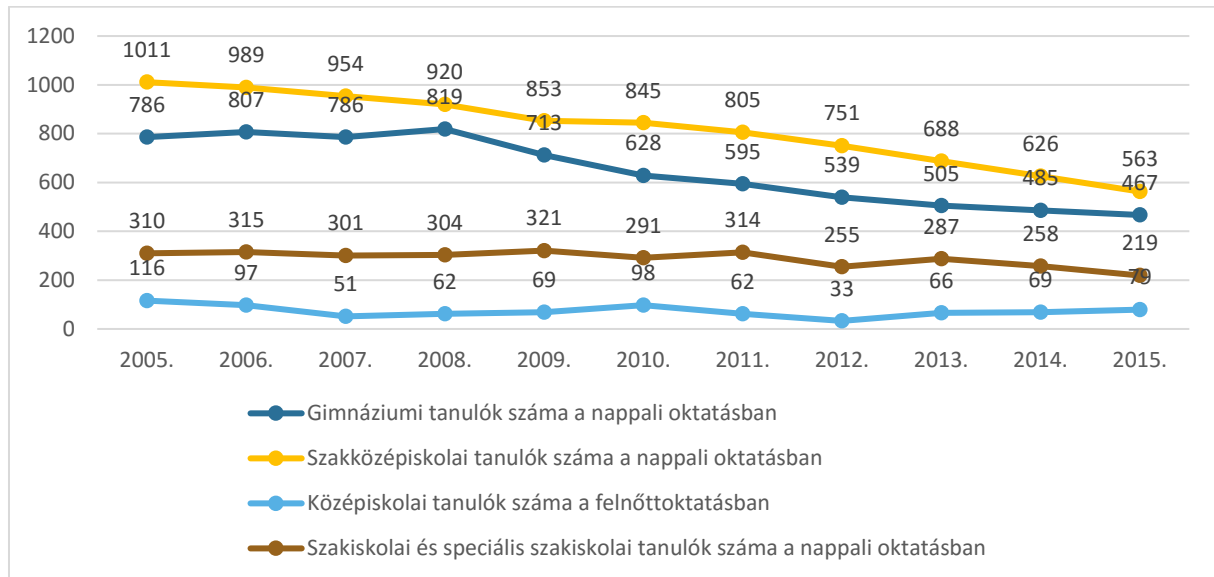
Időszak	Gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)	Szakközépiskolai feladatellátási helyek száma (db)	Szakiskolai és speciális szakiskolai feladatellátási helyek száma (db)
2005.	4	5	3
2006.	4	5	3
2007.	4	3	3
2008.	4	3	3
2009.	4	3	3
2010.	4	3	3
2011.	4	3	3
2012.	4	3	3
2013.	4	3	3
2014.	4	3	2
2015.	4	4	2

Forrás: KSH

³ A KSH egy adatként kezeli a szakiskolák és a speciális szakiskolák adatait, azonban a két intézmény célcsoportja eltér egymástól

A feladatellátási helyek számánál sokkal nagyobb mértékben esett vissza a **tanulók létszáma**: 2005-höz viszonyítva a legnagyobb csökkenés a szakközépiskolai tanulók számában tapasztalható, amely meghaladta a 44%-ot. A gimnáziumi tanulók létszáma 2008-ig ingadozott, ekkor érte el a legmagasabb értéket, azóta viszont folyamatos csökkenés tapasztalható. A csökkenést a demográfiai folyamatok részben indokolják, tendenciához köze lehet az intézmények iránt kereslet csökkenésének is.

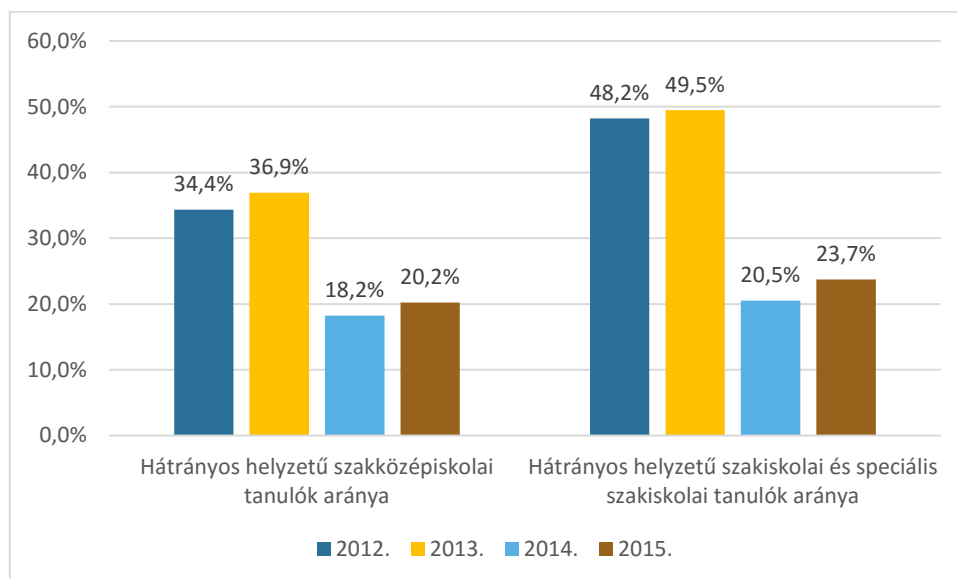
19. ábra: A tanuló létszámadatak változása a középfokú oktatásban a Mezőtúri járásban

Forrás: KSH

2013 és 2014 között a szakképzésben jelentős mértékben lecsökkent a **hátrányos helyzetű tanulók** aránya a szakképzési rendszerben, ez a csökkenés azonban nem a vagyoni és szociális helyzetben történő ugrásszerű javulásnak köszönhető, hanem a tankötelezettség felső korhatárának leszállítása, valamint a hátrányos helyzet definíciójának módosítása – szigorúbb feltételek megállapítása – okozza. A probléma tehát nem szűnt meg, csupán statisztikailag kevésbé kimutatható, illetve részben áthelyeződött a szakképzési rendszerből a munkaerőpiacra: a hátrányos helyzetű fiatalok így inkább a pályakezdő álláskereső, a közfoglalkoztatottak, valamint az Ifjúsági garanciaprogramba bevonható személyek számát gyarapítják.

20. ábra: A hátrányos helyzetű tanulók arányának változása a nappali rendszerű szakképzésben

Forrás: KSH

3.3.4 Szakmaszerkezeti javaslat

Az MFKB és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal minden évben szakmaszerkezeti javaslatot tesz közzé, melynek elemei a következőkre vonatkoznak:

- az iskolai rendszerű képzés szakképesítései,
- az iskolarendszeren kívüli képzésben megszerezhető, felnőttképzési törvény alapján támogatható szakképesítések,
- hiány-szakképesítések,
- a szakközépiskolai képzés ágazatai.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 2017/18-as tanévben a javaslat **22 olyan hiányszakmát**, valamint további **19 egyéb szakképesítést** tartalmaz, melynek iskolai rendszerű képzését **korlátozás nélkül támogatják**. A **korlátozottan támogatható szakképesítések** száma 153 db, melyekhez összesen 8 358-as keretszám tartozik. Iskolarendszeren kívül a 2016. június 1-et követő időszakra 641 szakképesítés került a támogatásra javasolt kategóriába.

18. táblázat: MFKB javaslat hiány-szakképesítésekre Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 2017/18 tanévre

Szakképesítés OKJ száma	Szakképesítés OKJ megnevezése
34-621-03	Állattartó szakmunkás
34-582-13	Burkoló
34-341-01	Eladó
34-582-03	Épület- és szerkezetlakatos
54-521-03	Gépgyártástechnológiai technikus
34-521-03	Gépi forgácsoló
54-723-02	Gyakorló ápoló
34-521-06	Hegesztő
34-521-04	Ipari gépész
34-525-03	Jármű fényező

Szakképesítés OKJ száma	Szakképesítés OKJ megnevezése
34-525-06	Karosszerialakatos
54-341-01	Kereskedő
34-582-14	Kőműves
34-521-08	Mezőgazdasági gépész
54-521-05	Mezőgazdasági gépésztechnikus
34-542-06	Női szabó
34-541-05	Pék
34-811-03	Pincér
34-521-10	Szerszámkészítő
54-344-02	Vállalkozási és bér ügyintéző
54-524-03	Vegyész technikus
34-522-04	Villanyszerelő

Forrás: <http://www.nive.hu/mfkb2016/index.php?DO=21&tip=szk>

A szakközépiskolai ágazatok közül a korlátozás nélküli kategóriába 20, a korlátozottan támogatottba 13 ágazat került (ennek összesített keretszáma 1 584) a 2017/18-as tanévre. A támogatásra nem javasolt ágazatok száma 8 db.

19. táblázat: Szakmaszerkezeti javaslat Jász-Nagykun-Szolnok megyére a 2017/18-as tanévre

Javaslat	Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Keretszám
Korlátozás nélkül támogatott	I.	Egészségügy	NR
	III	Szociális	NR
	IV.	Pedagógia	NR
	VIII.	Épületgépészet	NR
	IX.	Gépészet	NR
	XI.	Villamosipar és elektronika	NR
	XIII.	Informatika	NR
	XV.	Vegyész	NR
	XVI.	Építőipar	NR
	XXII.	Közlekedésgépész	NR
	XXIV.	Közgazdaság	NR
	XXV.	Ügyvitel	NR
	XXVI.	Kereskedelem	NR
	XXVII.	Vendéglátóipar	NR
	XXVIII.	Turisztika	NR
	XXXI.	Agrár gépész	NR
	XXXIII.	Mezőgazdaság	NR

Javaslat	Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Keretszám
	XXXVI.	Élelmiszeripar	NR
	XL.	Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	NR
	XLI.	Vízügy	NR
Korlátozottan támogatott	V.	Képző- és iparművészet	29
	XII.	Távközlés	120
	XIV.	Vegyipar	120
	XVII.	Könnyűipar	80
	XVIII.	Faipar	150
	XX.	Közlekedés építő	40
	XXI.	Közlekedés	200
	XXIII.	Környezetvédelem	80
	XXX.	Szépészet	140
	XXXIV.	Kertészet és parképítés	60
	XXXVII.	Sport	80
	XXXIX.	Közművelődés	340
	XLII.	Előadóművészet	145
Nem támogatott	II.	Egészségügyi technika	NR
	VI.	Hang-, film és színháztechnika	NR
	VII.	Bányászat	NR
	X.	Kohászat	NR
	XIX.	Nyomdaipar	NR
	XXIX.	Optika	NR
	XXXII.	Erdészet és vadgazdálkodás	NR
	XXXV.	Földmérés	NR

Forrás: <http://www.nive.hu/mfkb2016/index.php?DO=21&tip=ag>

3.4 Gazdaságfejlesztési irányok, várható beruházások és azok foglalkoztatási hatásai

3.4.1 Fő kitörési pontok és kihívások

A fő kitörési pontok és kihívások meghatározásának egyik kiindulópontja **Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Konceptiója**. A dokumentumban leírtak Mezőtúri járásra vonatkozó részeit foglalkoztatási szempontból, az alábbi kérdéseket figyelembe véve szükséges vizsgálni:

1. Az azonosított tényezők milyen hatással lehetnek a munkaerő-piaci folyamatok alakulására?
2. A munkaerőpiac hogyan befolyásolhatja a kedvező adottságok kiaknázását, valamint a kihívásoknak való megfelelést?

A Mezőtúri járás jelentős **kihívásokkal** küszködik. Ennek egyik oka a **kedvezőtlen közlekedésföldrajzi helyzet**: a megépült autópályák (M3; M5) nyomvonalai nemcsak a járás, de egész Jász-Nagykun-Szolnok megye területét elkerülik, jelentős mennyiségi nemzetközi és nagyterületi forgalmat terelve el annak területétől. A járás területét a nagyobb járműforgalommal rendelkező 4-es és 44-es főútvonalak is elkerülik, a 46. sz. főútvonal pedig felújításra szorul. A közúthálózatál több lehetőség rejtőzik a vasúti közlekedésben: Mezőtúrt érinti a IV. Helsinki folyosó 120-as számú vasútvonala.

Jelentős kihívást jelent a térség számára az ott tapasztalható **demográfiai folyamatok**: a természetes fogyás, az elöregedő népesség az elvándorlás mind a munkaerőkinálat csökkenését eredményezi, emellett külön problémát jelent, hogy az elvándorlás elsősorban a népesség képzetesebb részét érinti, ezáltal a munkaerő minőségében is kedvezőtlen folyamatok játszódnak le. Ezen folyamatok hátrányosan érinthetik az esetleges nagyobb volumenű beruházások megvalósítását, de a helyi vállalkozások fejlesztéseit is.

A terület **kedvező adottságokkal** és ezáltal nagy hagyományokkal rendelkezik a **mezőgazdaság** területén. A kiváló termőtalaj kedvez a növénytermesztések, melyre nagy üzemméretű szántóföldi gazdálkodás épült, emellett az állattartás is (bárány) jelentősnek mondható – Túrkevéen az állatok exportja mellett turisztikai programok is kapcsolódnak az ágazathoz. A járásban az ipari termelés is kapcsolódik a primer szektorhoz, jelentős az alkatrészgyártás és a mezőgazdasági gépipar, azonban az élelmiszeriparban nem aknázzák ki teljes mértékben a mezőgazdaság termelés nyújtotta lehetőségeket. Mezőtúr területén ipari park található.

A térségben a **vállalkozási aktivitás** alacsonynak mondható, a működő gazdasági szervezetek bevételei jellemzően alacsonyak (a megye 50 legnagyobb vállalkozásai között nincs olyan, amely a járás területén működik), melyek a beruházási lehetőségeket is szűkíti.

A paktumterület egyik **fő erőssége a középfokú oktatás**, amely a Szolnoki és a Karcagi kistérséggel együtt a megye egyik élenjárójának számít. Mezőtúron korábban a felsőfokú oktatás is jelen volt, így a város közép- és felsőfokú iskolavárosi karakterének megerősítése akár már középtávon is megvalósítandó.

3.4.2 Stratégiai célrendszer

A fő gazdaságfejlesztési irányokra a megyei területfejlesztési koncepció mellett Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája bír nagyobb hatással.

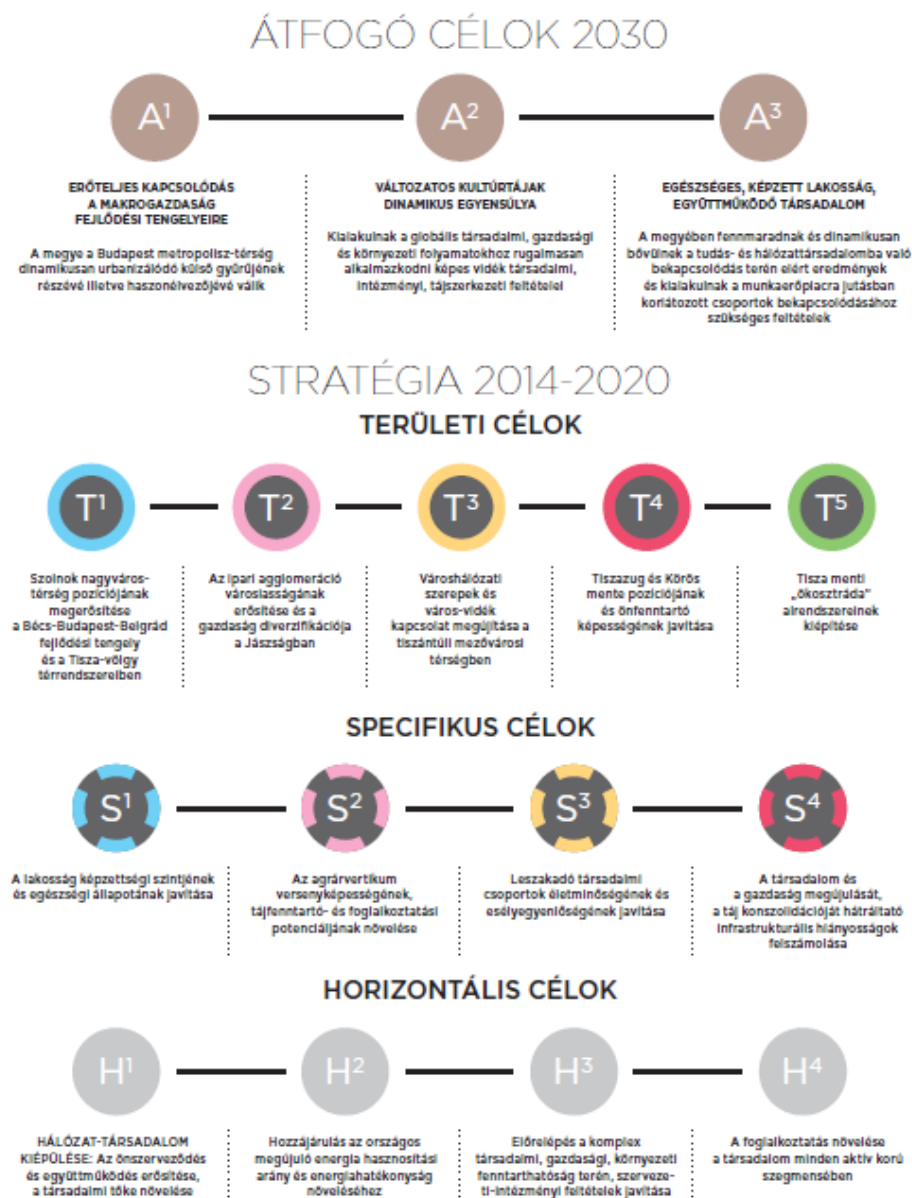
3.4.2.1 A Jász-Nagykun Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere

A dokumentum Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciója 2030-ra a következő cél elérését fogalmazta meg: „a mainál ellenállóbb, az egyre összetettebbé és kiszámíthatatlanabbá váló kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes új egyensúlyi helyzetek kialakulása. Olyan új egyensúlyi helyzetek kialakulása a megcélzott, melyek révén a megye gazdasága, társadalma, környezete a mindenkor külső sokkhatásokkal minimális veszteségek mellett, erőit hatékonyan koncentrálna képes megbirkózni, azokból megerősödve képes kikerülni-továbblépni. Az egyensúlyi helyzetek felépítésének alapja a megye földrajzi pozíciójában rejlő lehetőségek kibontakoztatása”.

A dokumentum célrendszerét az alábbi ábra ismerteti:

21. ábra: A Jász-Nagykun-Szolnok Megye területfejlesztési koncepciójának célrendszere

JÖVŐKÉP 2030 VÁLTOZTOS EGYENSÚLYOK ELTÉRŐ UTAKON

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2020)

3.4.2.2 Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiájának célrendszere

A megyei gazdasági és foglalkoztatás fejlesztési stratégiájának a **jövőképe** a következő: „Erőteljes elmozdulás a teljes foglalkoztatás felé – Minden munkaképes korú megyei polgár értékteremtő munkát, vagy társadalmilag hasznos tevékenységet végez”

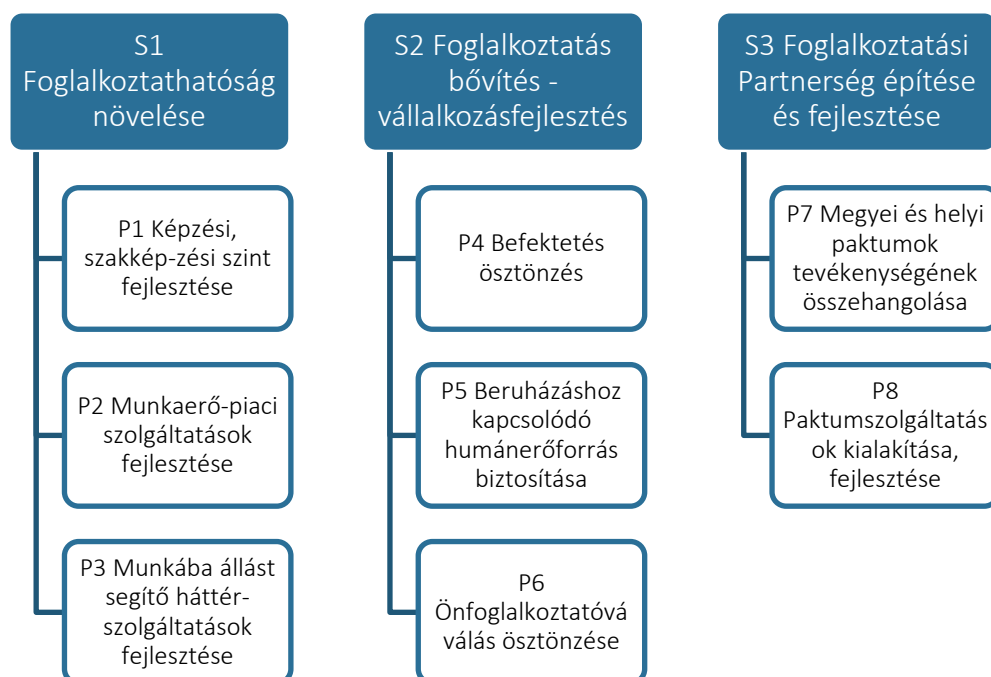
A dokumentum meghatározta azon területeket, illetve meglévő/kialakuló adottságokat, melyek segítségével, fejlesztésével a megfogalmazott vízió megvalósítható. Ezek a következők:

- erős agrárszféra, élvonalba tartozó ipar, felzárkózó bérek;

- a megye két térségi pólusa mellett (a versenyképes Felső-jászsági ipari agglomeráció, igazgatási és szolgáltatási szerepkörrel rendelkező Szolnok MJV) erőteljes központok jönnek létre a tiszántúli megyerészeken;
- integrálódás Budapest metropolisz térségéhez a kiépülő gyorsforgalmi kapcsolatok segítségével
- a népességmegtartáshoz hozzájáruló erősödő jászkun identitás;
- megfelelő helyi válaszok a klímaváltozásra, „kellő” tájhasználat, biztonságos Tisza-ökorégió.

A stratégia célok meghatározását a keresletorientált munkaerő-piaci megközelítés áll a vállalkozások, ezen belül is kiemelten a helyi vállalkozások megsegítése érdekében. A megfogalmazott célokat és a kapcsolódó prioritásokat az alábbi ábra szemlélteti.

22. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája Stratégiai céljai és prioritásai:

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája alapján saját szerkesztés

3.4.3 Ismert beruházások

Az ismert beruházások összegyűjtéséhez a 2016 augusztus 16. és szeptember 20. között kitöltött települési kérdőívek a munkaerőigényt felmérő adatlapok, valamint a palyzat.gov.hu fejlesztési információit használtuk fel.

A 2016. augusztus 16. és szeptember 20 között lefolytatott települési igényfelmérésben megkérdeztük a helyi önkormányzatokat, hogy a területükön működő vállalkozások milyen beruházási és fejlesztési szándékokat jeleztek.

A válaszokat az alábbi táblázat tartalmazza:

20. táblázat: A vállalkozások által a települési önkormányzatok felé jelzett beruházási/fejlesztési szándékok

Kétpó	Hűtőház kialakítása, Önkormányzat intézményeinek energetikai korszerűsítése
Mezőhék	Mezőgazdaság gépesítéséhez szakember
Mezőtúr	Hermann Mezőtúr Kft. / kapacitás-bővítés / 20 fő; FF Fémfeldolgozó Zrt. / kapacitás-bővítés, új termék bevezetése / 30 fő; RAFI Hungaria Kft. / új termék előállítás / 150 fő

Forrás: Települési kérdőívek (2016)

A munkáltatók a rájuk vonatkozó kérdőívekben a nem voltak kötelesek megadni a cégnevüket, és a székhely vagy telephely címüket, ezáltal a fejlesztési tervek megvalósítási helyszínét településhez nem tudtuk kötni. A vállalkozások fejlesztési terveit a következő táblázat tartalmazza:

21. táblázat: fejlesztési elképzelések a Mezőtúri járásban a kitöltött Munkaerőigényt felmérő adatlapok alapján (2016-os és 2017-es lekérdezés)

Fejlesztés megnevezése	Ütemezés	Munkaerőigény (fő)
Szállítási szolgáltatás	2017.01.01	1
Gépbeszerzés	2016.12.15	1
Termelőterület bővítés	2016.11.01	20
Felületkezelés	2017.08.15	5
CNC megmunkáló központ beszerzése	2016.12.31	2
Napelem park beruházás	2016.12.31	n.a.
Termelőterület bővítés	2018.09.01	80
Erőgép beszerzés	2017.07.01.	1

Forrás: Munkaerőigényt felmérő adatlapok (2016; 2017)

A vállalkozások számára a fejlesztéseik finanszírozására az Európai Unió által társfinanszírozott pályázati felhívások közül a **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)** keretein belül meghirdetettek állnak rendelkezésre. A meghozott járást is érintő döntések 4 alintézkedésen belül születtek:

- Mikro, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése (GINOP-1.2.1-14; GINOP-1.2.1-15)
- Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása (GINOP-1.2.2-15)
- Gyakornoki program pályakezdők támogatására (GINOP-5.2.4-16)

A Mezőtúri járásban eddig 23 db projekt **részesült támogatásban**, ezek összege 608 412 683,- Ft, míg beruházások összköltsége meghaladta az 1 milliárd 25 millió forintot.

22. táblázat: A Mezőtúri járásban támogatásban részesült GINOP projektek összegző adatai

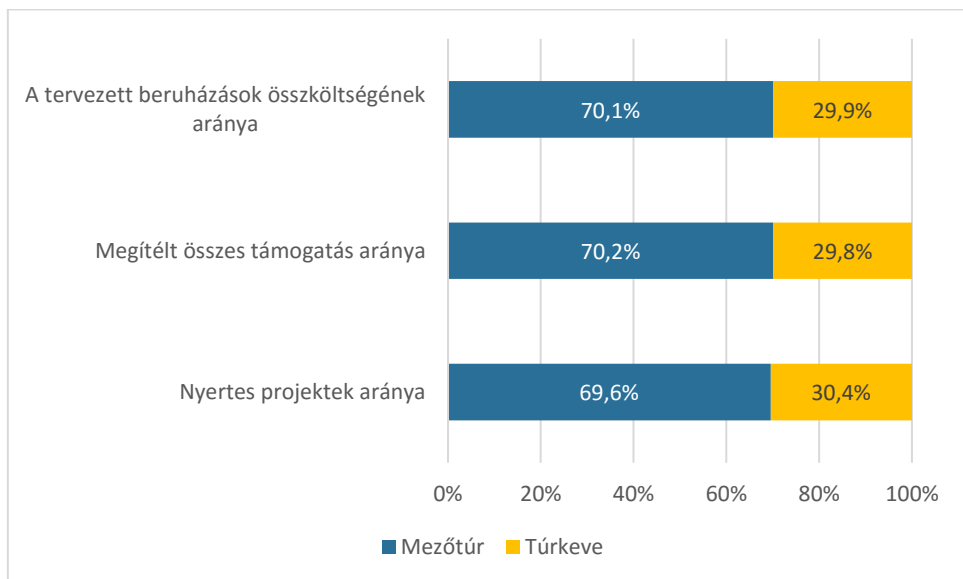
Alintézkedés	Projektek száma (db)	Megítélt összes támogatás (Ft)	A tervezett beruházások összköltsége (Ft)
GINOP-1.2.1-14	5	189 786 621	319 573 242
GINOP-1.2.1-15	1	118 543 705	237 087 410
GINOP-1.2.2-15	15	294 677 124	463 096 560

Alintézkedés	Projektek száma (db)	Megítélt összes támogatás (Ft)	A tervezett beruházások összköltsége (Ft)
GINOP-5.2.4-16	2	5 405 233	5 405 233
Összesen	23	608 412 683	1 025 162 445

Forrás: palyazat.gov.hu

Valamennyi nyertes beruházás a Túrkevén vagy Mezőtúron kerül megvalósításra, 70%-uk a járásközpontban.

23. ábra: A támogatásban részesült GINOP pályázatok megoszlása településenként

Forrás: palyazat.gov.hu

A pályázatok adatait az 1. melléklet tartalmazza.

Az ipari parkok, ipari területek fejlesztése és egyéb helyi gazdaságfejlesztési projektek elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forrásaiból valósíthatók meg. Tekintettel erre vonatkozóan támogatói döntés még nem történt, a támogatói döntések járási szintű lekérdezése nem lehetséges. A megye területén Szolnok Megyei Jogú Várost leszámítva a beérkező támogatási kérelmek adatai a következők:

23. táblázat: Beérkező támogatási igények egyes TOP pályázati felhíváshoz JNSZ megyében (kivéve Szolnok MJV)

Pályázati felhívás	Beérkezett támogatási kérelmek száma (db)	Igényelt támogatás	Keretösszeg
TOP-1.1.1-15 Felhívás ipari parkok, iparterületek fejlesztésére	12	4 194 252 010	2 700 000 000
TOP-1.1.3-15 - Helyi gazdaságfejlesztés	18	1 356 687 259	1 000 000 000

Forrás: Forrás: palyazat.gov.hu

3.5 Gyermekellátási szolgáltatások helyzete

A gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmények, valamint az óvodák hatása a munkaerőpiacra jelentős, mivel a működő intézmények hozzájárulnak a gyermekes munkavállalók mobilitásának növekedéséhez, a családok közelében működő bölcsődék, családi napközik hatására a kisgyermekes szülők, elsősorban a nők hamarabb visszatérhetnek a munkaerőpiacra, ezáltal is csökkentve a felmerülő és a közelmúltban egyre súlyosabbá váló munkaerőhiányt.

3.5.1 A 0-5 éves korosztály bemutatása

A Mezőtúri járás lakónépessége 2015-ben 26 767 fő volt, míg állandó népessége 28 230. A 0-5 éves korosztály részesedése az állandó népességből 5,2%. A korosztály részesedése a népességből 2013-ig folyamatosan csökkent, azonban ezt követően a növekedés jelei tapasztalhatók mind a létszámukban, mind az arányukban. A növekedés a 0-2 éves gyermekek számának emelkedésének köszönhető, a 3-5 évesek száma továbbra is csökkenő tendenciát mutat, azonban az adatokból a társadalom elöregedésének lassulására következtethetünk.

24. táblázat: Az állandó népesség és ezen belül a 0-5 éves korosztály alakulása a Mezőtúri járásban (2005-2015)

Év	Állandó népesség száma (fő)	Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	A 0-5 éves korosztály részesedése az állandó népességből
2005	30 986	873	879	5,7%
2006	30 619	855	859	5,6%
2007	30 317	800	849	5,4%
2008	29 984	783	850	5,4%
2009	29 741	756	837	5,4%
2010	29 453	744	803	5,3%
2011	29 185	722	786	5,2%
2012	28 915	708	759	5,1%
2013	28 700	699	744	5,0%
2014	28 496	727	718	5,1%
2015	28 230	757	703	5,2%

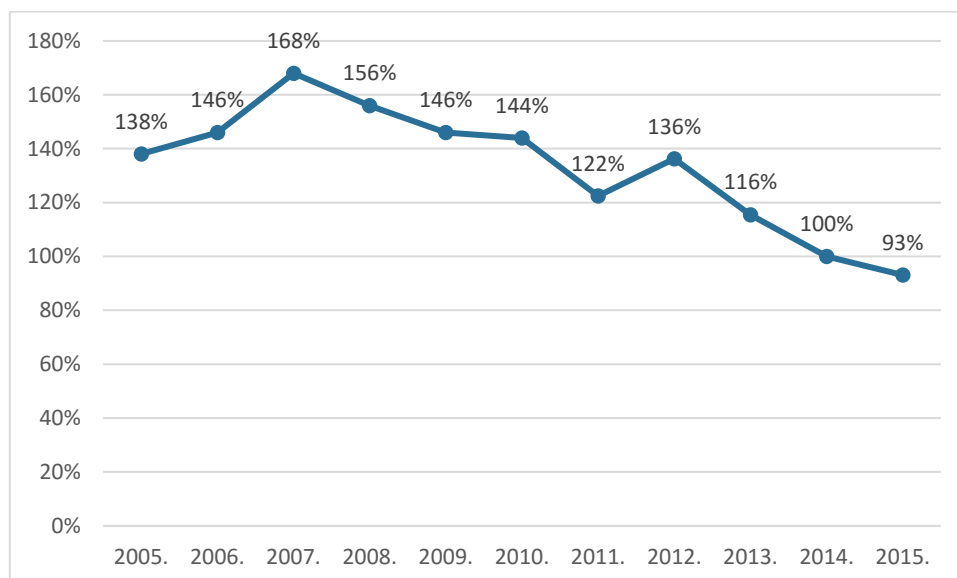
Forrás: KSH

3.5.2 Bölcsődei ellátás

A járásban két bölcsőde működik, ezekből 1 Mezőtúron, 1 Túrkevén található. A két intézménybe 2015-ben összesen 58 gyerek járt, nevelésükre az önkormányzatok összesen 12 főt foglalkoztattak.

A bölcsődék létjogosultságát a KSH vonatkozó adatai is alátámasztják. 2005 és 2014 között az intézményekbe beiratott gyermekek száma meghaladta a rendelkezésre álló férőhelyek számát, az átlagos kapacitáskihasználtság csak 2015-ben esett 100% alá.

24. ábra: A Mezőtúri járás bölcsődéinek átlagos kapacitáskihasználtsága (2005-2015)

Forrás: KSH

A bölcsődei férőhelyek 83%-a **Mezőtúron** található. A település a férőhelyek tekintetében 2005 és 2013 között jelentős **kapacitáshiánnyal** küszködött, ezen a 2011-es férőhelybővítés csak enyhíteni tudott. A bölcsődébe beírt gyermekek száma 2014-re 48 főre csökkent, amely megegyezik a férőhelyek számával, azonban a KSH adatbázisából arra vonatkozólag nem állnak rendelkezésre adatok, hogy az intézmény hány kérelmet utasított el férőhely hiányában.

Túrkevén Mezőtúrhoz hasonlóan 2013-ig a bölcsőde jelentősen **túl volt terhelve** – a bölcsődébe beírt gyermekek száma még ebben az évben is 40%-kal haladta meg a férőhelyek számát, azonban ezt követően jelentősen csökkent az intézmény kihasználtsága, 2015-ben már mindössze 6 gyermeket járatnak az intézménybe.

25. táblázat: A működő bölcsődei férőhelyek és a bölcsődébe beírt gyermekek számának alakulása a Mezőtúr járás városaiban (2005-2015)

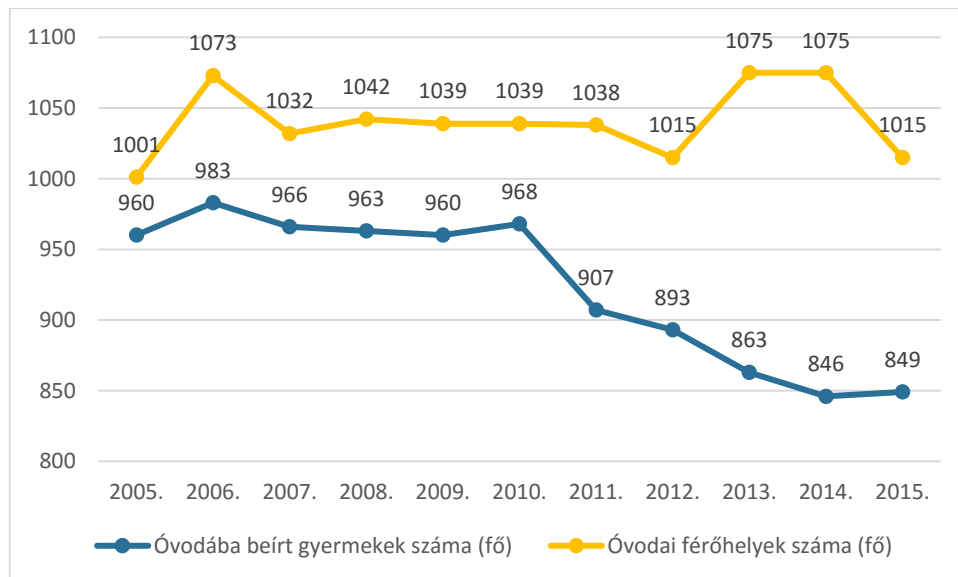
Év	Mezőtúr		Túrkeve	
	Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (fő)	Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (fő)
2005	40	52	10	17
2006	40	52	10	21
2007	40	66	10	18
2008	40	62	10	16
2009	40	56	10	17
2010	40	56	10	16
2011	48	53	10	18
2012	48	61	10	18
2013	48	53	10	14
2014	48	48	10	10
2015	48	48	10	6

3.5.3 Óvodai feladatellátás

2015-ben a járás **valamennyi településén** működtek óvodák. A **feladatellátási helyek száma** 15 db volt, ebből a járás kistelepülésein 1-1 db, Túrkevéen 5 db, Mezőtúron 7 db működött. Az **óvodába beírt gyermekek száma** ebben az évben 849 fő volt, nevelésükre 73 óvodapedagógust foglalkoztattak.

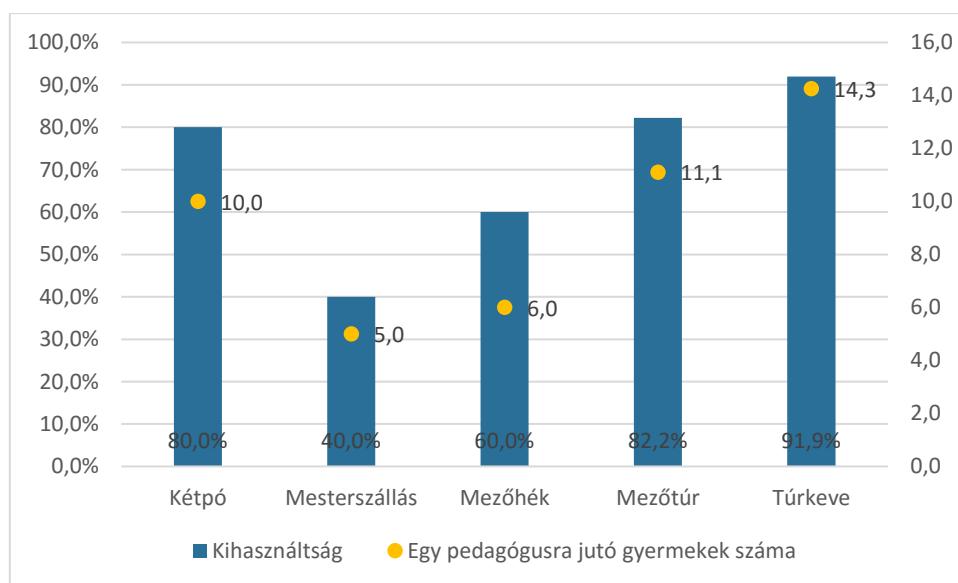
Habár az óvodába beírt gyermekek száma 2010 és 2014 között több mint 120 fővel csökkent a járásban, a férőhelyek száma 2015-ben is megegyezett a 2012-es értékkel úgy, hogy 2013-ban bővítés történt. Az óvodai feladatellátási helyek száma 2005-és 2011 között 17-ről 9 db-ra csökkent, majd 2013-ra 15-re emelkedett. A mutatóban történő ilyen fokú változás a férőhelyek számának ismeretében valószínűleg intézményi átszervezéseknek volt köszönhető. Mesterszálláson az óvodai feladatellátás 2009-től 2013-ig szünetelt – valószínűleg a gyermekek alacsony száma miatt, mivel 2008-ban mindössze 8-an jártak a település intézményébe.

25. ábra: Az óvodai férőhelyek és az óvodába beírt gyermekek számának alakulása a Mezőtúri járásban (2005-2015)

Az óvodák átlagos **kapacitáskihasználtsága** a járásban 83,6%. A legjobbnak a túrkevei intézmények kihasználtsága mondható, itt a férőhelyek 92%-át betöltötték a gyermekek. **Mesterszállás és Mezőhék** óvodái azonban **alacsony kihasználtsággal** működnek. Az óvodába beírt gyermekek száma az előbbi település esetében mindössze 40%-át, míg utóbbi esetében is csak a 60%-át teszik ki a férőhelyek számának. Az egy óvodapedagógusra jutó gyermekek száma is e két település alacsony intézményeinek kihasználtságáról tanúskodnak.

26. ábra: Az óvodák kapacitáskihasználtsága és az egy pedagógusra jutó gyermekek száma a Mezőtúri járás településein (2015)

Forrás: KSH

3.5.4 Családi napközik a paktumterületen

A családi napközi a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43.§-nak (2) bekezdése értelmében a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. Az intézményben a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermekek, az óvodai nevelésben részesülő gyermekek a kötelező óvodai nevelésben való részvételüknek idején kívül, az iskolai oktatásban részesülő tanulók, ideértve a magántanulókat is, az iskola nyitvatartási idejükön kívül, és az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermekek láthatók el.

A családi napközi viszonylag újnak számít a járásban, a KSH adatbázisa szerint **Túrkevéen** 2014-ben létesítettek 2 db-ot, más településen azóta sem alapítottak egyet sem. A túrkevei napközikben az engedélyezett férőhelyek száma összesen 14 db, ahol 2015-ben 11 gyermeket gondoztak, velük 4 fő foglalkozott.

26. táblázat: A családi napközikhez kapcsolódó főbb adatok Túrkevéen és a Mezőtúri járásban

Év	Családi napközik száma	Engedélyezett férőhelyek száma	Gondozott gyermekek száma	Szakmai munkakörben foglalkoztatottak száma
2014	2	14	9	3
2015	2	14	11	4

Forrás: KSH

3.5.5 Fejlesztési lehetőségek

A gyermekellátási szolgáltató intézmények fejlesztésére a **TOP-1.4.1.** azonosító számú, „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című pályázati felhívás nyújt lehetőséget. A felhívás fő célja a gyermekjóléti

alapellátásokhoz, valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások fejlesztése, a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása érdekében.

A felhívás hozzájárul mind a 3 éves kor alatti, mind a 3-6 éves gyermekek napközbeni, illetve óvodai elhelyezéséhez, támogatja a rugalmasabb és egyszerűbb működési feltételekkel létrehozható bölcsődei ellátási formákat, így a családi bölcsődét is, segítségével enyhíthető a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését gátoló kapacitáshiány.

A pályázati felhívás meghirdetésére eddig két alkalommal került sor. Első alkalommal 2016. január 8-án jelent meg a palyazat.gov.hu oldalon, a támogatási kérelmek benyújtására 2016. március 21 és május 23 között volt lehetősége az arra jogosult szervezeteknek. A rendelkezésre álló forrás Jász-Nagykun-Szolnok megyében 3,15 milliárd forint volt, ebből 315 millió forint egyházi fenntartású, míg 2,8 milliárd forint egyéb jogosult intézmények számára volt elkülönítve. A forrásigény jelentős mértékben meghaladta a meghirdetett keretösszeget, mivel a beérkezett 44 db pályázatban az igényelt támogatás összege meghaladta az 5,5 milliárd forintot.

A pályázati felhívást 2017. február 13-án ismételten meghirdették, ezúttal a rendelkezésre álló keretösszeg mindössze 1 milliárd forint lesz, ebből az egyházi fenntartású intézményeknek 100 millió, míg az egyéb jogosultak számára 900 millió Ft a rendelkezésre álló forrás. A támogatási kérelmek benyújtása 2017. május 29 és július 31 között lehetséges.

3.6 Igényfelmérés

A Mezőtúri járás gazdasági és foglalkoztatási helyzetének feltárásához 2017. március vége és április közepe között igényfelméréseket folytattunk le. Az igényfelmérés során 3 célcsoport megszólítására törekedtünk melyek a következők voltak:

- A Mezőtúri járás foglalkoztatói
- Az álláskereső és a közfoglalkoztatottak csoportja
- A járás inaktív személyeitől kellő ismeretekkel rendelkező szakemberek

3.6.1 Munkáltatói igényfelmérés

3.6.1.1 Módszertan

A járásban működő vállalkozások számára a kérdőívek kitöltésére online felületet biztosítottunk. A kérdőívek kitöltése teljesen önkéntesen, anonim módon történt. A válaszadási lehetőségről Mezőtúr Város Önkormányzata tájékoztató levelet küldött a vállalkozásoknak, emellett a 2017. április 10-én megtartásra került partnerségi rendezvényeken is felhívtuk a vállalkozók figyelmét a kérdésekre történő válaszadásra. Két adatlap kitöltését vártuk.

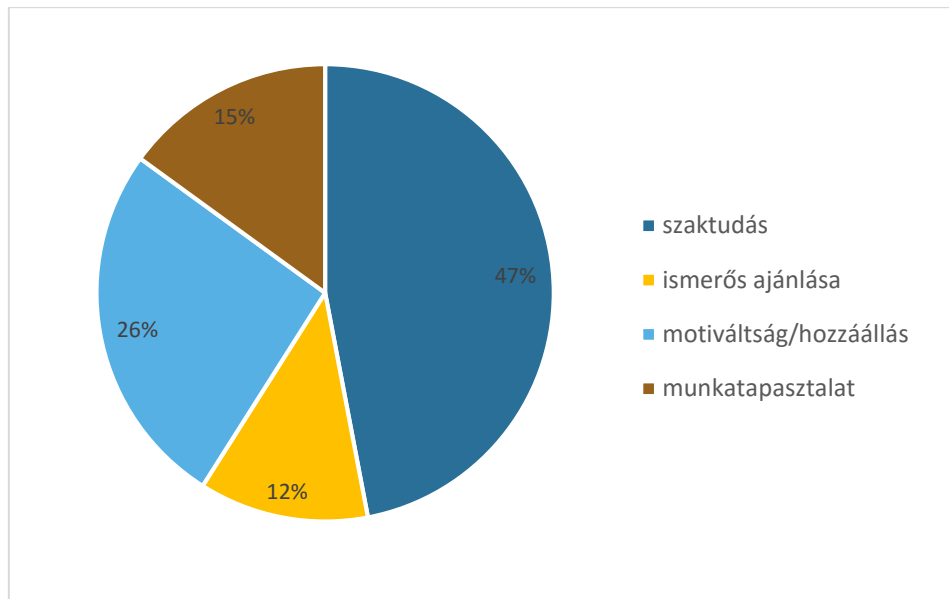
- Az első kérdőívben arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen szempontok alapján választják ki a munkavállalóikat, hogyan kutatják fel őket, milyen ösztönzőkkel segítik a foglalkoztatást, hogyan lehetne tovább növelni a foglalkoztatást a járásban, valamint, hogy milyen tényezők akadályozhatják a foglalkoztatási együttműködést. A kérdéssort a következő linken lehetett elérni: <https://goo.gl/forms/XbbY49OQG54Mc7Gj2>. A válaszokat 2017. március 30. és 2017. április 21 között 34 vállalkozó küldte be.
- A második kérdéssorban a vállalkozások munkaerő- és képzési igényeire voltunk kíváncsiak. Az adatlap elérhetősége a következő volt: <https://goo.gl/forms/doggPOAsDdl9LTVG3>. Ez a felmérés sajnos nem hozta meg a várt eredményt: a beküldött válaszok száma mindössze 3 db volt, ez a minta így teljesen alkalmatlan bármilyen következtetések levonására.

3.6.1.2 A válaszok összegzése

Munkavállalók kiválasztási szempontjai

Elsőként arra kellett válaszolniuk a kérdőívet kitöltőknek, hogy mely szempontok alapján választják ki a munkavállalókat. Az eredményeink szerint a járás vállalkozásainak többségében két fő szempont játszik szerepet a kiválasztásban: egyrészt a munkavállaló szaktudása, másrészt a motiváltsága és hozzáállása. A fiatal pályakezdők számára jó hír, hogy a munkatapasztalat, csak a válaszadó vállalkozások 15 százalékában jelent elsődleges kiválasztási kritériumot, illetve csak 12 százalék számára elsődleges a saját kapcsolatháló használata a munkaerő kiválasztásakor.

27. ábra: Elsősorban mi alapján választják ki a munkavállalókat?

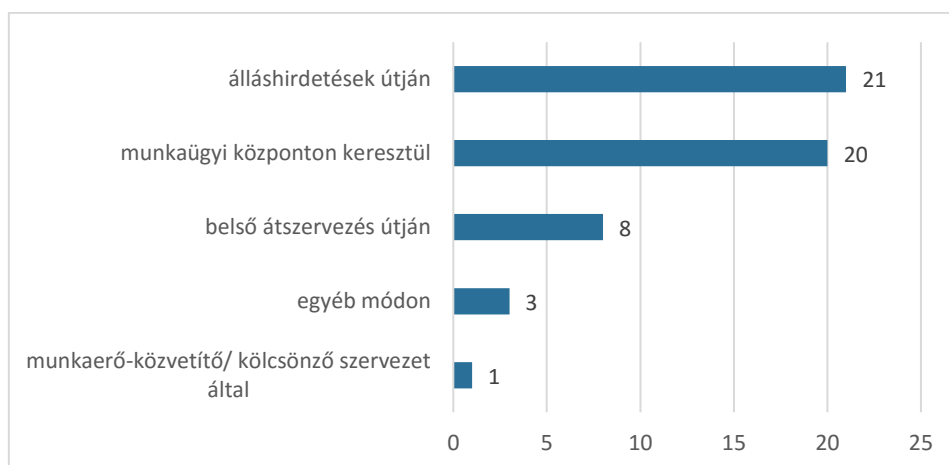

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

A munkaerő felkutatásának csatornáit

A kérdőívet kitöltő munkáltatók jellemzően több csatornán keresztül igyekeznek felkutatni a lehetséges munkavállalókat. Ezek között a két legjelentősebb csatornát az álláshirdetések (21 válasz) és a Kormányhivatal (20 válasz) jelentik.

28. ábra: Milyen csatornákat használnak a munkaerő felkutatására?

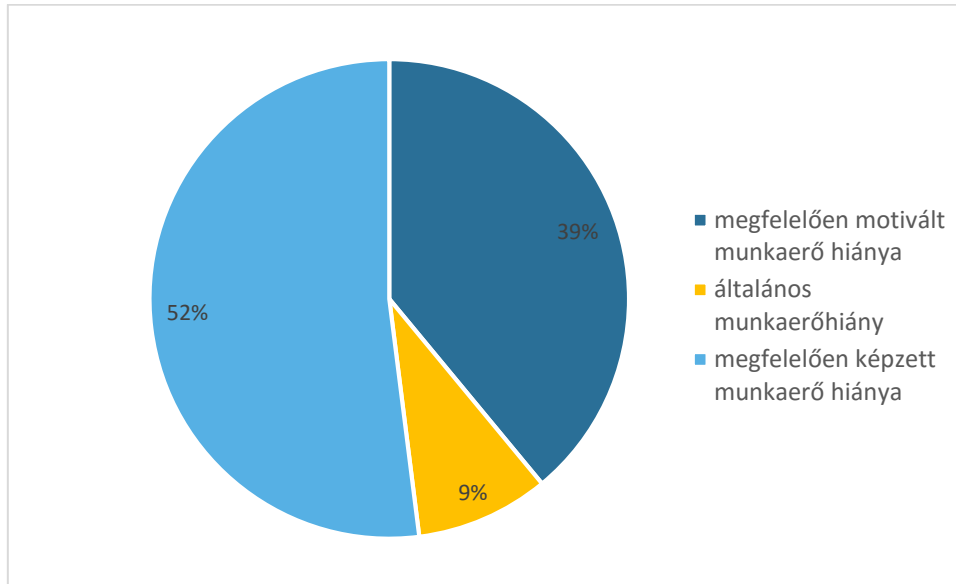

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

A munkaerő kiválasztásának nehézségei

A válaszadók valamivel több, mint fele (17 válasz) legfőbb nehézségként a megfelelően képzett munkaerő hiányát jelölte meg. Emellett többen komoly problémának tartják még a motivált munkaerő hiányát, (13 válasz) illetve különösen fontos megjegyezni, hogy az általános munkaerőhiányt kevesen (mindössze 3 válasz) tartják a munkaerő kiválasztás legfőbb nehézségnek.

29. ábra: Melyek a legfőbb nehézségeik a munkaerő kiválasztásában/ felvételében?

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

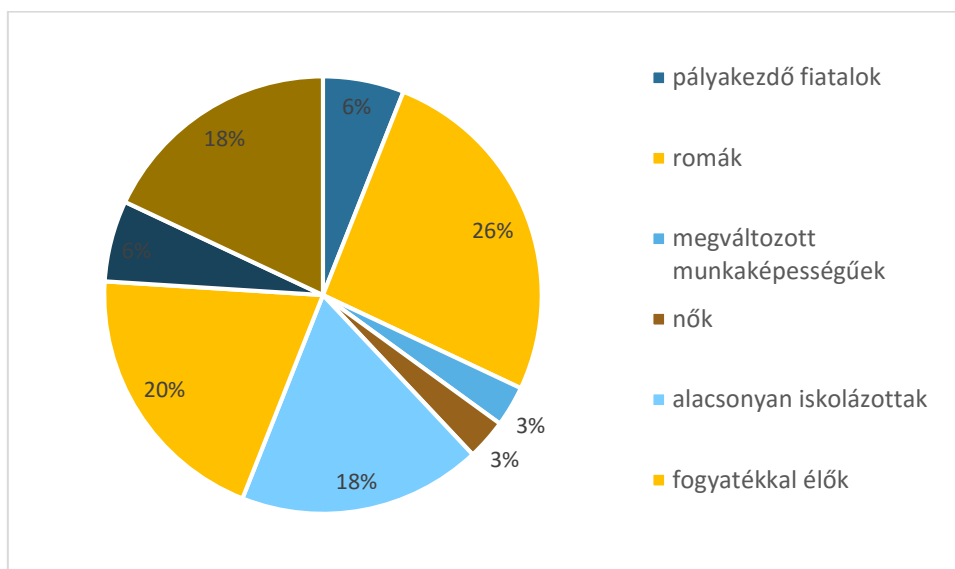
A legkevésbé alkalmazott csoportok

Azt is igyekeztünk megtudni, mely csoportokba tartozó egyéneket alkalmaznak a legkevésbé a munkáltatók. Ehhez az alábbi is látható csoportok felsorolásával próbáltuk lefedni a valószínűsíthetően nem preferált csoportokat, akik közül a válaszadóknak ki kellett választaniuk azt, amelybe tartozó egyéneket a legkevésbé alkalmazzák.

A válaszok alapján a felsorolt nyolc csoportot két nagyobb csoportba tömöríthetjük, amik közül a romák, fogyatékkal élők, a nem piacképes- és az alacsony képzettséggel rendelkezők alkotta egyik csoport kifejezetten keveset foglalkoztatottnak tűnik. A válaszadó vállalkozások ugyanis a legkevésbé, sorrendben, a romákat (9 válasz), a fogyatékkal élőket (7 válasz), a nem piacképes végzettséggel rendelkezőket és az alacsonyan iskolázottakat (6-6 válasz) alkalmazzák.

A másik nagycsoportot a nők (1 válasz), a megváltozott munkaképességűek (1 válasz), a pályakezdő fiatalok (2 válasz), és meglepő módon a tartósan álláskereső (2 válasz) alkotják. A válaszok alapján ők sokkal szerencsésebb helyzetben vannak.

30. ábra: Mely csoportokat alkalmazzák a legkevésbé?

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

Ezeknek a csoportoknak a munkaerő-piaci helyzetén csak akkor lehet érdemben javítani, ha azt is látjuk, hogy őket a térség potenciális munkaadói milyen indok miatt nem kívánják alkalmazni, ezért ezzel kapcsolatban is kérdést tettünk fel a munkáltatóknak. Az eredményeket az alábbi táblázat foglalja össze:

27. táblázat: Miért éppen ezeket a csoportokat alkalmazzák a legkevésbé?

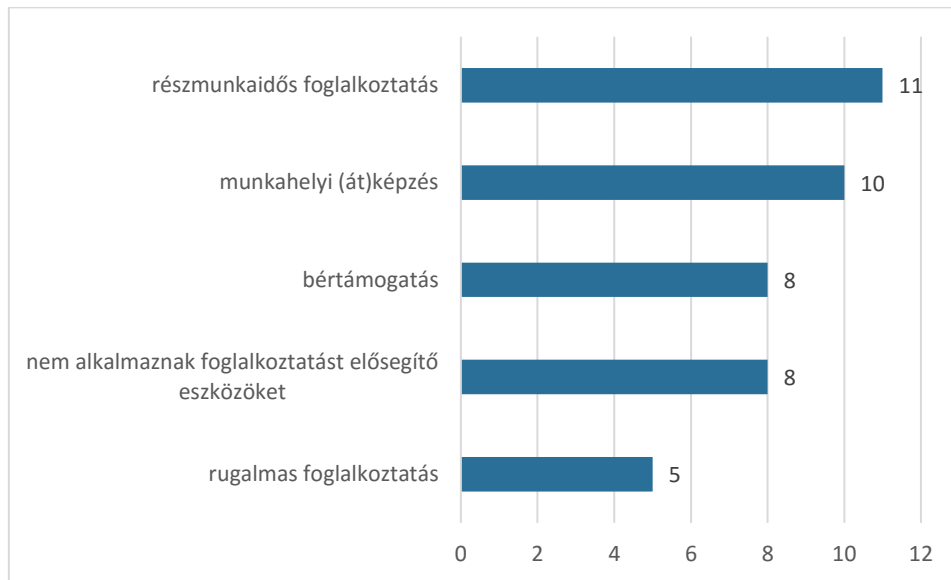
Csoport	A csoport választásának indokai
romák	A kérdőívet kitöltők az alacsony képzettséget, a motiváció hiányát, és a nem megfelelő hozzáállást emelték ki. Ezen kívül felmerült még indokként, hogy nehézkes a romák betanítása, amit korábbi, rossz tapasztalatokra alapoztak.
fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek	A válaszok alapján két fő indok rajzolódik ki. Az egyik szerint a betanításuk és alkalmazásuk időigényes vagy plusz költséggel jár, a másik szerint az elvégzendő tevékenységek formája nem teszi lehetővé fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű emberek alkalmazását (balesetveszélyes munkakörök, fizikailag megterhelő munkavégzés esetén).
nem piacképes képzettségűek	A nem piacképes képzettségűeknél a szakképzettség hiánya a válaszadók szerint egyenlő a megfelelő munkavégzés lehetőségének a hiányával, és akik őket alkalmazzák a legkevésbé, azok ezért tesznek így. Volt, aki ezt egyetlen mondatban úgy foglalta össze, hogy „a válasz a kérdésben van”.
alacsonyan iskolázottak	A válaszadók szerint az alacsonyan iskolázottak nem képesek az összetett feladatok megértésére és önálló munkavégzésre, továbbá egyszerűen nem rendelkeznek szükséges szaktudással, ezért nem alkalmazhatók.
tartósan álláskeresők	A válaszadók tapasztalatai alapján a legfőbb problémát a hosszú munkanélküliség miatt a tartósan álláskeresőknél a motiváció hiánya és a munkához való megváltozott hozzáállásuk jelenti.
pályakezdő fiatalok	A leggyakoribb indokok a nem megfelelő szaktudás, a pontatlan munkavégzés, és a tapasztalat hiánya volt.
nők	Egyedül az építőiparból kaptunk választ, ott a nehéz fizikai munka és a szakképzettség hiánya adja a két fő okot.

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

Alkalmazott foglalkoztatást segítő eszközök

Azok között, akik kitöltötték a kérdőívet 8 olyan munkáltató van, aki semmilyen foglalkoztatást segítő eszközt nem használ. A fennmaradó válaszadók többsége azonban egyszerre több foglalkoztatást segítő eszközt is alkalmaz. Ahogy az az ábrán is látszik, a legtöbben válaszukban a részmunkaidős foglalkoztatást, illetve átképzéseket vetnek be a foglalkoztatás segítése érdekében, de a bértámogatás, mint eszköz is csak pár válasszal marad el az élmézőnytől. A legkevésbé használt eszköz azonban egyértelműen a rugalmas foglalkoztatás.

31. ábra: Jellemzően milyen foglalkoztatást elősegítő eszközöket alkalmaznak a munkavállalók alkalmazása során?

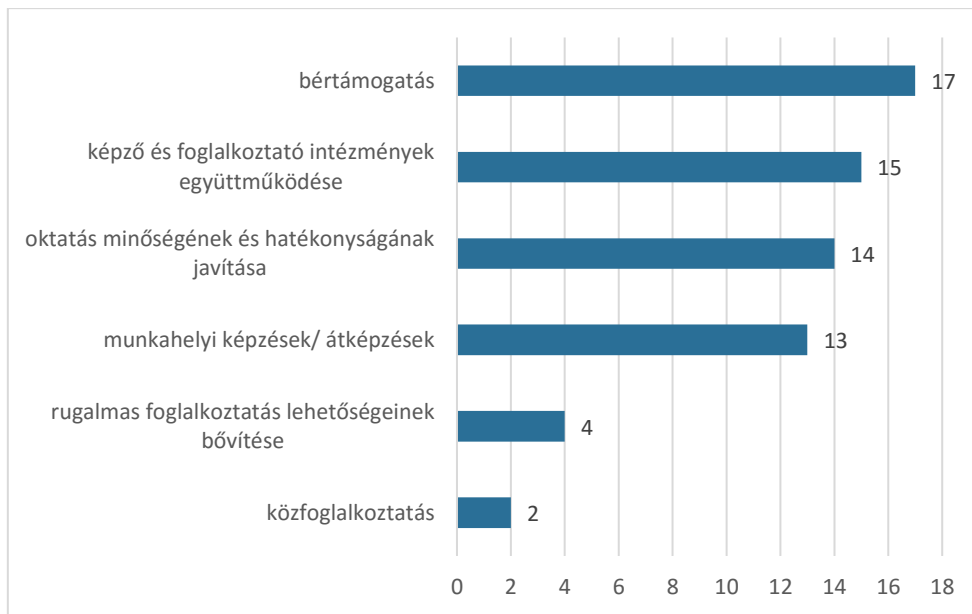

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

A foglalkoztatást növelő munkaerő-piaci eszközök:

Bár az előbbiek szerint a bértámogatás csak a 3. a leginkább alkalmazott foglalkoztatást segítő eszközök sorában, összesítésben mégis a legfontosabbnak tűnik. Szintén fontosnak tűnik sorrendben a képző és foglalkoztató intézmények együttműködése; az oktatás minőségének és hatékonyságának a javítása; valamint a munkahelyi képzések. A két legkevésbé fontos eszköz egyértelműen a közfoglalkoztatás és a rugalmas foglalkoztatás.

32. ábra: Melyek a legfontosabb (munkaerő-piaci) eszközök, amelyekkel növelni lehetne a foglalkoztatást a járásban?

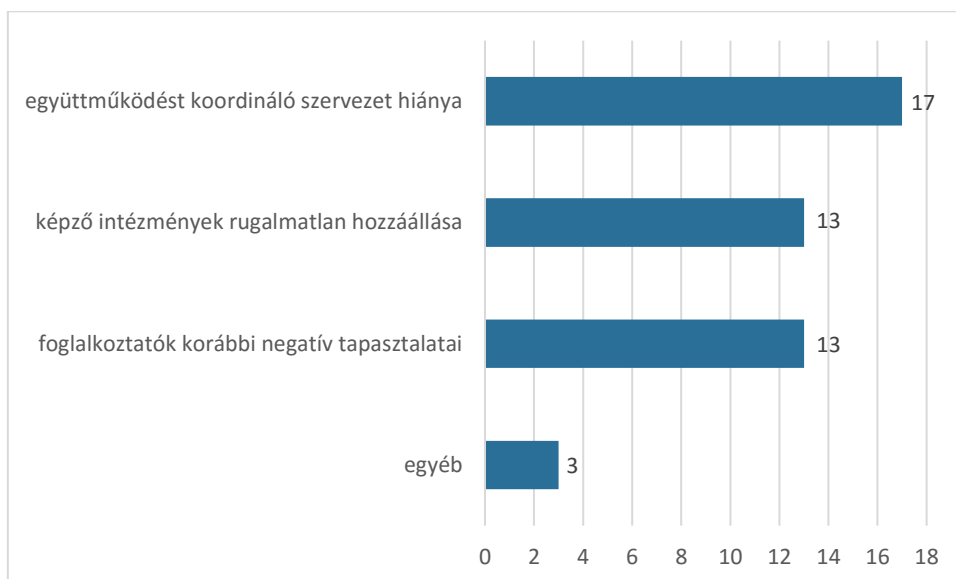

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

A foglalkoztatási együttműködések kialakítását, hatékonyságát akadályozó tényezők

A projekt sikeres megvalósítása érdekében fontos tudni, hogy melyek azok a tényezők, melyek a foglalkoztatási együttműködések hatékonyságát akadályozhatják. A megadott válaszok közül kimagaslik az együttműködést koordináló szervezet hiánya, míg a képző intézetek rugalmatlan hozzáállása és a foglalkoztatók korábbi negatív tapasztalatai a válaszadók megítélése szerint egyformán fontos, lehetséges akadályozó tényezők. Az egyéb válaszok között a „nem piacképes szakképzés” és a munkavállalók motivációjának hiánya szerepel.

33. ábra: Melyek lehetnek a foglalkoztatási együttműködések kialakítását/hatékonyságát akadályozó tényezők?

Forrás: A munkáltatói kérdőív alapján saját szerkesztés

Munkaerő- és képzési igények

Munkaerő- és képzési igényről mindössze 3 vállalkozás számolt be az igényfelmérés során, ezért a kapott adatok csak tájékoztató jellegűek, következtetések levonására alkalmatlan.

A válaszadók összes munkaerőigénye 7 fő, melyeket legkésőbb 2017. május 10-ig szeretnének feltölteni. A 7-ből 5 főt a mezőgazdaság területére várnak: 3 erőgépkészítőt és 2 állatgondozót. A fennmaradó két betöltetlen álláshelyre szitanyomókat várnak. Az előírt szakmai tapasztalat legfeljebb 2-3 év, de a szitanyomók és az állatgondozók esetében ilyen jellegű elvárás nincs a munkavállalók felé. Az előírt készségek a következők:

- erőgépkészítő: precizitás, terhelhetőség, műszaki véna; gépkészítői ismeretek
- szitanyomó: jó kezűgyesség, színérzék
- állatgondozó: megbízhatóság

A vállalkozók képzési igénye a mezőgazdasági gépszerelő és a szitanyomó szakképzettség megszerzéséhez kapcsolódott. Mindkét esetben a szakmához kapcsolódó, magasabb szintű tudást nyújtó képzést javasolták.

3.6.2 Álláskeresők és közfoglalkoztatottak kérdőíves felmérése

3.6.2.1 Módszertan

A kutatás során az álláskereső célcsoport szegmentálására került sor. A regisztrált álláskeresők, illetve a közfoglalkoztatásba vont személyek esetében kérdőíves felmérés keretében gyűjtöttünk információt: település lakosságának megfelelő kvótát alkalmazó, összesen 150 fős minta került kialakításra.

A kérdőíves adatfelvétel mintájába azok az álláskeresők, illetve közfoglalkoztatott személyek kerültek be véletlenszerűen, akik az adatfelvétel időszakában megjelentek a Kormányhivatalban, illetve közfoglalkoztatotti munkavégzésük során elérhetőek voltak. Ennek megfelelően a települési kvóták nagyságrendi megtartására nyílt lehetőség.

28. táblázat: Az álláskeresők és közfoglalkoztatottak kérdőíves felméréseinek mintavétele

Település	Tervezett minta		Végleges elemszámok	
	Közfoglalkoztatott	Álláskereső	Közfoglalkoztatott	Álláskereső
Kétpó	4	2	4	1
Mesterszállás	3	3	3	2
Mezőhék	1	1	1	0
Mezőtúr	45	42	53	37
Túrkeve	26	24	28	23
Összesen	79	72	89	63
	151		152	

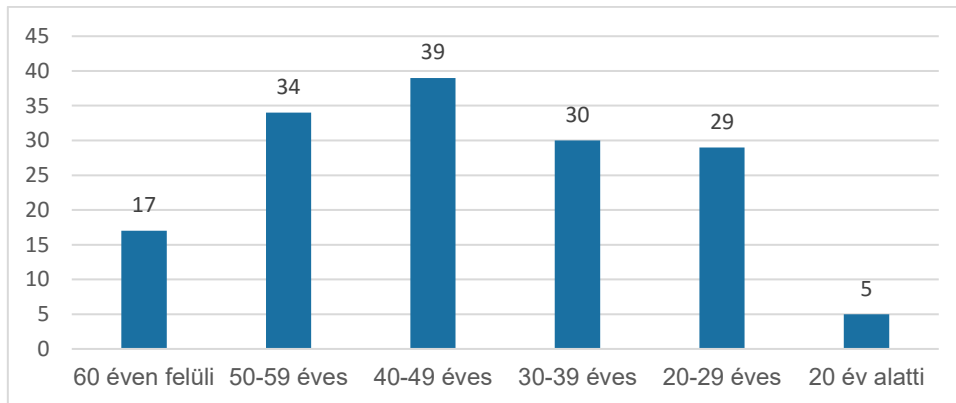
Forrás: Saját szerkesztés

Az adatfelvételt és az adatok feldolgozását a Revita Alapítvány végezte a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Mezőtúri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, a települési önkormányzatok, valamint a járási paktum iroda munkatársainak aktív segítségével.

3.6.2.2 A válaszok összegzése

A 154 fő válaszadóból 90 fő közfoglalkoztatott, 64 fő pedig álláskereső. A nők felülreprezentáltak: 102 fő nő, 52 fő pedig férfi a mintában. Az életkori megoszlás kiegyensúlyozott, egyedül a húsz év alatti, pályakezdő fiatalok száma alacsony.

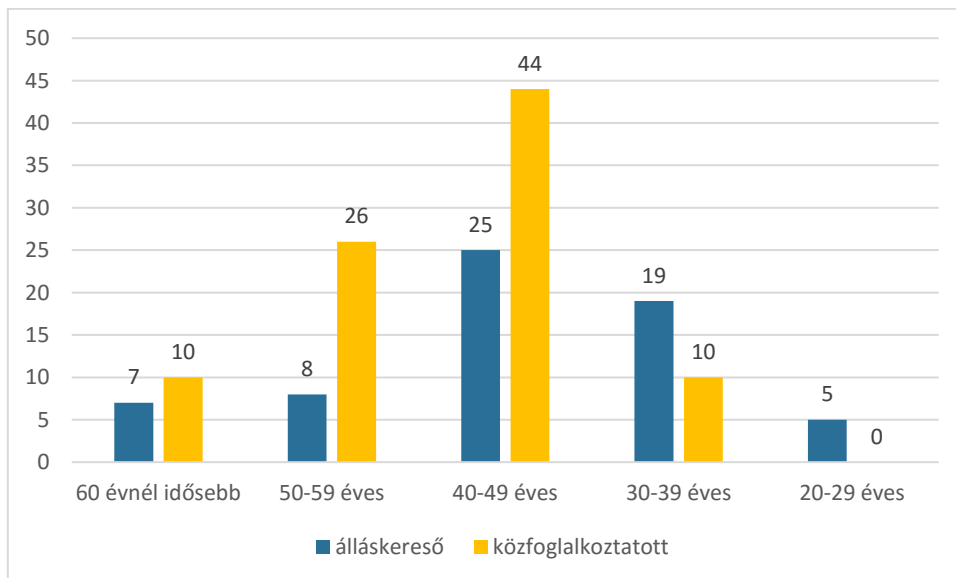
34. ábra: A válaszadók életkori megoszlása (%)

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezett közfoglalkoztatottak között sokkal magasabb az idősebb korosztályok aránya, mint az álláskeresőkhöz képest: a közfoglalkoztatottak leginkább a 40 évnél idősebbek közül kerülnek ki.

35. ábra: Életkori csoportok a jelenlegi státusz szerint

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezettek 31,8%-a hajadon vagy nőtlen, 27,9%-a házas, 17,5%-a élettársi kapcsolatban él, 16,2%-a elvált, 5,2%-a pedig özvegy. A közfoglalkoztatottak között több az elvált és az özvegy, mint az álláskeresőkhöz képest, ami relatíve magasabb életkorukkal van összefüggésben.

A válaszadók kb. 15%-a egyedül él, majdnem 30%-a kétfős háztartásban. 45,5%-uk 3-5 fős **háztartásban** lakik, 9,7% esetében pedig 5-nél több személy él együtt. 36% családjában nincs eltartott személy, 25%-uk egy fő eltartottal él együtt, 36%-uk 2-4 főt tart el, 2,5% pedig 5 főt, vagy annál többet. A közfoglalkoztatottak között kétszer annyian élnek egyedül, mint az álláskeresőkhöz képest, az álláskeresőkhöz képest viszont nagyobb a 3-5 fős háztartásokban élők aránya. A közfoglalkoztatottak majdnem 70%-nak

háztartásában nincs eltartott vagy egy fő eltartott van, ez az arány az álláskeresők esetében csak 50% - az utóbbi csoportban ugyanakkor nagyobb a 2-4 eltartottal együtt élők aránya.

Csupán a válaszadók 11,7%-a jelezte a **szubjektív élethelyzetére** vonatkozóan, hogy közvetlen környezetéhez képest jobban él, míg 49%-uk saját megítélése szerint hasonlóan, 38% pedig rosszabbul él, mint a környezetében élők. A közfoglalkoztatottak ugyanakkor lényegesen rosszabbnak ítélik meg helyzetüket, mint az álláskeresők: csupán 4,4%-uk jelezte, hogy jobban él környezeténél (álláskeresők 22%), kb. 52% hasonlóan (álláskeresők 44%), és 40% rosszabbnak (álláskeresők 34%) látja helyzetét a szomszédaihoz, ismerőseihez képest.

Iskolai végzettség, tanulmányok

Az iskolai végzettség elemzése azt mutatja, hogy a válaszadók 11%-a kevesebb, mint 8 általános iskolai osztályt végzett, 30%-uk általános iskolai végzettségű, 33,7%-uk pedig szakmunkás-végzettséggel rendelkezik. Szakközépiskolai végzettséggel 8,4%, gimnáziumi végzettséggel 13% bír. Felsőfokú szakképzést, technikumot a válaszadók mindössze 1,3%-a (2 fő) végzett, felsőfokú (főiskolai, egyetemi) végzettséggel pedig mindössze 1,9% (3 fő, mindannyian mezőgazdasági jellegű, mérnöki végzettséggel) rendelkezik.

Az álláskeresők között kétszer nagyobb az aránya az általános iskolai végzettséggel sem rendelkezőknek, mint a közfoglalkoztatottak között: 15,6%, illetve 7.8%), illetve közöttük kicsivel magasabb az érettségivel rendelkezők, illetve felsőfokú tanulmányokat is befejezők aránya. A közfoglalkoztatottak között ugyanakkor a szakmával rendelkezők (szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzetek) aránya nagyobb (40%, illetve 26%).

Az **iskolarendszerben középfokon megszerzett szakmák** között legnagyobb súllyal a szakipari szakmák szerepelnek, de relatíve sokan rendelkeznek kereskedelmi szakmákkal is. Adminisztratív, mezőgazdasági, művészeti vagy pénzügyi végzettséggel kategóriánként 2-3 fő bír.

Az iskolarendszeren kívül megszerzett végzettségek esetében a mezőgazdasági végzettségek mellett a gépipari (elsősorban gépkezelői), valamint a szakipari végzettségek jelennek meg a legnagyobb számban. Adminisztratív, pénzügyi, illetve informatikai végzettség néhány megkérdezett esetében volt csak jellemző. Ezek a szakmák az esetek háromnegyedében OKJ-s bizonyítványt is biztosítottak. Elsősorban azokkal a szakmákkal tudtak elhelyezkedni a válaszadók, amelyek vagy hiányszakmának bizonyulnak (gépkezelő, autószerelő, TB- ügyintéző, targoncavezető), vagy a mezőgazdasághoz köthetőek (állattenyésztő, kertész).

Munkatapasztalat

A mintába került válaszadók negyede már 14 éves kora előtt megszerezte **első munka-élményét**, és további 43% 18 éves kora előtt kezdett el dolgozni. Mindössze 7% találkozott életében először a munkával 24 éves kora után.

Az érvényes választ adók (135 fő) között a 20-29 éves korosztályban lévők 3-5 **bedolgozott évvel** rendelkeznek. A 30-39 évesek körében jellemzően igen alacsony a bedolgozott évek száma: a csoportba tartozók csupán egynegyedének van 6 évnél hosszabb szolgálati ideje, kb. egyharmaduknak 3-5 év, és szintén egyharmaduknak mindössze 1-2 éve van. A 40-49 éves korcsoportban 15% a 20 évnél többet ledolgozottak aránya, 20%-uk 10-15 évet dolgozott bejelentett munkaviszonyban, 23%-uknak 6-10 éve van, és szintén 23% (!) azoknak az aránya, akik 5, vagy annál kevesebb munkaviszonnyal rendelkeznek. Az 50-59 éves és 60 év feletti korosztály esetében – „bedolgozott éveinek” száma alapján – várhatóan mindenki jogosult lehet öregségi nyugdíjra.

64 fő válaszadó jelezte, hogy eddigi munkaéletútja során volt **nem bejelentett munkaviszonya** is, ugyanakkor a kérdezőbiztosok tapasztalatai szerint nem minden válaszadó vallotta be az ilyen típusú munkaviszonyát. 17%-uk 1, vagy annál kevesebb évet, 7% 1-3 évet, 12,5% 4-6 évet, 8% 7-10 évet, 6% pedig 10 évnél többet dolgozott a szürke- vagy feketegazdaságban. A 10 évnél kevesebb

feketegazdaságban eltöltött idő kategóriáinként a közfoglalkoztatottakra jellemző, míg 10 évnél többet inkább az álláskeresőktől töltötték nem bejelentett munkával.

A válaszadók negyedének eddig maximum 2 munkahelye volt, 44%-uk 3-5, 25%-uk pedig 6-nál több munkahelyen dolgozott. 115 fő számolt be arról, hogy dolgozott már piaci vállalkozásnál, 105 fő közfoglalkoztatásról, 42 fő állami vagy önkormányzati cégeknél szerzett munkatapasztalatról, és 23 fő civil szervezeteknél töltött munkával töltött időről. A **különböző munkarendeket** tekintve a válaszadók több mint 90%-a dolgozott már napi 8 órás munkaidőben, fele 2 vagy három műszakos munkarendben, szintén fele folytonos munkarendben (vasárnap és ünnepnapokon is műszakban), és negyedének volt már tapasztalata rugalmas munkaidőben, illetve részmunkaidőben is. Szintén 50% azoknak az aránya, akik alkalmi munkavállalásban dolgoztak már.

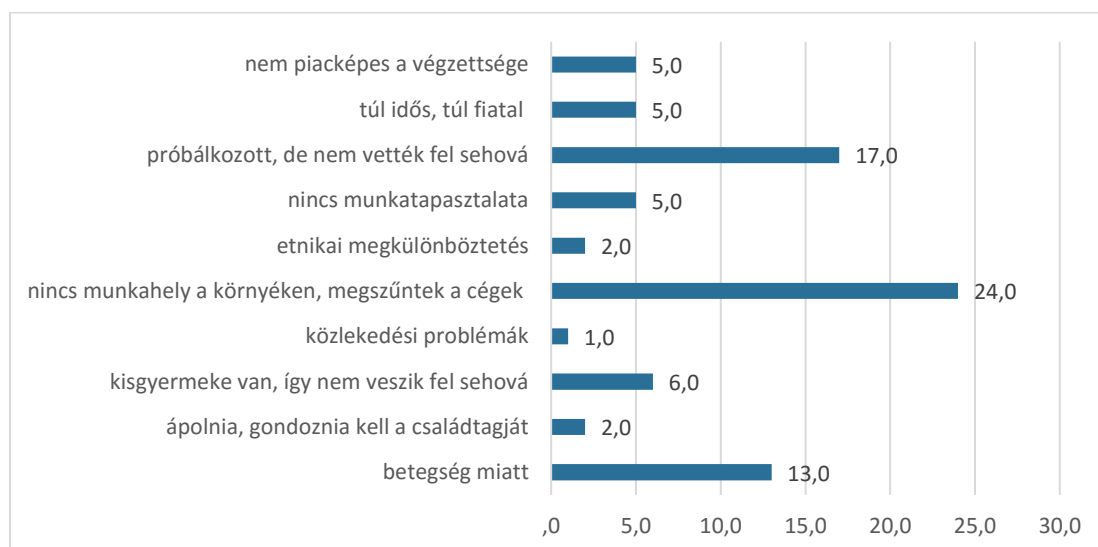
Inaktivitás, munkanélküliség

Az inaktivitási státuszok közül a nőknél leggyakoribb **gyermekgondozási ellátásokat** a nők 95%-a már igénybe vette, de három férfi is volt már GYES-en vagy GYED-en, legalább 4 évig. A nők 31%-a maximum 3 évig, 35%-a 4-6 évig, és 33%-a 7 évnél tovább vette igénybe ezeket az ellátásokat. Az álláskereső és a közfoglalkoztatott csoport esetében nincs különbség ennek az inaktív státusznak a tekintetében.

A válaszadók negyede 1 évig, vagy annál kevesebb ideig volt eddigi életében **regisztrált álláskereső**, egyötöde maximum 3 évig, 13% 4-6 évig, és 8% 7 évnél hosszabb ideig. Nem regisztrált munkanélkülségről 29 fő számolt be, közülük 8 fő maximum 1 évig volt ebben a státuszban, 10 fő legfeljebb 3 évig, 5 fő 3-5 évig. „**Leszállékolt**” státuszról összesen 8 fő számolt be.

A kutatás során fontosnak tartottuk a **munkanélküliség okának szubjektív vizsgálatát** is: a válaszadókat kérdeztük arról, hogy véleményük szerint miért vannak jelenleg álláskereső státuszban. Legnagyobb számban a munkahelyek hiányát, a rendszerváltás után a munkahelyek megszűnését említették, ezt követi a munkahelyek elutasítása (nem vették fel sehová, hiába próbálkozott), illetve a munkavállalást akadályozó betegség megléte (sokan számoltak be gerinc-betegségekről). A nők esetében a kisgyermek, mint akadályozó tényező jelent meg, ami részben a bölcsődék hiányára, részben a munkáltatók diszkriminatív magatartására vonatkozott. A válaszadók hasonló arányban magyarázták munkanélküliségüket azzal, hogy nincs piacképes végzettségük, illetve túl idősek vagy túl fiatalok (munkatapasztalat hiánya). Többben etnikai diszkriminációról, illetve családtag ápolásának kötelezettségéről számoltak be. A közlekedés problémáit, nehézségeit relatíve kevesen említették.

36. ábra: Mi az oka a munkanélküliségnek?

Forrás: Saját szerkesztés

Közfoglalkoztatási tapasztalatok

A közfoglalkoztatásban valaha már munkát végzők közül mezőgazdasági munkát a válaszadók 36%-a, végzettségének megfelelő szakmunkát 17%-a, végzettségétől eltérő szakmunkát 23%-a, területrendezési munkát 34%-a, útkarbantartást 23%-a, kulturális közfoglalkoztatási feladatokat pedig 10% látott el. A közfoglalkoztatás során magával a munkával a válaszadók több, mint 70%-a, a fizetéssel 15%-a volt (teljes mértékben, vagy inkább) **elégedett**. Több mint egyötödük számolt be egyszeri közfoglalkoztatott munkaviszonyról, 30%-uk 2-3 alkalommal, 15% 4-5 alkalommal, 9% több mint 6 alkalommal végzett közfoglalkoztatás keretében munkát. **Ha folyamatosan rendelkezésre állna** a közfoglalkoztatott munkaviszony lehetősége, a válaszadók több mint egyötöde nem keresne állást a nyílt munkaerőpiacon. Ez a vélemény a közfoglalkoztatottak esetében még markánsabban van jelen, közöttük 41% azoknak az aránya, akik, ha lehetne, maradnának a közfoglalkoztatásban, az álláskeresők esetében pedig mindössze 14% ért egyet ezzel a kijelentéssel. A nők 70%-a, szemben a férfiak felével, egy ilyen helyzetben inkább a nyílt munkaerőpiacot választaná.

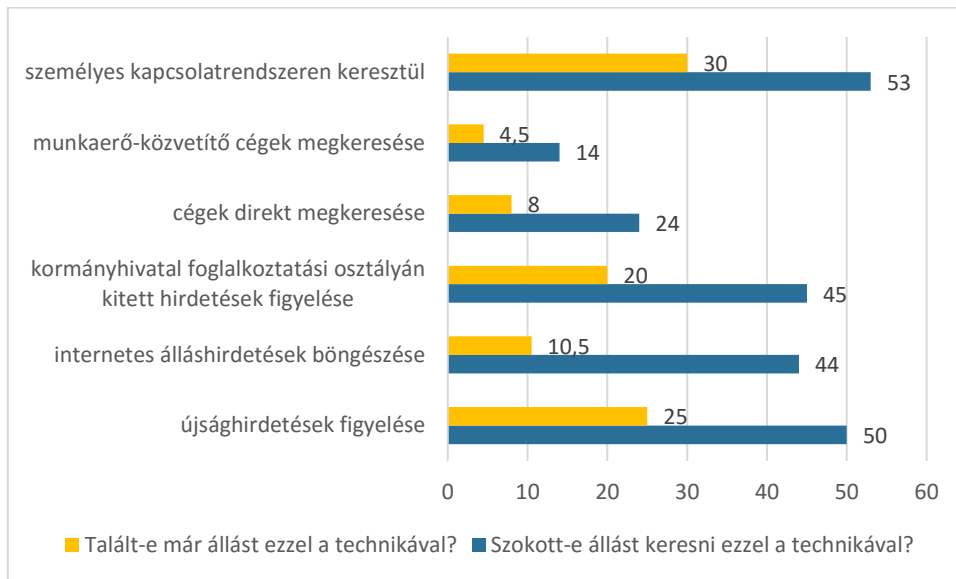
Álláskeresés

A válaszadók közel 60%-a **keres jelenleg állást**; a munkát keresők aránya az álláskeresők között majdnem 80%, míg a közfoglalkoztatottak között mindössze 46%. A közfoglalkoztatott státuszban lévők között tehát nemcsak azok aránya nagyobb, akik szívesebben maradnának a jelenlegi státuszban hosszú távon is, de azok aránya is, akik jelenleg sem keresnek állást a nyílt munkaerőpiacon. Ezzel a kérdéssel szorosan összefügg az, hogy a válaszadók **szeretnének-e most elhelyezkedni**: itt már csak 70% az igennel válaszolók aránya, ugyanakkor, míg az álláskeresők között továbbra is 80% azoknak az aránya, akik máris szeretnének munkába állni, már a közfoglalkoztatottak csoportjában is 65% vállalna azonnal állást. A közfoglalkoztatottak egy része tehát bár szeretne munkába állni, ezért gyakorlati lépéseket nem tesz.

Az álláskeresők gyakorlatilag kizárólag anyagi megfontolásból szeretnének elhelyezkedni, a munka iránti belső igény, a tanult szakmában dolgozni akarás, illetve a nyugdíjra való jogosultság megszerzésének szükségessége alig néhány válaszadó esetében jelent meg. A jó munkahely elsősorban anyagi megbecsülést jelent számukra, de majdnem ennyire fontos a jó munkahelyi közösség is (78 / 69 igen válasz). A jó főnök, aki megbecsüli az alkalmazottakat és az elvégzett munkát is, ugyancsak sokak számára fontos (34 igen válasz). A család mellett is vállalható munkarend, a szakmai szempontok, illetve a biztonság, rendezettség, tisztaság már kevésbé tűnik lényegesnek (13 és 16 igen válasz).

Fontos kérdés a különböző **álláskeresési technikák** ismerete és használata, illetve az azokkal kapcsolatos tapasztalatok. A válaszadók leginkább a személyes kapcsolatrendszerükön keresztüli tájékozódást, illetve az újsághirdetések figyelését preferálják, és ezeket is tartják a leghatékonyabbnak (ugyanakkor ezek esetében sem haladja meg a „sikerességi ráta” – vagyis az, hogy valóban talált-e már valaha munkát az adott technika segítségével – a 30%-ot). A kormányhivatal járási foglalkoztatási osztályán kitett, illetve az internetes álláskeresési portálokon (ide értve a www.munka.hu oldalról elérhető virtuális munkaerőpiaci portált is) található hirdetéseket is sokan böngészik, az előbbi esetében 20%-os, az utóbbi esetében mindössze 10%-os hatékonysággal. A cégek direkt megkeresése az álláskeresők negyedére jellemző (8%-os sikerességi rátával), legkevésbé pedig a munkaerő-közvetítő cégeket keresik meg, és aki megtette, sem talált munkát ennek segítségével (14% / 4,5%).

37. ábra: Álláskeresési technikák alkalmazása és hatékonysága (%)

Forrás: Saját szerkesztés

A válaszadók majdnem fele nyilatkozta, hogy nagyon nehéz, majdnem lehetetlen állást találnia, és egynegyede tartja az álláskeresést inkább nehéznek. Mindössze egyötödük jelezte, hogy számára inkább, vagy nagyon könnyű elhelyezkedni. A **munkahely megtalálását akadályozó tényezők** között egyértelműen a strukturális akadályok vannak túlsúlyban: a munkahelyek hiánya magasan a legtöbb említést kapta (53%), de a rossz közlekedés, és a mobilitás hiánya is a válaszadók egynegyedénél jelent meg. A szakmai akadályok között az elavult, nem piacképes végzettséget szintén a válaszadók negyede jelölte meg, a műszakos munkarend elutasítása 16% esetében jelent akadályt. A technikai akadályok között első helyen van az, hogy a válaszadónak nincs anyagi lehetősége állásinterjúra utazni (23%), illetve az otthon lévő kisgyermek, valamint családtag ápolása is 14% és 12% számára okoz gondot az álláskeresés kapcsán.

A válaszadók 43%-a jelezte, hogy van a környéken olyan **munkáltató**, akinél nem szívesen dolgoznak az emberek: ennek oka a nagyon magas terhelés, és az anyagi megbecsülés hiánya. 30% jelezte, hogy volt már olyan munka, amit nem vállalt el – ennek okai között a vállalhatatlan munkarend, a fizikai terhelés és a munkavállaló betegségének összeegyeztethetlensége, a rossz bérezési feltételek, illetve a közlekedési nehézségek jelentek meg.

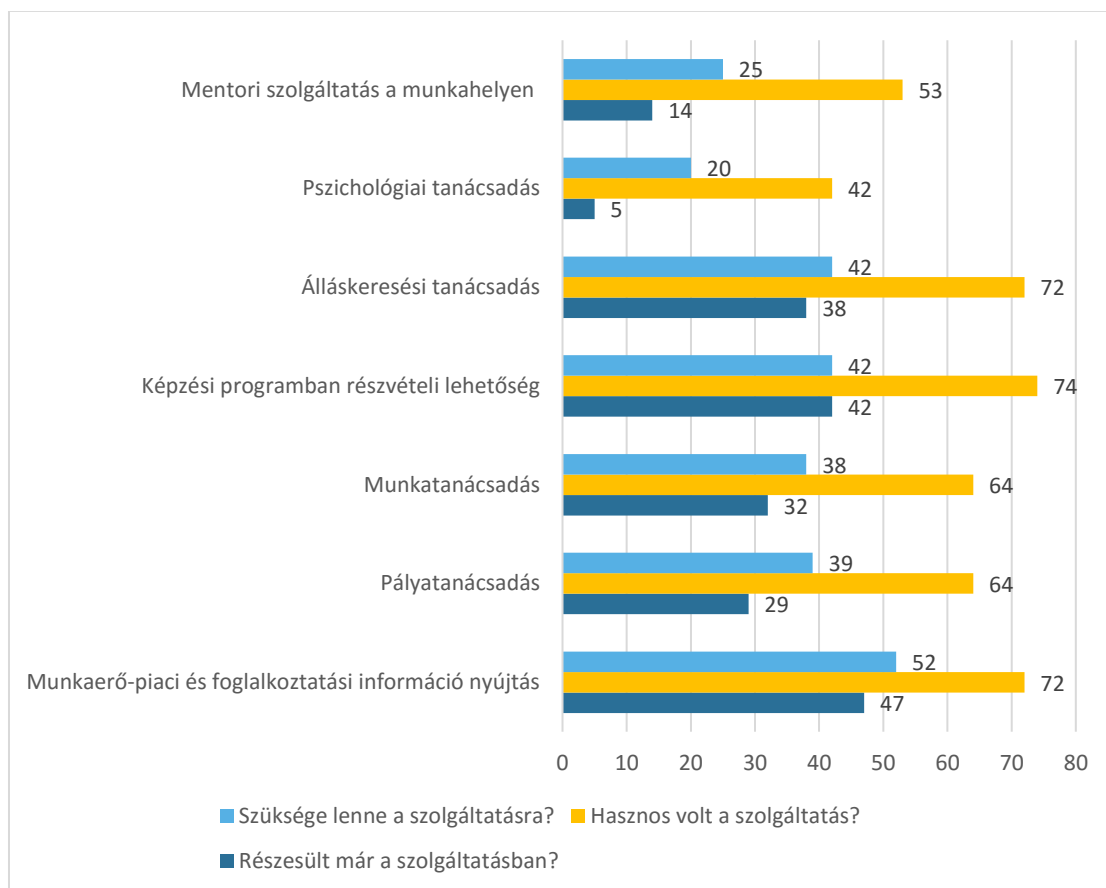
A válaszadók több mint fele vállalna **más településen** lévő munkát, napi bejárás mellett, amennyiben nem lenne messzebb 50 km-nél, útiköltség-térítésben részesülne, jól megfizetnék, és nem kellene műszakban dolgozni, mert azt a közlekedés miatt nem tudná megoldani. Más településen, heti vagy kétheti hazajárással már csak a válaszadók 17,5%-a vállalna, akkor, ha jól megfizetnék, a munkáltató szállást biztosítana számára, és fizetné a hazaút költségeit is. Kevesen jelezték, hogy milyen távolságra lennének hajlandók menni, de Budapestnél messzebbi települést senki sem jelölt meg. Lakóhelyváltást, költözést ennél többen, 27% vállalna, ha biztos otthona lenne az új munkahelye közelében, jól megfizetnék a munkáját, és tudná tartani a családi kapcsolatokat.

A munkahelyekért folyó verseny tekintetében fontos információ, hogy az álláskeresők hogyan ítélik meg a **munkáltatók kiválasztási szempontjait**. Az álláskeresők szerint eddigi sikeres álláskeresésük során a legfontosabb szempont a motiváltságuk volt, az, hogy valóban akartak dolgozni (81%), ezt követi a lelki és fizikai egészség (69%), a rendezett családi körülmények (65%), és a rugalmasság (54%). A munkakörhöz illeszkedő iskolai végzettség csak a válaszadók 46%-a szerint volt szempont a kiválasztásuknál, és a munkahelyhez közeli lakhely is kevésbé volt fontos (39%). Ezek mellett még az ismeretség, valaki ajánlása jelent meg kiválasztási szempontként.

Munkaerőpiaci szolgáltatások

Az álláskeresők a foglalkoztatási rendszer keretében már sok esetben találkoztak a **munkához jutásukat elősegítő szolgáltatásokkal**, amelyek megítélése jórészt pozitív. Legtöbbször munkaerőpiaci és foglalkoztatási információnyújtásban részesültek (47%), amelyet háromnegyedük hasznosnak is tartott. A válaszadók fele jelezte, hogy jelenleg szüksége lenne erre a szolgáltatásra. Ennél még valamivel kevesebben számoltak be arról, hogy képzési programban volt lehetőségük részt venni (42%), szintén háromnegyedük találta ezt hasznosnak, és 42% a jövőben szeretne valamilyen képzési programba bekerülni. Az álláskeresési tanácsadás volt a harmadik leggyakoribb szolgáltatás, amellyel az ügyfelek már találkoztak, és több mint 70%-uk hasznosnak is tartotta azt, illetve több mint 40% szívesen részt venne ebben a szolgáltatásban. A pálya- és munkatanácsadást csak az ügyfelek kb. egyharmada ismeri, a résztvevők kb. 60%-a találta hasznosnak, 40% pedig részt venne a szolgáltatásokban. Ennél kisebb arányban munkahelyi mentori szolgáltatásban részesültek már az ügyfelek (14%), közülük is csak minden második találta azt hasznosnak, és csak minden negyedik válaszadó próbálná ki. Legkevesebben pszichológiai tanácsadásban vettek eddig részt (5%), kevéssé találva azt hasznosnak, és a válaszadók alig ötöde igényelné ezt a szolgáltatást.

38. ábra: Tapasztalatok és igények a munkaerőpiaci szolgáltatásokra vonatkozóan (%)

Forrás: Saját szerkesztés

A válaszadók véleménye szerint az **álláskeresést** egyértelműen **az könnyíteni meg** a legjobban, ha a lakóhely környékén munkahelyteremtésre kerülne sor (68% említette ezt a szükségletet), a második legfontosabb segítség pedig a piacképes végzettség megszerzése lenne (43,5%). Az állásinterjúra történő utazás kapcsán utazási kedvezmény biztosítása (34%), a közlekedési feltételek javítása (25%), illetve a munkavállalásra történő felkészítés (egyéni fejlesztés, képzés, tréning) (21%) lennének még fontosak a munkavállalók számára. 13-13% azok aránya, akik vagy kisgyermekük napközbeni elhelyezésében vagy beteg családtagjuk gondozásában várnának segítséget. Abban, hogy ezeket a

támogatásokat kinek kellene biztosítani, egyenlő arányban oszlanak meg a vélemények a kormányzat, a munkáltatók, illetve a kormányhivatal foglalkoztatási osztálya között.

3.6.3 Fókuszcsoportos interjú

3.6.3.1 Módszertan

Az **inaktív személyekről** a célcsoportot jól ismerő szakemberek részvételével zajló fókuszcsoportos interjú keretében, közvetetten gyűjtöttünk információt, mivel reprezentatív minta vételére a célcsoport pontos ismeretének (regisztráltságának) hiányában nem volt lehetőség. A fókuszcsoportra a térség minden érintett települése delegált kompetens szakembert, jellemzően a szociális szolgáltató központ munkatársai, az önkormányzat szociális ügyintézői, a roma nemzetiségi önkormányzat képviselője, illetve a települési ügysegéd, vettek részt a beszélgetésben (összesen 10 fő). Az interjú elkészítését és a kapott adatok feldolgozását a Revita Alapítvány végezte el.

3.6.3.2 Az interjú során kapott információk összegzése

Az inaktívak demográfiai jellemzői

A fókuszcsoportos interjú résztvevői magabiztosan **beazonosították** az inaktív populációt, ugyanakkor a beszélgetés során az inaktív személyek elválasztása az álláskereső populációtól nehéz feladatnak bizonyult, mivel munkájuk során mindkét csoporttal kapcsolatban állnak. A térség sajátossága, hogy egy munkaügyi ellátórendszerben régebben lezajló foglalkoztatási program következtében az inaktív népesség legnagyobb része regisztrált a foglalkoztatási ellátórendszerbe, illetve mivel bizonyos településeken az önkormányzat által biztosítható szociális ellátások is regisztrációhoz kötöttek, ma már igen kevés olyan személy él a járásban, akit „egyik rendszer sem lát”. A Mezőtúron élő inaktív személyek vegyes nemi megoszlással jellemezhetők, szocializációs problémákkal küzdenek, alacsony iskolai végzettségűek (maximum általános iskolai végzettséggel rendelkeznek), 50 év feletti, és megragadtak jelenlegi élethelyzetükben. Más településen élő inaktívakkal kapcsolatban is az a tapasztalat, hogy az ötven év feletti korosztályt érinti ez a státusz, közülük többen olyan nők, akik korábban háztartásbeliek voltak, és most hiába regisztrálnák magukat, nem jogosultak semmilyen ellátásra a munkaviszony hiánya miatt. Több olyan inaktívról is tudnak, akik családi gazdaságból éltek, párjuk meghalt, így a gazdaságot egyedül már nem tudja vinni, és sem magát ellátni, sem munkát keresni nem képes, illetve a munkaviszony hiánya miatt ellátásra sem jogosult. Sok fiatal anya is inaktív státuszban van: mivel a párja kap foglalkoztatást helyettesítő támogatást, ő már nem jogosult rá, és a regisztráció sem jelent számára semmilyen anyagi előrelépést – így ameddig van rá lehetőség, valamilyen gyermekellátási juttatásban maradt. A gyermekek ellátását nehezíti a nukleáris családmodell térnyerése is, így az anyák egyedül maradnak a gyermekek gondozásában, nincs olyan hozzátartozói segítség, amit igénybe vehetnének a munkavállalás érdekében. A közelmúltban jelent meg egy növekvő számú másik fiatal csoport: azok a fiatalok, akik már nem tankötelesek, de még nem tudnak munkát vállalni – a résztvevők tapasztalatai szerint számukra a Kormányhivatal Járási Foglalkoztatási Osztálya sem tud lehetőséget biztosítani. Szintén fontos tapasztalat, hogy mostanra nőtt fel az a generáció, aki szülei közfoglalkoztatott státuszát öröklí, vagyis nem a munkára, hanem a közfoglalkoztatásra szocializálódik.

A regisztráció hiányának okai

Az inaktívak közül az elhangzottak szerint az regisztráltatja magát a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, aki vagy közfoglalkoztatásba szeretne bekerülni, vagy képzési programban szeretne részt venni. Sokakat visszatart a regisztrációtól az a félelem, hogy valamilyen számára nem elfogadható munkára közvetítik ki, így elesne a relatíve jól fizető napszámtól is. Általános tapasztalat, hogy aki nem regisztrált, az jellemzően – bejelentve, vagy feketemunka keretében – alkalmi munkavállalóként dolgozik.

A jellemzően inaktív személyek megjelenése a közfoglalkoztatásban

A résztvevők tapasztalatai szerint az inaktívak időnként megjelennek a közfoglalkoztatásban is, ugyanakkor az idegymunkák idején eltűnnek, mivel a napszámban végzett munka jobban biztosítja a család megélhetését. Arra is van példa, hogy az inaktívak szociális alapon kérvényezik az önkormányzatnál a biztosított jogviszonyt, és miután az önkormányzat ezt megítéli nekik, alkalmi munkát vállalnak feketén, amivel így többet tudnak keresni.

Álláskeresési gyakorlat

A résztvevők egyetértettek abban, hogy az inaktívak jellemzően ugyanahhoz a munkáltatóhoz járnak vissza (alkalmi munkavállalásban) dolgozni, számukra a személyes ismeretség nagyon sokat jelent. A személyes kapcsolati hálóból való kilépés, például az internetes álláskeresés elsősorban a 30 év alattiakra jellemző. Sokakat ösztönöz most az álláskeresésre az, hogy a CSOK igényléséhez szükséges hat hónap munkaviszonyt megszerezzék, és volt, aki szerint ez az ösztönző az inaktívak 60-70%-át is érinti.

A munkavállalás akadályai

A munkavállalás legnagyobb akadályként a magas életkort említették a résztvevők, illetve a helyben elérhető munkahelyek hiányát. Ezek mellett az alacsony iskolai végzettség, a piacképes szakmai hiánya okozza a legnagyobb nehézséget a munkavállalás során, nem pusztán azért, mert sok esetben ez már eleve kizáró ok, hanem azért is, mert a kiválasztási folyamat során alkalmazott tesztek kérdéseit nem értik meg a munkavállalók.

A más településekre való bejárást a rossz közlekedés akadályozza, de már az álláskeresés során az interjúra való utazás is sok esetben lehetetlenné válik a munkavállaló számára, hiszen nincs anyagi forrása az utazás költségeire. Sokaknak jelent az is nehézséget, hogy sikeres elhelyezkedés után a Szolnokon vagy Karcagon elvégzendő egészségügyi vizsgálatra nincs pénzük elmenni. Szintén az anyagi akadályok közé sorolható az, hogy a munkába állás első hónapjának költségeit nem tudja finanszírozni a munkavállaló: az utazáshoz szükséges bérlet megvétele, a többlet étkezési költségek sokak számára leküzdhetetlen akadályokat jelentenek.

A kisgyermekes anyukák esetében a bölcsődei ellátás hiánya jelenti a legfőbb akadályt a munkavállalás során. Ugyanakkor a bölcsőde sem minden esetben jelentene megoldást, mert az alacsony iskolai végzettséggel elérhető műszakos munkarend mellett az anyák a kora reggeli munkakezdésre nem tudnának beérni, a nagyszülőkre pedig sokan azért nem számíthatnak, mert a felemelt nyugdíjkorhatár miatt még azok is dolgoznak.

A férfiaknál sokszor az alkoholizmus és a drogfüggőség, a nők esetében a pszichés problémák megléte jelent további akadályozó tényezőt. Az idősebbek esetében más sok olyan betegség is fennáll, amely akadályt jelent a munkavállalásnak.

A hosszabb távú otthoni létre történő berendezkedés a megkérdezettek véleménye szerint olyan szocializációs problémákhoz is vezet, amelyek ellehetetlenítik a munkavállaló beilleszkedését a munkahelyi közösségekbe, tartósan munkára képtelen állapotot eredményezve.

A mobilitás hiánya szintén komoly akadály a munkavállalásnak: a családi házat, a rokonságot nem akarják elhagyni az inaktívak (sem), maximum Szolnokig, Jászberényig mennek el munkát vállalni.

A munkavállalást elősegítő tényezők

Az inaktívak **munkavállalását** a résztvevők szerint jelenleg leginkább az információhiány **hátráltatja**. Ez egyrészt jelenti azt, hogy különböző alrendszerben dolgozó munkatársak között nincs megfelelő információáramlás (magán a fókuszcsoportos megbeszélésen is sok olyan információ hangzott el a kormányhivatal, illetve a szociális ellátórendszer részéről, amelyekről eddig nem tudtak az ugyanazon ügyfelekkel dolgozó, de más alrendszerhez tartozó munkatársak), másrészt arra vonatkozik, hogy maguk az ügyfelek is kevésbé ismerik a lehetőségeket. A vidéken élőkhez már alig jut el bármilyen információ a támogatási, munkavállalási lehetőségekről. A megkérdezettek szerint tehát a legfontosabb feladat az

információáramlás biztosítása lenne: ennek eszköze lehet a helyi újságok, hirdetési felületek kihasználása (plakátok, cikkek), amelyek hatékonyan el tudják juttatni a támogatási lehetőségekről és az elérhető álláslehetőségekről szóló információkat az inaktívokhoz.

Az inaktívok esetében a **személyes információ-átadás** is nagyon hatékony tájékoztatási csatornának bizonyulhat: ezt a munkaügyi ellátórendszer alkalmazottai tudnák a leghatékonyabban kihasználni, akár úgy is, hogy a vidéki tájékoztatási feladatokra humán-erőforrás – bővítést eszközöl a kormányhivatal. Ugyanakkor maga az információ átadása nem minden esetben elegendő, hiszen az inaktívok legnagyobb része nincs munkára kész állapotban, ezért mindenképpen szükséges lenne **egyéni fejlesztésben** is gondolkodni. Elhangzott, hogy Mezőtúron nemsokára indul egy TOP – forrásból finanszírozott pályázat, amely éppen ilyen szolgáltatásokat tervez „házhoz vinni”. A szolgáltatásnyújtásba olyan szakembereket vonnak be, akik szociális végzettséggel és megfelelő gyakorlattal rendelkeznek a feladat ellátására. Ez a modell jó példa lehet a járás számára is, érdemes lenne keresni a disszemináció, szinergia lehetőségeit, hogy minden településre eljuthasson a szolgáltatás. A szociális központ helybe kijáró munkatársainak részvételével szívesen vállalna szerepet a toborzásban, információközvetítésben, álláskeresési tanácsadásban (önéletrajz, motivációs levél írása).

További ösztönző lehetne a **kisgyermek-ellátási intézményrendszer fejlesztése**, a bölcsődei ellátás feltételeinek kialakítása, amely a kisgyermekes anyukák esetében jelentene megoldást a munkavállalást akadályozó tényezők kiküszöbölésére. A rugalmas családi napközik is jó lehetőséget biztosítanának a gyermekelhelyezés rendezésére, mivel idősebb gyerekeket is fogadhatnak. Sokak szerint ugyanis a kisiskolás korosztály elhelyezése is gondot okoz, mivel ők iskola után még nem maradhatnak otthon egyedül, ugyanakkor a tanítási idő befejeztével, amennyiben a szülő még nem ért haza a munkából, nincs megoldva a felügyeletük. A nyári időszak, amikor az idénymunkák lehetőséget adhatnak a munkavállalásra, különösen megoldatlan, szükséges lenne tehát nyári táborokra is. A résztvevők szerint jelenleg az egyházak rendelkeznek a megfelelő infrastruktúrával és humán erőforrással arra, hogy a kisgyermekes és a kisiskolások nappali és nyári ellátásában részt vállaljanak, szükséges lenne tehát velük felvenni a kapcsolatot. A Mezőtúri Roma Nemzetiségi Önkormányzat is szívesen vállalna részt a táboroztatásban. Figyelni kell ugyanakkor arra is, hogy ezek a lehetőségek a szülők számára elérhető áron álljanak rendelkezésre, mivel az érintett családok anyagi lehetőségei korlátozottak.

A **közlekedési feltételek** javítása is sokat segítené a munkavállalás ösztönzésében, ugyanis jelenleg sok településen nagyon ritkák a járatok, ezek gyakoribbá tétele lehetőséget adna a munkavállalóknak a napi bejárással ellátható munkák vállalására. Amennyiben ez a közlekedési társaságnak nem kifizetődő megoldás, a munkásokat szállító járművet a munkáltató is biztosíthatná, bár kisszámú munkavállaló esetében ez a munkáltató számára sem kifizetődő. Ilyen esetben megoldás lehet a több települést is érintő busz. A munkásszállások is fontos előrelépést jelenthetnének a férfi munkavállalók számára, mivel ilyen lehetőség jelenleg egyáltalán nem elérhető.

A **felzárkóztató képzések** kapcsán nagyon pozitív tapasztalatról számoltak be a résztvevők, hiszen az általános iskolai végzettség megszerzése a betanított jellegű munkák esetében belépési feltétel. Ilyen képzéseket helyben lenne szükséges indítani, az ottani kompetens pedagógusok megfelelő erőforrást jelenthetnek, az ügyfelek pedig szívesen járnak iskolába, a felnőttek sem szégyellik azt.

Az elavult szakmával vagy szakmával nem rendelkező munkavállalók **szakképzése** mindenképpen kulcsszerepet játszhat munkaerőpiaci pozíciójuk erősítésében, a 18-45 éves korosztály számára ez fontos kitörési pont lehet a munkanélküliségből. A képzésbe lépést az motiválná leginkább, ha annak elvégzése után azonnali munkába állási lehetőség áll rendelkezésre, javasolt tehát a vállalkozói igényeknek megfelelő szakmai képzések indítása, a képzéseknek a keresleti oldalhoz történő igazítása. A képzési kínálat kialakításában a járási hivatal szívesen szerepet is vállalna.

A roma populáció kulturális heterogenitása jelenleg még az ellátórendszerekben élők számára is ismeretlen: ahhoz, hogy hatékonyan lehessen velük együttműködni a munkavállalást elősegítő kezdeményezésekben, mindenképpen fontos a **roma populáción belüli eltérő kulturális és szocializációs minták ismerete**, az ezek figyelembe vételével kialakított módszerek kidolgozása. Nagyon hasznos lenne

a kormányhivatalban olyan roma referensek alkalmazása (akár közfoglalkoztatás keretében is), akik értnek a romák nyelvén (beszélnek is a megfelelő cigány nyelvjárásban), és támogatást tudnak biztosítani nemcsak az adatlapok, hivatalos papírok értelmezésében, de az ügyfelek motiválásában is. (Ezt megerősíti a kérdőíves kutatás azon tapasztalata is, hogy a kormányhivatalnál felvett kérdőívek esetében a kérdezés hatékonyságát nagymértékben növelte az, hogy a kérdezőbiztosok maguk is romák voltak, beszélték a megfelelő cigány nyelvjárást, és el tudták magyarázni a kérdéseket az ügyfelek saját nyelvén.) A **romákkal szembeni diszkrimináció** ugyanakkor sok vállalkozó esetében jelen van, ennek feloldására nem hangzottak el konkrét javaslatok.

A **szenvedélybeteg munkavállalók** esetében a prevenció jelenlegi eszközei a résztvevők szerint nagyon alacsony hatékonysággal működnek, új, innovatív eszközök alkalmazására lenne szükség a fiatal korosztály védelme érdekében. Az idősebb szenvedélybetegek esetében a védett munkahelyek megteremtése jelenthetne megoldást, esetleg tranzit-jellegű szerepet is felvállalva.

A **távmunka, a bedolgozói rendszerben történő munkavégzés** olyan megoldás lehet a munkavállalók számára, amely a leginkább illeszkedik lehetőségeikhez, s amely nem a strukturális átalakításokat igénylő, egyelőre sokszor irreális megoldásokra építene. Az egyszerű, betanított munkákat minden korosztály el tudná látni, és rugalmassága miatt a kisgyermekesek számára is beilleszthető lenne a napi rutinba. A teljesítménybérezés is megfelelő ösztönző lehetne a munkavállalók számára, és részükről sem várna el jelenleg komolyabb változtatást, költségigényes egyéni fejlesztésben való részvételt. A munkavállalók számára a részmunkaidős foglalkoztatás is biztosíthatná azt a rugalmasságot, amelyre szükségük van. Az alacsony iskolai végzettség miatt a mezőgazdasági, de állandó, nem a szezonálisra épülő munka is lehet számukra megfelelő munkaerőpiaci lehetőség (feldolgozó-ipar fejlesztése).

4 SWOT-elemzés

A helyzetelemzés keretében egy áttekintő képet adunk a Mezőtúri járás főbb gazdasági, társadalmi, munkaerő-piaci és szakképzési erősségeiről, gyengeségeiről, lehetőségeiről és veszélyeiről. A SWOT-elemzés alapján kirajzolódnak azok az irányvonalak, amelyekre a stratégia célrendszere felépíthető.

29. táblázat: A Mezőtúri járás SWOT elemzése gazdasági-foglalkoztatási szempontból

	Erősségek	Gyengeségek
Társadalom	<ul style="list-style-type: none"> Javuló képzettségi szint 	<ul style="list-style-type: none"> Csökkenő lakosság, jelentős elvándorlás Elöregedő népesség Országos átlagnál alacsonyabb születéskor várható élettartam
Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> Emelkedő megyei GDP Erős agrárgazdaság Alkatrészfőgyártás, műanyaggyártási és mezőgazdasági gépipari hagyományok A járást érinti a IV. Helsinki folyosó Ipari park Mezőtúr területén 	<ul style="list-style-type: none"> A működő vállalkozások számának csökkenése A járást elkerülik a főbb közúti közlekedési útvonalak A vállalkozások túlnyomó többsége mikro vállalkozás, korlátozott tőkeerővel. A vállalkozások nettó árbevétele alacsony – a megye TOP 50 vállalkozásából egy sem működik a járás területén
Munkaerőpiac	<ul style="list-style-type: none"> Csökkenő munkanélküliség A munkaügyi szervezet és partnereinek tapasztalata a munkaerő-piaci szolgáltatásokban Elkötelezett partnerek a megyei szintű gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztésben 	<ul style="list-style-type: none"> A megyei átlagtól is elmaradó foglalkoztatottsági szint Az országos és megyei átlagtól elmaradó gazdasági aktivitás A regisztrált álláskereső iskolai végzettsége jellemzően alacsony A közfoglalkoztatottak száma a munkaképes korú lakosságon belül magasnak számít, ezen csoportok számára az elhelyezkedés az elsődleges munkaerőpiacon nehezen megoldható A keresletnek megfelelő képzettséggel rendelkező munkaerőből hiány tapasztalható
Képzés	<ul style="list-style-type: none"> A járás Jász-Nagykun-Szolnok megye egyik szakképzési központja Színes képzési kínálat Adottak a gyakorlati képzési lehetőségek Felsőoktatási hagyomány, adottak a felsőfokú oktatás megtelepedésének feltételei 	<ul style="list-style-type: none"> A középfokú oktatásban résztvevők száma erőteljes csökkenést mutat – a tendencia különösen erős a szakközépiskolai tanulók számának alakulásában Magas a hátrányos helyzetű tanulók aránya mind a szakközép-, mind a szakiskolákban

	Lehetőségek	Veszélyek
Társadalom	<ul style="list-style-type: none"> Hátrányos helyzetű személyek felzárkózása, javuló társadalmi integrációja A fiatalok megtartásához és visszavonzásához szükséges feltételek javítása 	<ul style="list-style-type: none"> A hátrányos helyzetű személyek számának és részarányának emelkedése Tovább erősödő elvándorlás A munkaképes korú, gazdaságilag aktív népesség arányának csökkenése
Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> Az erős mezőgazdaságra épülő élelmiszeripar megletelepedése A helyi vállalkozói szféra megerősödése, összefogása Az ipari technológiák fejlesztése, a termelékenység növelése nagyobb hozzáadott értékű termékek gyártása A befektetői érdeklődés növekedése A járás turizmusának megerősödése TOP, GINOP források a gazdaságfejlesztésre Helyi értékesítési láncok létrehozása Minőségi, akár bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet emelkedése Kihasználatlan potenciál az élelmiszeriparban 	<ul style="list-style-type: none"> A járás leszakadása Szolnok és Jászberény térségétől Erősödő verseny a beruházásokért, a vállalkozások letelepedéséért Erősödő függés a vissza nem térítendő támogatások rendszerétől A szélsőséges időjárás kedvezőtlen hatásai az agrárszektorra Szükséges fejlesztések elmaradása forráshiány miatt, ennek hatására csökkenő versenyképesség A KKV-k számának további csökkenése A hatékony, valódi áttörést eredményező komplex térség- és gazdaságfejlesztési programok elmaradása
Munkaerőpiac	<ul style="list-style-type: none"> A közfoglalkoztatás hatékonyságának növekedése A munkaerő mobilitásának javulása A belső munkaerő tartalékok feltárása és mozgósítása A munkaerő-mozgósítás hatékonyságának növelése 	<ul style="list-style-type: none"> Demográfiai, vándorlási okokból csökkenő munkaerőkínálat – a vállalkozások nem tudják kielégíteni munkaerőigényüket A hátrányos helyzetű, képzetlen személyek tartósan kiszorulnak a munkaerőpiacról A foglalkoztatási helyzet romlása
Képzés	<ul style="list-style-type: none"> A korábban működő felsőfokú oktatás, képzés újraindítása A munkáltatói igényekhez rugalmasabban alkalmazkodó képzési rendszer kialakítása. Gyakorlatorientált, a tanulók alapkompenciáinak fejlesztését szolgáló képzések elterjedése 	<ul style="list-style-type: none"> Hátrányos helyzetű diákok számának növekedése A csökkenő tanulói létszám hatására elsorvadó középfokú oktatás

5 Mellékletek

5.1 Támogatásban részesült GINOP projektek a Mezőtúri járásban

Alintézkedés	Pályázó neve	Projekt megnevezése	Település	Megítélt támogatás (Ft)	Projekt összköltség (Ft)
GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	"MULTI-TERRA" Ipari, - Kereskedelmi- és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	A Multi-Terra Kft. technológiafejlesztési beruházása ipari kapacitásbővítés céljából	Túrkeve	10 282 700	20 565 400
GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	RIKOVINETT Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Termelési kapacitásbővítés a Rikovinett Kft. mezőtúri telephelyén	Mezőtúr	10 748 750	21 497 500
GINOP-1.2.1-15 - Mikro, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	AIVAREX Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Az Aivarex Kft termelési kapacitásbővítő fejlesztése	Mezőtúr	118 543 705	237 087 410
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	FinePlastic Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kapacitás és termékbővítő beruházás a FinePlastic Kft-nél	Túrkeve	13 975 875	19 965 536
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	INTERWELD TECHNOLOGIA Kft.	Fémmegmunkáló kapacitás bővítés az IWT Kft túrkevei fióktelepén.	Túrkeve	17 215 207	24 593 154
GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	Hermann Mezőtúr Felületkezelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Új felületkezelő technológiai sor beszerzése a Hermann Mezőtúr Kft-nél	Mezőtúr	19 914 100	39 828 200
GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	Fázismester Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a Fázismester Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-nél	Mezőtúr	2 642 697	2 642 697

Alintézkedés	Pályázó neve	Projekt megnevezése	Település	Megítelt támogatás (Ft)	Projekt összköltség (Ft)
GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	Peppínó-2002. Vendéglátó és Kereskedelmi Betéti Társaság	Gyakornok foglalkoztatása a Peppínó-2002. Bt-nél	Mezőtúr	2 762 536	2 762 536
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	"KUN-METALOKÁLA" Fémtechnikai Gyártó és Kereskedelmi Kft	Kapacitásbővítés a Kun-Metalokála Kft.-nél	Túrkeve	21 289 517	30 413 596
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	Hermann Mezőtúr Felületkezelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Fémfelület kezelési technológia kapacitásának bővítése a Hermann Mezőtúr Kft-nél	Mezőtúr	23 896 920	39 828 200
GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	LEDFAK Gyártó és Szerelésttechnikai Korlátolt Felelősségű Társaság	Termelési kapacitás bővítése a LEDFAK Kft-nél	Mezőtúr	24 621 939	49 243 878
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	PROTECO Ingatlanfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	A Proteco Kft. műanyag-feldolgozóipari beruházása Mezőtúron (2015)	Mezőtúr	27 295 075	54 590 150
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	VART-Speciál Ipari Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	VART-Speciál Kft. termelési kapacitásának bővítése és későbbi robotizálása	Mezőtúr	32 298 600	53 831 000
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	DP Grafik Nyomdai-, Dekorációs és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyártókapacitás bővítés	Mezőtúr	33 756 411	48 223 445
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	NAHO-Tex Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	A NAHO-Tex Kft. termelési kapacitás bővítése	Mezőtúr	34 548 874	49 355 536

Alintézkedés	Pályázó neve	Projekt megnevezése	Település	Megítelt támogatás (Ft)	Projekt összköltség (Ft)
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	PLASTIK-SYSTEM Termelő-Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kapacitásbővítő beruházás a Plastik-System Kft.-nél	Mezőtúr	38 343 823	54 776 890
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	VIDRA-MŰANYAG Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Minőségjavítás a Vidra-Műanyag Kft.-nél	Túrkeve	5 623 522	8 033 603
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	Szűcs Zoltán egyéni vállalkozó	Szűcs Zoltán EV. gépbeszerzéssel megvalósuló kapacitásnövelő beruházása	Mezőtúr	8 746 500	12 495 000
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	TURTRANSZ SZERVÍZ Korlátolt Felelősségű Társaság	Komplex technológiai fejlesztés a Turtransz Szervíz Kft.-nél	Mezőtúr	8 811 800	20 550 450
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Kapacitásbővítés a Hőszolgáltató Kft.-nél	Mezőtúr	9 082 500	18 165 000
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	Dr. Pölöskei Kornél egyéni vállalkozó	Dr. Pölöskei Kornél e.v. induló beruházása Mezőtúron (2015)	Mezőtúr	9 796 500	13 995 000
GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	Opto-Ferronit Kft.	Kapacitásbővítő beruházás megvalósítása az Opto-Ferronit Kft.-nél	Túrkeve	9 996 000	14 280 000

Alintézkedés	Pályázó neve	Projekt megnevezése	Település	Megítelt támogatás (Ft)	Projekt összköltség (Ft)
GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	Ábrahám és Társa Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyártási kapacitások növelése az Ábrahám és Társa Szolgáltató Kft-nél	Túrkeve	94 219 132	188 438 264

Forrás: palyazat.gov.hu

